

Space for Available
for Advertising

WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM

preetnamausa
@gmail.com

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਖੁਰਾ ਸ਼ੰਕਰ

Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ
ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ
ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ
ਦਿੰਦੇ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 366, 14 ਅਗਸਤ ਤੋਂ 20 ਅਗਸਤ, 2026 ਵੈਬਸਾਈਟ : www.preetnama.com, www.preetnews.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

आज़ादी की ये सौगात
हम सबकी पहचान,
गर्व से कहो –
हम भारतीय हैं महान!

HAPPY INDIA INDEPENDENCE Day

आइए, मिलकर बनाएं
एक सशक्त, समृद्ध और
एकजुट भारत।

जय हिन्द!

WISHING YOU AND YOUR FAMILY
A PROUD & PEACEFUL
INDEPENDENCE DAY!

Warm Wishes,

Pritpal Kaur Preet

Founder & CEO
Preetnama Media
Preetnama Unity & Cultural
Association (PUCA) NY

— CONNECTING CULTURES ★ BUILDING UNITY ★ CELEBRATING HERITAGE —

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ 'ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ ਗੋਲੀ' ਬਾਰੇ ਕੀ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ, ਇਹ ਗੋਲੀ ਕਿਸ ਕੰਮ ਆਉਂਦੀ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਤੇ ਹੀ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਦਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਹੈਲਥ ਸਿਸਟਮਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਪੀਐੱਚਐੱਸਸੀ) ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਬਾਰੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ 129ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ ਗੋਲੀ (ਇਹ ਦਵਾਈ ਹੈ ਜੋ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ) ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਕਿਵੇਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਪੰਜਾਬ ਹੈਲਥ ਸਿਸਟਮਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਹੈ, ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ ਗੋਲੀ ਦੀ ਡਿਮਾਂਡ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਇਜ਼ਾਫਾ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾ ਘਟਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਥਾਂ ਦੂਜਾ ਨਸ਼ਾ, ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ ਗੋਲੀ ਦੀ ਵਧੀ ਮੰਗ ਉੱਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡਾਕਟਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਵਧੀ ਵਰਤੋਂ ਇਲਾਜ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਾਲੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ ਨੂੰ ਓਪੀਓਇਡ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤ-ਆਧਾਰਿਤ ਦਵਾਈ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਡਬਲਿਊਐੱਚਓ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥੈਰੇਪੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਖਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਾਡਲ ਲਿਸਟ ਆਫ਼ ਐਸੋਸ਼ੀਅਲ ਮੈਡੀਸਿਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਵਾਈਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਵਾਈ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਓਓਇਟੀ (ਆਊਟਪੇਸ਼ਟ ਓਪੀਓਇਡ ਅਸਿਸਟੈਂਡ ਟਰੀਟਮੈਂਟ) ਕਲੀਨਿਕਸ ਵਿੱਚ ਮੁਫਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਬਕਾਇਦਾ ਸਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ।

ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਹਰ ਸਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਖ਼ਰੀਦ ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਹਨ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਨਸ਼ਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਹਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਹਿਰ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕੋਠੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖ਼ਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੱਕ ਵੀ @ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ@ ਦਵਾਈ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੁਝ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਪਾਏ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕਰ ਕੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ @ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ@ ਦਵਾਈ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਵਾਈ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ @ਤੇ ਖਰੀਦਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਅਤੇ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ 'ਚ ਕਮੀ

ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਸਿਰਫ਼ ਦਵਾਈ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਅਤੇ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸਲਾਹ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਮੁਤਾਬਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਮਾਪੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ @ਤੇ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡ ਕੇ ਆਮ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਏ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਕਿੰਨੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਖ਼ਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਂ ਕਿੰਨੇ ਮਰੀਜ਼ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਏ।

ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 250 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰੀਜ਼ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ 15 ਬੈੱਡ ਹੀ ਹਨ। ਆਪ ਵਿਧਾਇਕ ਅਸ਼ੋਕ ਪਰਾਸ਼ਰ ਪੱਖੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾ

ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਖਪਤ ਚ ਅੱਠ ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ

ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਹਨ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ 2025 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਮੰਗਿਆ। ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਹੇਠ ਬੰਦ ਕਈ ਕੈਦੀ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਿਧਾਇਕ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਐਂਕੜਿਆਂ @ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਖਪਤ ਵਧਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ 2022 ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 1.17 ਕਰੋੜ ਗੋਲੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ, ਜੋ 2026 ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 8.87 ਕਰੋੜ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਭਾਵ ਅੱਠ ਗੁਣਾ ਇਜ਼ਾਫਾ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਮੁਤਾਬਕ -ਅਸੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈਏ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਵਾਈ @ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨਾ ਬਣਾ ਦੇਈਏ। ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵੱਧ ਮਰੀਜ਼ ਡੀ-ਐਡਿਕਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰਾਂ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਛੱਡਣ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਬੈੱਡ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਈ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਮੰਗ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬੈੱਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪੱਖ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡਾਕਟਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਧਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਡੀ-ਐਡਿਕਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਖ਼ਾਸ ਵਾਰਡ ਅਤੇ ਓਓਇਟੀ ਕਲੀਨਿਕ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਲਈ ਮਾਹਰ ਲੋਕ ਤੈਨਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀੜਤ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੋ ਸਕੇ ਸਕਣ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ @ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ@ ਗੋਲੀ ਦੀ ਵਧੀ ਮੰਗ ਉੱਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾਕਟਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਵਧੀ ਵਰਤੋਂ ਇਲਾਜ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਾਲੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ

ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ @ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਜੈਕਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਾਲ ਮੌਤਾਂ ਆਮ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ਰਾਹੀਂ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ, ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਹੈਲਥ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਡਾਕਟਰ ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਗਰਗ ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ @ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ@ ਮੁਹਿੰਮ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਡਾਕਟਰ ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਗਰਗ ਮੁਤਾਬਕ ਇੱਕ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਦੂਜੇ ਨਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦਵਾਈ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਮੁਹਿੰਮ ਰਾਹੀਂ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਨਸ਼ਾ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਮੈਡੀਕਲ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ ਦਵਾਈ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਖਪਤ ?

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਪਿਛਲੇ ਕਰੀਬ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਓਪੀਓਇਡ ਸਬਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ ਥੈਰੇਪੀ ਲਈ 43.44 ਕਰੋੜ ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ ਗੋਲੀਆਂ ਖ਼ਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਇਸ ਦੀ ਖਪਤ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2022ਚ 7 ਕਰੋੜ, 2023ਚ 9.44 ਕਰੋੜ, 2024 'ਚ 10 ਕਰੋੜ, 2025 'ਚ 11 ਕਰੋੜ ਅਤੇ 2026 'ਚ ਛੇ ਕਰੋੜ (ਰਿਪੋਰਟ ਹੋਣ ਤੱਕ) ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ ਗੋਲੀਆਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਓਟ ਕਲੀਨਿਕਸ ਰਾਹੀਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਨਵੇਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 3 ਲੱਖ 17 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ 2022 ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਮਰੀਜ਼ ਅੱਜ ਵੀ ਇਹ ਦਵਾਈ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ

ਕਿੰਨੇ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ @ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ@ ਇਲਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡ ਕੇ ਇਹ ਦਵਾਈ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਡੀ-ਐਡਿਕਸ਼ਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਈ ਤੈਅ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ, ਕੀ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੇਵਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਬੁਪ੍ਰੋਨੋਰਫੀਨ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਦਿੱਕਤ ਕਿਉਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਪਰਚੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਐੱਚ.-1ਬੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਦੀ ਰਾਹ ਹੋਵੇਗੀ ਹੋਰ ਔਖੀ ! ਉੱਠੀ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮ ਬਦਲਣ ਦੀ ਮੰਗ

1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2025 ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਐੱਚ.-1ਬੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 70 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਭਾਰਤੀ ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਐਪਸਨਲ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ (ਓ.ਪੀ.ਟੀ.) ਤਹਿਤ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਐੱਚ.-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਰਾਹੀਂ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵੱਧਦੇ ਹਨ। ਸੈਨੇਟਰ ਐਰਿਕ ਸਮਿੱਟ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਇਸ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮਿਸੂਰੀ ਦੇ ਸੈਨੇਟਰ ਏਰਿਕ ਸਮਿੱਟ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਿਰਤ ਸਕੱਤਰ ਕੀਥ ਸੇਂਡਰਲਿੰਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਰੀਵੀਊ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਜਾਂ 5ਵੇਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ

ਵੱਧ ਪੁਰਾਣੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਐੱਸ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਯੁੱਗ ਮੁਤਾਬਕ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੈਨੇਟਰ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਕਾਰਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਸਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ'। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮ ਐੱਚ.-1ਬੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਐੱਚ.-1ਬੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਰਮ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਿੱਟ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀਜ਼ਾ, ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹੁਣ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਨੌਕਰੀ ਆਪਣੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਔਨਲਾਈਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਪਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਬੂਤ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ

ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਅਮਰੀਕੀ ਬਿਨੈਕਾਰ 'ਤੇ ਵਿੱਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਰ ਲੰਬੀ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੁਰੰਤ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਨੇਟਰ ਨੇ ਲੇਬਰ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਡੇਟਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬੰਦ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਚਿੰਤਾ

ਲੰਡਨ, 9 ਅਗਸਤ (ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ) : ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ. ਮੁੱਖੀ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ 3 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 2 ਪੁੱਤਰਾਂ, ਕਾਸਿਮ ਅਤੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਖਾਨ ਨੇ ਸੀ.ਐੱਨ.ਐੱਨ. ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇੰਟਰਵਿਊ 'ਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਗੜਦੀ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 7 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ, ਪਰਿਵਾਰ, ਨਿੱਜੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀ ਸਿਹਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਛੁਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਚ ਦੇਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾ ਆ ਸਕਣ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਦੇਖਭਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨ ਐਮਨੈਸਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਕੈਲਗਰੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵਿਵਾਦ

ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਫੀਸ ਦੇ ਕੇ ਵੀ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਸਟੂਡੈਂਟ, 70 ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਲਟਕੀ ਤਲਵਾਰ

ਕੈਲਗਰੀ, 9 ਅਗਸਤ (ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ) : ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕੈਲਗਰੀ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ (ਪੀ.ਜੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ.) ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੱਚੇ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਤਕਰੀਬਨ 20 ਦਿਨ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਬੱਚੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ।

ਨਾਨ-ਕ੍ਰੈਡਿਟਲ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਖਾਰਿਜ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਨੇ ਪੋਰਟੇਜ ਕਾਲਜ ਦੇ ਨਾਲ ਪਬਲਿਕ-ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਹੇਠ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡਿਪਲੋਮਾ ਕੋਰਸ ਚਲਾਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ 8 ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ 2 ਸਾਲ ਤਕ ਸੀ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਨਾਨ-ਕ੍ਰੈਡਿਟਲ ਮੰਨ ਦਿੱਤਾ। ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਦੇ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ

ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਮੱਧ 'ਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਕੋਰਸ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਪੀੜਤ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਸਾਲ ਲਗਭਗ 32,000 ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਾਲਰ (ਤਕਰੀਬਨ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਫੀਸ ਚੁਕਾਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਕੰਮ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਕੇ ਪੱਕੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ (ਪੀ.ਆਰ.) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਪਰਤਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕਈ ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਵਿੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਰਾਹਤ ਨਾ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਲੱਗਭਗ 70 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭਾਰਤ ਪਰਤਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਜਿਣਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦਾ ਸੰਕਟ ! ਸਮਾਜਿਕ ਚੁੱਪ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਣਦੇਖੀ ਬਣੀ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜਿਣਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬੇਹੱਦ ਗੰਭੀਰ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੜਕਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜਿਣਸੀ ਹਿੰਸਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸੰਕਟ ਬਣ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਢੁੱਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਕਤਰਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜਿਣਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ 3,364

ਪਰਿਵਾਰ ਅਕਸਰ ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਡਰੋਂ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣਾ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਧਿਆਪਕ ਅਕਸਰ ਇਸ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਚੁੱਪ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ 'ਜ਼ੈਨਬ ਅਲਰਟ ਐਕਟ 2019' ਵਰਗੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਰੂਪ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਿਲਾ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਜਿਣਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਨੂੰ ਨੀਤੀਗਤ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ

'ਡਿਜੀਟਲ ਕੈਦ' 'ਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਕੇਂਦਰ ਭੇਜ ਰਹੇ ਨੇ ਚੀਨੀ ਪਰਿਵਾਰ !

ਸ਼ੰਘਾਈ, 9 ਅਗਸਤ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਚੀਨ 'ਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਗੇਮਾਂ ਦੀ ਲਤ ਛਡਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੁਧਾਰ ਕੇਂਦਰ ਹੁਣ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਚ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਤਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇ, ਸਗੋਂ ਹੁਣ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਖੁਸ਼ਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਘਰੇਲੂ ਕਲੇਸ਼ ਜਾਂ ਵਿਵਹਾਰਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਕੇ, ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਅਗਵਾ ਵਰਗੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਚ ਕੈਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਾਹਰੀ ਦੁਨੀਆ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਥੇ ਸਰੀਰਕ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ, ਮਾਨਸਿਕ ਤਸੱਦਦ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦਵਾਈਆਂ ਖੁਆਉਣ ਵਰਗੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਬਾਲਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਰੱਖਣ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਚੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਕੈਦ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਅਸਲ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਕਦਮ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਚ ਘਿਰ ਗਿਆ ਹੈ।

ਯੂ.ਐੱਸ. ਵਲੋਂ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ

'ਤੁਸੀਂ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੋ...'

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, 9 ਅਗਸਤ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇੱਕ ਫ਼ੈਡਰਲ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗੇ 'ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਬਾਲਰੂਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ' 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 'ਯੂ.ਐੱਸ. ਕੋਰਟ ਐਂਡ ਅਪੀਲਜ਼ ਫ਼ੋਰ ਦ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਆਫ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸਰਕਟ' ਨੇ 2-1 ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਿੱਖਣੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ, 'ਹਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦਾ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ'। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯੂ.ਐੱਸ. ਕਾਂਗਰਸ (ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ) ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਜ ਪਾਲਿਕਾ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵਰਗੀ

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਜਾਂ ਚੁੱਕੇ 'ਈਸਟ ਵਿੰਗ' ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ 400 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ (ਲੱਗਭਗ 3,500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਭਾਰੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਬਾਲਰੂਮ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਤੁਰੰਤ ਰੋਕਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੇ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜਿੱਤੀ 11 ਕਰੋੜ ਦੇ ਇਨਾਮ ਵਾਲੀ ਲਾਟਰੀ !

ਰੋਮ, 9 ਅਗਸਤ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇੱਕ ਔਰਤ ਕਰੋੜਪਤੀ ਬਣ ਗਈ। ਇਹ ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਅਜੀਬ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸੱਚ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਟਲੀ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੇ ਲੱਗਭਗ 11 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (1 ਮਿਲੀਅਨ ਯੂਰੋ) ਦਾ ਲਾਟਰੀ ਇਨਾਮ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਟਿਕਟ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੂੜੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜੋ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਔਰਤ ਨੇ ਇੱਕ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੈਲਫ਼ ਸਰਵਿਸ ਮਸ਼ੀਨ ਕੋਲ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਖਰਾਬੀ ਕਾਰਨ ਸਕ੍ਰੀਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੁਨੇਹਾ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਟਿਕਟ ਨੇ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਔਰਤ ਨੇ ਟਿਕਟ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ

ਸਮਝ ਕੇ ਕੂੜੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਅਣਜਾਣ ਸੀ ਕਿ ਉਸੇ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਜੇਤੂ ਟਿਕਟ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਰਕਮ 1 ਮਿਲੀਅਨ ਯੂਰੋ, ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਮੁੱਦਰਾ ਵਿੱਚ ਲੱਗਭਗ 11 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਔਰਤ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖੀ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ, ਪਰ ਕੂੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।

ਸਥਾਨਕ ਕੂੜਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੰਪਨੀ, ਛ1ਟ2 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਔਰਤ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੂੜਾ ਕਿਸ ਟਰੱਕ ਵਿੱਚ ਲੱਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ। ਫ਼ਿਰ ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਟਿਕਟ ਲੱਭੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਫ਼ਿਰ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ

ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੰਝੂ ਆ ਗਏ। ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਟਿਕਟ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕੂੜੇ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਲੋਕ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੂੜਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਟੀਮ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਕੂੜਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੂੜੇ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਟਿਕਟ ਲੱਭਣਾ ਕਿਸੇ ਚਮਤਕਾਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਜ਼ਾਕ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਟਿਕਟ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਇੱਕ ਸਕੈਂ ਕਾਰਡ ਖਰੀਦਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ 50 ਯੂਰੋ ਦਾ ਇਨਾਮ ਜਿੱਤਿਆ। ਇਹ ਇਤਾਲਵੀ ਔਰਤ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੱਗਭਗ 11 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਾਪਸ ਮਿਲ ਗਏ।

ਭਾਰਤੀ ਰੇਣੂ ਬਣ ਗਈ 'ਰੁਪੰਜਲ' ! 8 ਫੁੱਟ 10 ਇੰਚ ਲੰਬੇ ਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਗਿੰਨੀਜ਼ ਬੁੱਕ 'ਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਨਾਮ

ਹਲਦਵਾਨੀ, : 'ਚ ਜਿੱਥੇ ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝੜਨਾ ਇੱਕ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਹਲਦਵਾਨੀ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਇਨਫਲੂਐਂਸਰ ਰੇਣੂ ਧਰੀਆਲ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਂ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਵਾਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੋਖਾ 'ਗਿੰਨੀਜ਼ ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡ' ਦਰਜ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੇਣੂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੰਬਾਈ 271.50 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਯਾਨੀ 8 ਫੁੱਟ 10 ਇੰਚ ਮਾਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਲੰਬਾਈ ਇੱਕ ਆਮ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਉੱਚਾਈ ਤੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਦੌਰ

ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਅਤੇ ਚਮਕ ਇੱਕ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਰੇਣੂ ਧਰੀਆਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਿੰਨੀਜ਼ ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡ 'ਚ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸੁਪਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਰੇਣੂ ਦੀ ਇਸ ਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਹਲਦਵਾਨੀ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਲੱਗਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀ

ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਦੀ ਕੋਈ ਉੱਘ-ਸੁੱਘ ਨਹੀਂ ! ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਟਕਲਾਂ ਹੋਈਆਂ ਤੇਜ਼

ਸੋਲ, 11 ਅਗਸਤ (ਪ੍ਰੀਤਨਿਧੀ) : ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਨੇਤਾ ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹਨ। ਕਰੀਬ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਹਾਲੀਆ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਕੋਰੀਆਈ ਯੁੱਧ ਦੇ ਅੰਤ ਦੀ 73ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ 'ਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਉੱਠੇ ਹਨ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਨੇਤਾ ਆਖਿਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ। 'ਡੇਲੀ ਸਟਾਰ' ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਫੋਟੋ 9 ਜੂਨ ਨੂੰ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਚੀਨੀ ਹਮਰੁਤਬਾ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਨਤਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਕੇ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਕਈ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪਿਓਂਗਯਾਂਗ ਵਿੱਚ ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਬਾਏ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਲੋਕੋਮੋਟਿਵ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਨਾਮਵੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਕਿਮ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਜਾਪਾਨ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਕੋਰੀਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੌਜੀ ਅਭਿਆਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ,

ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਖੁਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ। ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਜਨਤਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਤਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਓਂਗਯਾਂਗ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਟੀਵੀ ਫੁਟੇਜ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਮੀਡੀਆ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਮ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇੰਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਬਾਰੇ ਕਈ

ਅਟਕਲਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤਾਪਮਾਨ ਲੱਗਭਗ 37 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਵਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਮੀ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਮ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਉਸ ਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਦੀ ਲੰਮੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਕੁੱਝ ਅਟਕਲਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਮਰ

ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬੋਡੀ ਡਬਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਲਈ ਕੋਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹਨ। ਕੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਆਰਾਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਹੈ? ਜਵਾਬ ਅਜੇ ਵੀ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤਕ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮੀਡੀਆ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਉੱਭਰ ਰਹੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਟਕਲਾਂ ਹੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਵਿਗੜਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਲਾਤ ! 8 ਲੋਕ ਅਚਾਨਕ ਹੋ ਗਏ ਲਾਪਤਾ

ਮਸਤੂਰ, ਪੰਜਗੁਰ (ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ) , ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਕਾਰਨ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਰਾਚੀ ਦੇ ਮੌਰੀਪਰ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਇੱਕਰੀ ਤੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ 3 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਾਣੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਬਲੋਚ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ (ਬੀ.ਐੱਸ.ਏ.ਸੀ.) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਾਚੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ 5 ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 5 ਅਗਸਤ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗੁਲਸ਼ਨ-ਏ-ਇਕਬਾਲ ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਗਾਇਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਬਲੋਚ ਯਕਜੇਹਤੀ ਕਮੇਟੀ, ਪੈਨਕ ਅਤੇ ਬਲੋਚ ਮਹਿਲਾ ਫੋਰਮ ਵਰਗੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਬਰੀ ਲਾਪਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸ 'ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਰਣਨੀਤੀ' ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਗੌਤਮ ਅਡਾਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਾ ਖਾਰਜ

ਨਿਊਯਾਰਕ/: ਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਡਾਨੀ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਗੌਤਮ ਅਡਾਨੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਸਾਗਰ ਅਡਾਨੀ ਅਤੇ ਅਡਾਨੀ ਗ੍ਰੀਨ ਦੇ ਸਾਥਕਾ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਵਿਨੀਤ ਜੈਨ ਵਿਰੁੱਧ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਥਿਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਈਸਟਰਨ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਆਫ਼ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਨਿਕੋਲਸ ਗਾਰੀਫ਼ਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਪੱਤਰ/ਚੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ with prejudice ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਚੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਵੰਬਰ 2024 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਅਡਾਨੀ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੌਰ ਊਰਜਾ ਦੇ ਠੇਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 250 ਮਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ। ਅਡਾਨੀ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਚੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦੱਸਦਿਆਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੁਣ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ “ਸੱਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ” ਦਿਵਸ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਵੇਰਵਾ : ਬੀ. ਜੇ. ਸਟੂਡੀਓ
ਸੰਪਰਕ : 646-403-7334

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ ਸੱਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ ਦਿਵਸ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗੀ ਅਤੇ ਢਾਡੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਸੱਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ ਦਿਵਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਹੈ। ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਬੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਸਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਹਾਨ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਪਾਰੀ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਜੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਪਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਭਿਆਨਕ ਤੂਫਾਨ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਿਆ। ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਅਤੇ ਬੇੜੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੇੜਾ ਸਹੀ-ਸਲਾਮਤ ਕਿਨਾਰੇ ਲੱਗ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜ ਸੌ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਭੇਟ ਕਰਨਗੇ। ਅਰਦਾਸ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਈ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦਾ ਬੇੜਾ ਸਹੀ-ਸਲਾਮਤ ਕਿਨਾਰੇ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਆਪਣੀ ਕੀਤੀ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੱਚੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦੱਸ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਸੱਚੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰੇਕ ਦੇ ਅੱਗੇ ਦੋ ਮੋਹਰਾਂ ਰੱਖੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਅਰਦਾਸ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸੌ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ “ਸੱਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ” ਦਿਵਸ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਮੋਹਰਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਈ। ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹੀ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੁਕਾਰਿਆ—
“ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ! ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ!”

ਇਹ ਪੁਕਾਰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਅਮਰ ਹੋ ਗਈ।
ਅੱਜ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਸੰਦੇਸ਼

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਇਤਿਹਾਸ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੇਂਕੀ ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਸੱਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ ਦਿਵਸ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮ ਸਾਡੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਾਡੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣਾ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

28 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਮਿਲਾਪ

ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਲ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਲਗਭਗ 28 ਸਾਲਾਂ

ਬਾਅਦ ਗਿਆਨੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਕੁਝ ਗਲਤਫਹਿਮੀਆਂ ਅਤੇ ਗਿਲੇ-ਸ਼ਿਕਵੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਆਪਸੀ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਮਿਲਾਪ ਨਾਲ ਦੂਰ ਹੋਏ। ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ, ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮਿਲਾਪ ਸਮੁੱਚੀ ਕੌਮ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਲਾਹਨਯੋਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਕਦਮ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਗਲਤਫਹਿਮੀਆਂ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਜੇ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਸਲੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। 27-28 ਸਾਲ ਗਿਲੇ-ਸ਼ਿਕਵੇ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾਲ ਭਿਤਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਆਗੂਆਂ ਲਈ ਵੀ ਵੱਡਾ ਸੰਦੇਸ਼

ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਕੌਮ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਗੂ ਦੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪੂਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਗਲਤਫਹਿਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕੌਮ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸੋਚ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਗਲਤਫਹਿਮੀਆਂ

ਵਿੱਚ ਰਹਾਂਗੇ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਏਕਤਾ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਾਂਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਮਿਲਾਪ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ—

“ਗਿਲੇ-ਸ਼ਿਕਵੇ ਛੱਡੋ, ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੋ।

ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੇਂਕੀ ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸੇ ਲੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ ਇਸ ਵਾਰ ਸੱਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸੱਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜਾ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਸੱਚ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਏਕਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜੀਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਵਿਰਸੇ

ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਈਏ। ਅਤੇ ਜੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਗਿਲਾ-ਸ਼ਿਕਵਾ ਜਾਂ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੈਠ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕਰੀਏ। ਕਿਉਂਕਿ— “ਕੌਮ ਦੀ ਤਾਕਤ ਸਾਡੀ ਏਕਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੀਡੀਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਟੀਵੀ ਕਵਰੇਜ ਲਈ ਪੰਜ-ਆਪ ਤੋਂ ਮਨੀਸ਼ ਬਿਆਰਲਾ ਜੀ, ਗਲੋਬਲ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜੱਸ ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਜੱਸ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਕਵਰੇਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ, ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮੀਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਸੱਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ ਦਿਵਸ ਦਾ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ, ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਏਕਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪੈੜ ਛੱਡ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਧਾਈ ਦੀਆਂ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮ ਸਾਡੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ, ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਵੇਰਵਾ : ਬੀ. ਜੇ. ਸਟੂਡੀਓ
ਸੰਪਰਕ : 646-403-7334

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 366

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

14 AUGUST TO 20 AUGUST, 2026

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਸਿੱਖ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ “ਸੱਚਾ ਗੁਰੂ ਲਾਧੋ ਰੇ” ਦਿਵਸ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਵੇਰਵਾ : ਬੀ. ਜੇ. ਸਟੂਡੀਓ
ਸੰਪਰਕ : 646-403-7334

Consulate General of India Conducts Highly Successful Community Consular Service Camp in Hicksville

Organized by the American Punjabi Society (APS), with support from RANA, BRUHUD New York Seniors, and Jaipur Foot USA

HICKSVILLE, NEW YORK — August 9, 2026 — The Consulate General of India (CGI), New York, conducted a highly successful Community Consular Service Camp at Pearl Banquet Hall in Hicksville, bringing essential consular services and direct assistance closer to the community. The camp was organized by the American Punjabi Society (APS), with support from the Rajasthan Association of North America (RANA), BRUHUD New York Seniors, and Jaipur Foot USA.

Although scheduled from 11:00 AM to 3:00 PM, people began lining up as early as 10:00 AM, and CGI and VFS personnel continued assisting attendees until approximately 4:00

PM because of the strong community response.

The reach of the camp extended well beyond Long Island. Community members traveled from Massachusetts, New Jersey, Connecticut, Pennsylvania, and across New York specifically to obtain consular services and assistance. Particularly gratifying was that those who traveled long distances were able to have their concerns addressed and received the services, assistance, or guidance they had come seeking.

Direct Consular Services Were the Central Focus

The camp went well beyond simply providing information. Its primary purpose and most

important achievement was to bring actual consular services and direct assistance to the community.

CGI and VFS personnel assisted attendees with matters involving Indian passports, Overseas Citizen of India (OCI) cards, visas, surrender certificates, Police Clearance Certificates (PCC), document attestation, and other consular services. Community members were able to discuss their individual cases directly with knowledgeable personnel, clarify documentation and procedural requirements, and receive assistance in addressing and resolving their consular issues wherever possible.

- **171 individuals registered**
- **542 community members attended**
- **212 consular inquiries and service-related matters were addressed**
- **13 CGI and VFS officers and staff participated**

- **40 APS youth volunteers, ages 12 to 17, assisted throughout the camp**
- **2 Notaries Public provided assistance**

For many attendees, the value of the camp was not merely learning what they needed to do, but having access to the appropriate CGI and VFS personnel who could review their concerns, provide direct assistance, and help move their consular matters toward resolution.

Consulate General of India Conducts Highly Successful Community Consular Service Camp in Hicksville

Organized by the American Punjabi Society (APS), with support from RANA, BRUHUD New York Seniors, and Jaipur Foot USA

Ambassador Pradhan Emphasizes an Open-Door Consulate
Ambassador Binaya Srikanta Pradhan, Consul General of India in New York, addressed the gathering and emphasized the Consulate's open-door approach and commitment to accessible and responsive services for the Indian diaspora.

He spoke about the Consulate's availability, including emergency consular assistance seven days a week, and encouraged community members to approach the Consulate and authorized service channels directly whenever they need consular services, assistance, or clarification.

Ambassador Pradhan also cautioned against unauthorized brokers, agents, and intermediaries who may charge excessive fees and, in some cases, provide incorrect information or fraudulent documentation. He emphasized the importance of approaching the Consulate and authorized service providers directly rather than relying on questionable intermediaries.

Also attending and actively participating were Tsewang Gyaltsen, Consul (Community Affairs), and Shruti Pandey, Consul (CPV), along with other CGI officials and VFS representatives. Altogether, 13 CGI and VFS officers and staff members participated in the camp and worked directly with community members on their consular matters.

Community Leaders Praise the Initiative

Gary S. Sikka, Global President & CEO of APS, welcomed Ambassador Pradhan and the Consular team and praised the special initiatives undertaken under

Ambassador Pradhan's leadership to bring the Consulate closer to the Indian diaspora through direct communication, outreach, emergency accessibility, and community-based services. Sikka noted that the camp demonstrated what can be accomplished when the Consulate and community organizations work together to bring actual services closer to the people. Harry S. Bolla, Patron of APS, emphasized the importance of arranging such camps on a continuing basis. He noted that passport, OCI, visa, PCC, and related procedures can be difficult to navigate, particularly for senior citizens and those unfamiliar with changing online systems. Bolla said that bringing knowledgeable CGI and VFS personnel directly into the community allows people not only to obtain accurate information but, more importantly, to receive practical assistance with their individual consular needs.

Prem Bhandari, President of RANA and Chairman of Jaipur Foot USA, said that when the Consulate and community organizations work together in a genuine spirit of service, the community is the ultimate beneficiary. He noted that the tremendous response demonstrated the importance of bringing consular services, assistance, and accurate guidance directly to the people.

Ajay Patel, President of BRUHUD New York Seniors, supported the initiative and its objective of making consular services and assistance more accessible to the community. Forty Young APS Volunteers Lead by Example

One of the most inspiring aspects of the camp was the participation of 40 APS youth volunteers between

the ages of 12 and 17. The young volunteers welcomed attendees, assisted with registration, entered information into spreadsheets, directed people to the appropriate service areas and Help Desk, maintained an orderly flow, and provided individual assistance wherever needed.

Janessa Sondhi, Director of Youth Development for APS, took the leading role in coordinating and supervising all 40 volunteers. Among the young volunteers recognized for their dedicated service were Bhairavi Khanna, Gia Anand, Alissa Sondhi, Angelina Uppal, and Jaskaran Singh. Bhairavi Khanna showed particular compassion toward senior citizens with mobility difficulties. When she saw seniors using walkers who could not comfortably stand in line or wait at the Help Desk, she went directly to them, listened to their needs, and helped bring the necessary assistance to them. Among the youngest volunteers were Pearl Sikka and her friend Bela, who helped welcome attendees and enter registration information.

Notary, Religious and Community Participation

Two Notaries Public — Eric Kumar, a member of the APS Advisory Board, and Jessica Kalra, a member of the APS Women's Council — were available to assist community members.

The camp attracted participation from numerous religious, cultural, regional, and community organizations. Among those participating or represented were Maninder Singh Sethi, Chairman of the Glen Cove Gurdwara; Harpreet Singh Vohra, Vice President of the Hicksville Gurdwara; Govind Bhatija

of AsaMai Temple; and representatives of Gujarati Samaj, the Hindu Center, NYTTA, TLCA, and other community organizations.

Ravinder Kodela, President of NYTTA, attended along with Hari Charan Bobbili and other NYTTA members. Kalpita Pandya Pareek represented the Brahmin community/Brahmin Society. Other community leaders attending included Dr. Krishna Kumar, Govind Munjal, Satnam Singh Parhar, Nilima Madan, Indu Gajwani, Shyam Gajwani, Beena Kothari, Jasbir Jai Singh, Pradeep Tandon, Kalpita Pandya Parikh, and Harish Thakkar, among others.

APS Leadership and Hospitality
APS leadership participating in the initiative included Harry S. Bolla, Patron; Gary S. Sikka, Global President & CEO; Mohinder S. Taneja, Senior Vice President; VPS Sikka, General Secretary; and Vice Presidents Paul S. Bindra, Ajay Vir Sondhi, Ravinderpal S. Narang, and Jaspal S. Arora.

Navneet S. Sondhi, APS Women's Council Chair, and her team played an active role throughout the program, while Janessa Sondhi coordinated the youth volunteers.

Pradeep Tandon, APS Director of Media & Public Relations, played an active role before and during the camp, including responding to numerous telephone inquiries from community members seeking information about the program and the consular services available at the camp.

Breakfast and Pearls were provided by Pearl for attendees, CGI and VFS personnel, volunteers, community leaders, and guests throughout the event. Appreciation

The American Punjabi Society, together with supporting organizations RANA, BRUHUD New York Seniors, and Jaipur Foot USA, expressed sincere appreciation to Ambassador Binaya Srikanta Pradhan and the entire CGI team; participating VFS personnel; participating religious and community organizations; APS leadership, Women's Council, Youth Wing and Advisory Board; the two Notaries Public; community leaders; and especially the 40 young volunteers.

Above all, the organizers and supporting organizations thanked the 542 community members who attended. The extraordinary response — with people lining up an hour before the scheduled opening, attendees traveling from several states, and CGI and VFS personnel continuing to provide services until approximately 4:00 PM — reaffirmed the need for community-based consular outreach and the value of collaboration among CGI, APS, RANA, BRUHUD New York Seniors, Jaipur Foot USA, VFS, and the broader community.

Most importantly, the success of the camp demonstrated the value of bringing actual consular services directly to the community, enabling people to receive assistance with their individual cases.

About the American Punjabi Society
The American Punjabi Society (APS) is a nonprofit organization dedicated to preserving and promoting Punjabi heritage and culture, encouraging the involvement of future generations, fostering community engagement, and serving the broader community through educational, cultural, health, civic, and public-service initiatives.

ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਐਡਮਿੰਟਨ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਚਾਰ ਵਾਚਕ ਅਰਵਿੰਦਰ ਭੱਟੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਐਡਮਿੰਟਨ (ਕਨੇਡਾ) ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਥਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਕਲਚਰਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਮਿਲਵੁਡ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾਕਟਰ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਬੂਰੀਆ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਐਡਮਿੰਟਨ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਨੇ ਸਭਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਚਾਰ ਵਾਚਕ, ਅਭਿਨੈਕਾਰ, ਸੰਚਾਲਕ ਅਤੇ ਐਕਟਰ ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਐਡਮਿੰਟਨ ਸਰਦਾਰ ਜਗਜ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਮਾਹਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਗਲੋਬਲ ਦੇਸੀ ਟੀਵੀ ਏਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਮਨਦੀਪ ਪੁਜਾਰਾ ਅਤੇ ਵੀ ਟੀਵੀ ਦੇ ਸੂਤਰਧਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫੇਰੂਮਾਨ ਪ੍ਰਾਈਮ

ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਤੋਂ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਵਰਤਮਾਨ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਕਵੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ, ਨਰਿੰਦਰ ਜੌਹਲ, ਬੀਬੀ

ਜਰਨੈਲ ਕੌਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਸੰਨੀ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਤਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਪਵਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਨਰਿੰਦਰ ਚਾਹਲ, ਅਮਰਜੀਤ ਵਿਰਦੀ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਗਾਹਲੇ, ਮਾਸਟਰ ਅਜੀਤ ਖੰਗੂੜਾ, ਕਾਰਜ ਸਿੰਘ, ਕਿਸ਼ਨ ਜੌਹਲ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਤੀਆ, ਮੈਨੇਜਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਾਰਸ ਮਹੀਨੀਆਂ, ਕਸ਼ਮੀਰਾ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੈਨੀਪਾਲ, ਪ੍ਰਦਮਣ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਕਾਵਿ ਰਚਨਾਵਾਂ ਸੁਣਾ ਕੇ ਖੂਬ ਰੰਗ ਬੰਨਿਆ। ਆਏ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਖੂਬ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।

ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਨੇ ਆਏ ਸਭ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਚਨ ਲਿਆ। ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ। ਇਹ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮਾਗਮ ਰਿਹਾ।

ਕੌਮੀ ਚਿੰਤਕ ਭਾਈ ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅਰਦਾਸ ਉਪਰੰਤ ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨ, ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਚਿੰਤਕ ਮਰਹੂਮ ਭਾਈ ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਛਪਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਕਾਰਨ ਅਧੂਰੀ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ, ਅੱਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਡਾ. ਰਵਨੀਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਅਰਦਾਸ ਉਪਰੰਤ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਈ ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਕੌਮ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਭਾਈਆਂ ਵਿਲੱਖਣ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਪੂਰਵਕ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਭਾਈ ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਰਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਸਾਲ ਫਰਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ

ਆਪਣੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦਾ ਖਰੜਾ ਲਗਭਗ ਪੂਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਇੱਛਾ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਬਾਕੀ ਸੰਪਾਦਨ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਵਾ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਵਾਇਆ। ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਈ ਅਣਛੁਹੇ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਯਾਦਾਂ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕਵਾਕ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ : ਇੱਕ ਕਲਮੀ ਯੋਧੇ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਸਫ਼ਰ (1950-2026)' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਇਹ 480 ਸਫ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵੱਡੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਉਪ-ਸਿਰਲੇਖ 'ਬਦਲਵੀਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਨਾ ਸਿਰਜੇ ਜਾ ਸਕਣ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ' ਦਾ

ਮਹਾਂ-ਬਿਰਤਾਂਤ' ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਿੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਅਹਿਮ ਪੜਾਵਾਂ ਦੀ ਸੱਚੀ ਦਾਸਤਾਨ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮ ਨੇ 1947 ਤੋਂ 1984 ਅਤੇ 1984 ਤੋਂ 2025 ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਹੰਢਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਬੀਰਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਧੀਆਂ ਡਾ. ਰਵਨੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਸੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਭਰਾ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਭੈਣ ਬੀਬੀ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੰਪਾਦਕ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਬੀਬੀ ਸਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਘਰਿਆਲਾ, ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਇਕਵਾਕ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸ਼ੁਭਚਿੰਤਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜਿੱਤ ਦੀ ਸਿਰਫ 35 ਫੀਸਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਾਰਨ ਹਾਰ ਸਕਦੇ : ਟਰੰਪ

ਨਿਊ ਯੌਰਕ: US 'ਚ ਮਿਡਟਰਮ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਿਆਸੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਰੀਪਬਲੀਕਨ ਅਤੇ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲਗਭਗ 80 ਫੀਸਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੈਅ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਵੋਟਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ Donald Trump ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਠੀਕ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰੀਪਬਲੀਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਰ ਦੀ 65 ਫੀਸਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਤਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਸਦ (ਕਾਂਗਰਸ) 'ਚ Trump ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਘੱਟ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਸਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ 54 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਰਾਂ ਲਈ ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। US ਦੇ 69 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ Trump ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਰ ਡਿੱਗ ਕੇ ਸਿਰਫ 32 ਫੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਈਰਾਨ ਜੰਗ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਤਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ US ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜੇਬ 'ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੰਗ ਲੰਬੀ ਖਿੱਚਣ ਨਾਲ ਗੈਸ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। 20 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਮੁੱਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਜੋ 2024 'ਚ Trump ਦੀ ਤਾਕਤ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂਦਾ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲੀਆ ਸਰਵੇ 'ਚ 61 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ Trump ਦੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰੀਪਬਲੀਕਨ ਵੋਟਰਾਂ 'ਚ ਵੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਨੌਂ ਫੀਸਦੀ ਘਟ ਕੇ 80 ਫੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ 'ਚ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ Trump ਖਿਲਾਫ ਮਹਾਂਦੋਸ਼ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੰਸਦ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ Trump ਦੇ ਟੈਰਿਫ਼ਸ, ਵੀਜ਼ਾ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਜੰਗ ਲਈ ਫੰਡਿੰਗ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2024 'ਚ ਛੇ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ 'ਚ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਅਮੀ ਬੇਰਾ, ਰਾਜਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਮੂਰਤੀ, ਰੋਪੰਨਾ, ਸੁਹਾਸ ਸ਼ੁਕਮਾਣੀਅਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮਿਲਾ ਜੈਪਾਲ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਨੇਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 366

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

14 AUGUST TO 20 AUGUST, 2026

**Preetnama Unity & Cultural
Association (PUCA) NY**
(Nonprofit Organization)

Presents

Maharashtra State Event

MARATHI TADKA

◆ Experience the Rich Culture of Maharashtra ◆

**Sunday,
October 4th, 2026**

**12:00 PM –
4:00 PM**

**FREE
ENTRY**

VENUE TBA

Enjoy a Day Full of Culture, Traditions & Fun!

**Traditional
Folk Music**

**Folk Dance
Performances**

**Dahi Handi
Show**

**Shivaji Maharaj
History & Forts**

**Historical &
Geographical
Knowledge Show**

**Authentic Maharashtra
Food (Paran Poli,
Misal Pav & More)**

Free Books

**And Many More
Exciting Activities**

For More Information:

📞 Pritpal Kaur
📞 Dr. Bhavani Srinivasan : +1 (516) 343-0940
✉ pucausa26@gmail.com
🌐 www.pucausa.com

• Harvinder Bhatia : +1 (516) 528-3463
• Jassi Dhillon : +1 (917) 650-6668
• Anju Sharma : +1 (516) 582-5888
• Sanju Sharma : +1 (516) 582-5999
• T.J. Anand : +1 (646) 251-9794

DONORS & SPONSORS ARE WELCOME

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Weekly Preetnama www.preetnama.com
+1 (201) 312-4180

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

Sunil Kumar Gund
(Journalist) India

Raj Rani
Video editor

Jagmeet Kaur
97817-41631

ADVISORY BOARD

Joga Singh

Jaswinder Singh New Jersey

Mindi Manak
NewYork

Jagjit Singh Dasuya

Gurmeet Singh Dhalwan
Chicago

G. S Singh Punjab

Sujan Nag, USA

Dr. Jagdeep Dhimaan, India

Sarabjit Kaur Punjab

Sukhmandar Brar
(Bhagata Bhaika) Vancouver,

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ
ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ
ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ
ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦਾ
ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ
ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ
ਸਕਦੇ ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ
ਤਰਜਮਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਨੂੰ
ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਟ ਛਾਟ
ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਛਾਪਣ ਦਾ
ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਛਪੀ ਸਮਗਰੀ
ਲਈ ਇਸਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।
ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ,
ਕੀਮਤ, ਵਰਤੋਂ, ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ
ਸਿਰਫ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

The Preetnama is not responsible or legally liable
for any news, article, advertisement or typing
mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ,
ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਆ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ
ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੀ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਢੁਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਕੀ ਇਸਲਾਮਿਕ ਨਾਟੋ ਤਿੰਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ?

7 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਮੱਕਾ ਵਿੱਚ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਤੁਰਕੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ
ਸਾਂਝੇ ਰੱਖਿਆ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਇੱਕ
ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹਮਲਾ ਤਿੰਨਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ -ਇਸਲਾਮਿਕ ਨਾਟੋ- ਦੇ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਕਿਸ ਨਾਂ ਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਵਿਚ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਇਹ
ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ।

ਇਸ ਤੁਲਨਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਾਟੋ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 5 ਵਰਗੀ ਸਾਂਝੀ ਰੱਖਿਆ
ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਸਲ ਤਾਕਤ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ
ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ ਸੰਕਟ ਵੇਲੇ
ਮਿਲ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।
ਮੱਕਾ ਸਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਸਾਊਦੀ ਕ੍ਰਾਊਨ ਪ੍ਰਿੰਸ ਮੁਹੰਮਦ ਬਿਨ
ਸਲਮਾਨ, ਤੁਰਕੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰੇਚਪ ਤੈਯਪ ਅਰਦੋਆਨ ਅਤੇ
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਹਿਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੇ
ਐਲਾਨੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਕਥਾਮ, ਫੌਜੀ ਸਹਿਯੋਗ, ਖੇਤਰੀ ਅਮਨ, ਸੁਰੱਖਿਆ
ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕੋਲ ਪਰਮਾਣੂ
ਹਥਿਆਰ, ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਅਤੇ ਜੰਗੀ ਤਜਰਬਾ ਹੈ। ਤੁਰਕੀ ਕੋਲ ਨਾਟੋ ਦੀ
ਦੂਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਫੌਜ, ਡਰੋਨ, ਮਿਸਾਈਲਾਂ, ਜਲ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ
ਨਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਰੱਖਿਆ ਉਦਯੋਗ ਹੈ। ਸਾਊਦੀ
ਅਰਬ ਕੋਲ ਵੱਡੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤ, ਊਰਜਾ ਬਾਜ਼ਾਰ
'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਅਰਬ ਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਦੁਨੀਆ
ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਸਥਾਨ ਹੈ।

ਇਹ ਮਿਲਾਪ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਵਜ਼ਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ
ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਫੌਜ
ਭੇਜਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਨਾ ਸਾਂਝੀ ਫੌਜ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੱਕਜੁਟ ਕਮਾਂਡ।
ਸਾਂਝੀ ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਸਿਆਸੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਤਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਆਪਣੇ
ਆਪ ਇੱਕ ਇਕੱਠੀ ਫੌਜ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ।

ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਮਿਸਾਈਲ ਹਮਲਿਆਂ,
ਊਰਜਾ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਅਤੇ ਲਾਲ ਸਾਗਰ ਤੇ ਹੁਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂਧ
ਨੇੜੇ ਜਹਾਜ਼ਰਾਨੀ ਦੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੇ ਖੇਤਰੀ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਮੁੱਦਾ
ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਉਸ ਵਿਆਪਕ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਰਾਨ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ
ਅਤੇ ਖਾੜੀ ਦੇ ਤੇਲ ਨਿਰਯਾਤਕਾਂ ਵੱਲ ਮਿਸਾਈਲ ਹਮਲੇ ਹੋਏ।

ਮੱਕਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਰੋਹ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ
ਮਹੱਤਤਾ ਮਿਲੀ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਫੌਜੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਵਧੀਆਂ। ਸਾਊਦੀ ਅਤੇ ਤੁਰਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ
ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਸਮਝੌਤਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਇਰਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਗਠਜੋੜ
ਜਾਂ ਫਿਰਕੂ ਧੜਾ ਨਹੀਂ। ਇਰਾਨੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਇਬਰਾਹਿਮ ਰਜ਼ਾਈ ਨੇ
ਇਸ ਨੂੰ -ਕਾਗਜ਼ੀ ਸਮਝੌਤਾ- ਕਿਹਾ, ਪਰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਟਿੱਪਣੀ
ਸੀ, ਤਹਿਰਾਨ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ।

ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਨਾਲ ਫੌਜੀ ਸਬੰਧ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ
ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਨੇ ਸਾਊਦੀ ਬਲਾਂ ਨਾਲ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪਰਮਾਣੂ ਸਮਰੱਥਾ
ਸਾਂਝੀ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਤੁਰਕੀ ਰਵਾਇਤੀ ਫੌਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ

ਦੇਸੀ ਹਥਿਆਰ ਉਦਯੋਗ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਡਰੋਨ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੰਗ ਵੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਹਥਿਆਰਾਂ,
ਢਾਂਚੇ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਪੈਸਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ
ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।
ਪਰ ਸਾਂਝੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨਾਲ ਮੁਸ਼ਕਲ ਫੈਸਲੇ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ
ਹਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ? ਕਿਹੜੀ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ
ਜਾਵੇਗੀ? ਕਮਾਂਡ ਕਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਹੋਵੇਗੀ? ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਖੁਫੀਆ
ਜਾਣਕਾਰੀ, ਹਥਿਆਰ, ਹਵਾਈ ਰੱਖਿਆ, ਰਸਦ ਜਾਂ ਸਿੱਧੀ ਲੜਾਈ ਸ਼ਾਮਲ
ਹੋਵੇਗੀ? ਸਾਂਝਾ ਖ਼ਤਰਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨੇੜੇ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ,
ਪਰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਜੰਗੀ ਯੋਜਨਾ ਇੱਕ ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ।

ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਇਸਹਾਕ ਡਾਰ ਨੇ 9 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਮੰਨਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਦੋਪੱਖੀ ਜਾਂ ਬਹੁਪੱਖੀ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ।

ਇਸ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਕਤਰ, ਸੰਯੁਕਤ
ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ, ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਜਾਰਡਨ ਮਿਸਾਈਲ ਰੱਖਿਆ, ਸਮੁੰਦਰੀ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੁਫੀਆ ਸਾਂਝੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ

ਵੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀਦਾਤਾ ਵਜੋਂ
ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਸੰਭਾਵੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ
ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
ਵੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ ਵੱਡੇ
-ਇਸਲਾਮਿਕ ਨਾਟੋ- ਦੀ ਗੱਲ ਅਜੇ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਹੈ, ਨੀਤੀ ਨਹੀਂ। ਵਧੇਰੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਂਝੀ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਹਿਯੋਗ
ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਸਾਂਝ ਨਾਲ
ਮਿਸਾਈਲਾਂ, ਡਰੋਨਾਂ, ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਹਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਗਰੁੱਪਾਂ
ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਵਾਇਦਾਂ ਨਾਲ
ਛੋਟੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਤੁਰਕੀ ਤੋਂ ਸਿਖਲਾਈ ਮਿਲ ਸਕਦੀ
ਹੈ। ਹਵਾਈ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਗਸ਼ਤ ਰਾਹੀਂ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ, ਊਰਜਾ
ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਜਹਾਜ਼ੀ ਰਸਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ
ਨਾਲ ਸਿਆਸੀ ਜੋਖਮ ਵੀ ਹਨ। ਸਾਂਝੀ ਰੱਖਿਆ ਸੰਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ
ਅਜਿਹੇ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਉਸ
ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਹਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਬੀਜਿੰਗ, ਤਹਿਰਾਨ,
ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ
ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਸੀਰੀਆ, ਯਮਨ, ਗਾਜ਼ਾ, ਇਰਾਨ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ
ਤਿੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਤੁਰਕੀ ਦੀ ਨਾਟੋ
ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੇਚੀਦਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਦੇ
ਵਿਆਪਕ ਖਾੜੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਬੰਧ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ
ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਿਆਸੀ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ
ਹੈ।

ਅਸਲ ਪਰਖ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ
ਦਸਤਖਤ ਕਰਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸੌਖਾ ਪੜਾਅ ਸੀ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ
ਅਗਲੇ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ
ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰਾਲਾ, ਵਿਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯਮਤ
ਬੈਠਕਾਂ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਮੁਖੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ
ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਰਬੀ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ, ਰਸਦ ਅਤੇ ਖੁਫੀਆ ਸਾਂਝ
ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ।

ਫਿਰ ਵੀ ਸੰਕਟ ਵੇਲੇ ਫੈਸਲੇ ਕਿਵੇਂ ਹੋਣਗੇ, ਹਰ ਦੇਸ਼ ਕਿੰਨੀ ਫੌਜ ਦੇਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਿਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ।
-ਰੱਖਿਆ- ਦਾ ਅਰਥ ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਸਮਰਥਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਿੱਧੀ ਫੌਜੀ
ਕਾਰਵਾਈ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਪਸ਼ਟ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਸ਼ ਇੱਕੋ
ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਗਠਜੋੜ
ਲਈ ਸਥਾਈ ਕੌਸਲ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਖੁਫੀਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਸਾਂਝੀ ਕਮਾਂਡ,
ਨਿਯਮਤ ਫੌਜੀ ਕਵਾਇਦਾਂ ਅਤੇ ਤੈਅਸ਼ੁਦਾ ਫੰਡਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।
ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ
ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਮਦਦ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇਗੀ।

ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਊਦੀ-ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਰੱਖਿਆ ਸਮਝੌਤਾ
ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ
ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਸਿੱਧੀ ਫੌਜੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਂਝੀ
ਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਜੰਗ ਮਹਿੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ
ਵਾਅਦੇ ਅਕਸਰ ਆਪਣੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ ਨਿਭਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਉਣ
ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕੱਠੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਸਿਖਲਾਈ, ਖੁਫੀਆ
ਸਹਿਯੋਗ, ਰੱਖਿਆ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਸਰਹੱਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ
ਕੂਟਨੀਤੀ ਵਧੇਰੇ ਸੰਭਵ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਘੱਟ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
ਬਿਹਤਰ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸਾਂਝੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਵਾਈ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ
ਰੱਖਿਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਮਲਾਵਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੱਕਾ ਸਮਝੌਤੇ
ਕੋਲ ਸਿਆਸੀ ਭਾਰ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੋਵੇਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਦੇਸ਼
ਇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਵਧੇਰੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਧੇਰੇ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣਗੇ। ਇਸ ਗਠਜੋੜ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਨਾਮ ਨਾਲ
ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕਵਾਇਦਾਂ, ਖੁਫੀਆ ਸਾਂਝ, ਕਮਾਂਡ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਸੰਕਟ ਵੇਲੇ
ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। -ਇਸਲਾਮਿਕ ਨਾਟੋ- ਕਹਿਣਾ
ਸੌਖਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਮ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣਾ
ਕਿਤੇ ਅੱਖਾ ਕੰਮ ਹੈ।

Preetnama Talk Show

News

Social

Political

Talk Show

Interview

Music

Current Issue

Host : Pritpal Kaur Preet
Web : www.preetnama.com, Email : Preetnamausa@gmail.com

Live on Facebook
page PreetnamaTV

+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

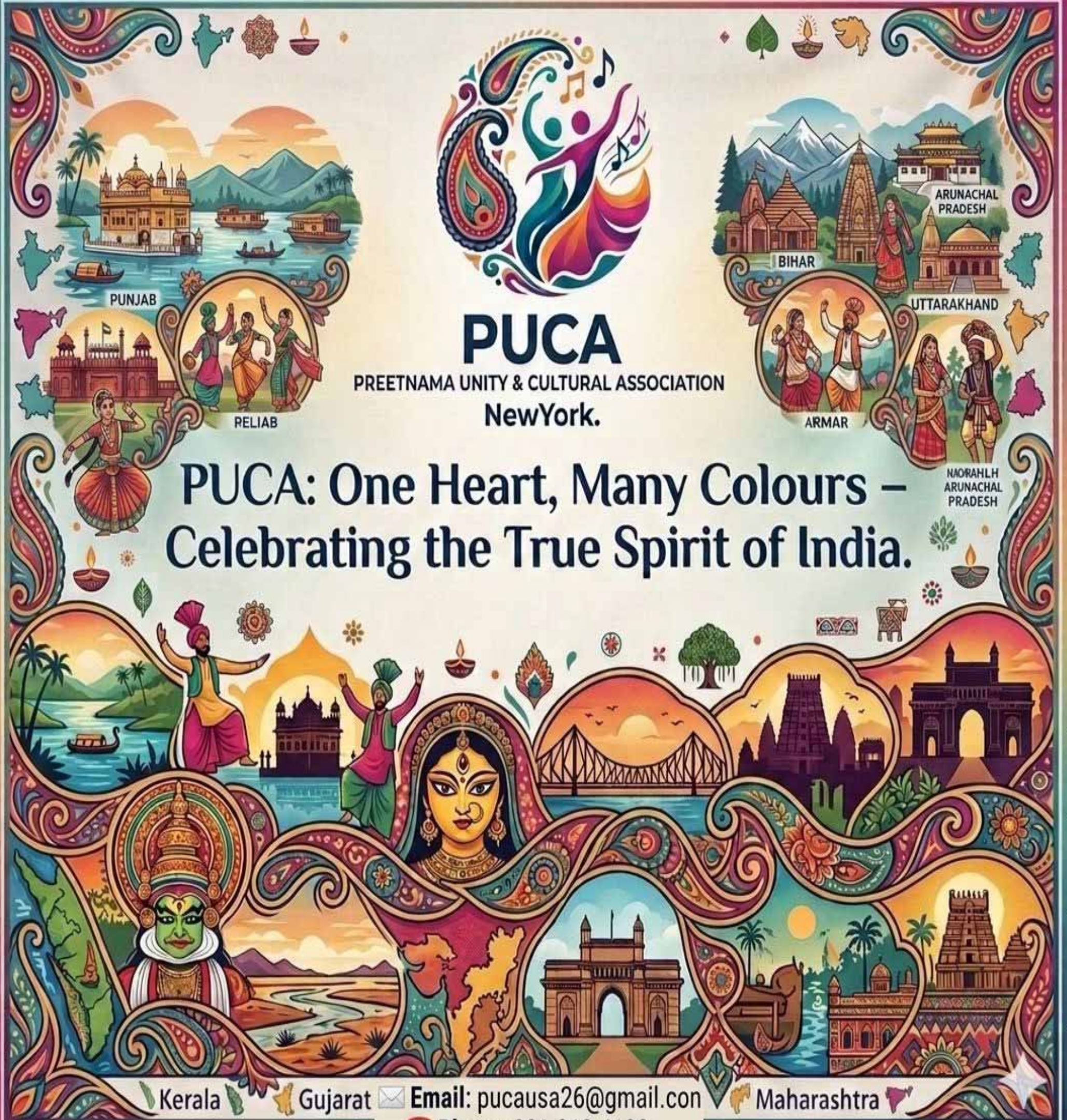
Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 366

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

14 AUGUST TO 20 AUGUST, 2026

ਖਰਾ ਸਚ

PUCA

PREETNAMA UNITY & CULTURAL ASSOCIATION
NewYork.

PUCA: One Heart, Many Colours – Celebrating the True Spirit of India.

Kerala

Gujarat

Email: pucausa26@gmail.com

Maharashtra

Phone: 201-312-4180

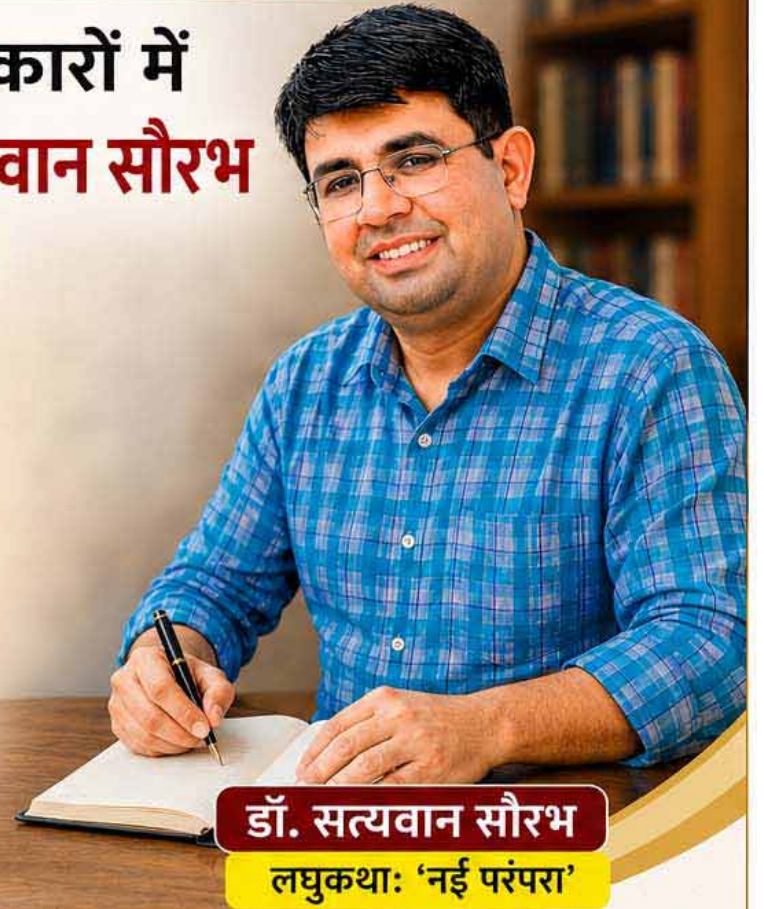
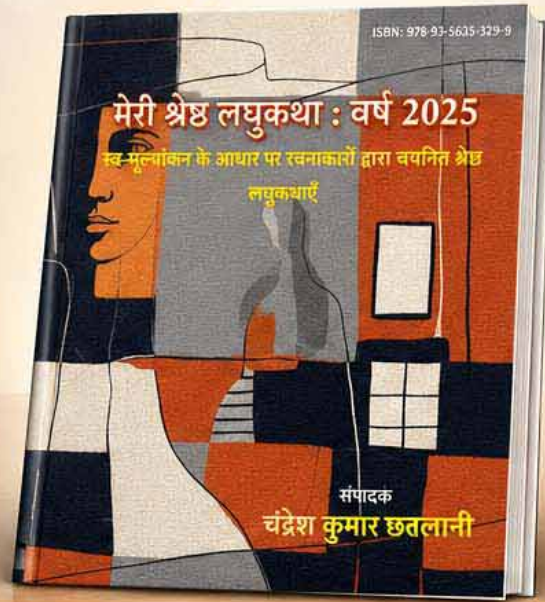
हिंदी लघुकथा जगत के लिए गर्व का क्षण

देश-विदेश के **69** लघुकथाकारों में
डॉ. प्रियंका सौरभ और डॉ. सत्यवान सौरभ
की लघुकथाएँ शामिल

डॉ. प्रियंका सौरभ

लघुकथा: 'चार बजे की माँ'

डॉ. सत्यवान सौरभ

लघुकथा: 'नई परंपरा'

हिसार। हिंदी लघुकथा के क्षेत्र में साहित्यकार दंपती डॉ. प्रियंका सौरभ और डॉ. सत्यवान सौरभ के लिए गौरव का विषय है कि उनकी लघुकथाओं को देश-विदेश के 69 लघुकथाकारों की चयनित रचनाओं के संकलन 'मेरी श्रेष्ठ लघुकथा-2025' में स्थान मिला है। संकलन का संपादन चंद्रेश कुमार छतलानी ने किया है।

इस संकलन में डॉ. प्रियंका सौरभ की लघुकथा 'चार बजे की माँ' तथा डॉ. सत्यवान सौरभ की लघुकथा 'नई परंपरा' को शामिल किया गया है।

दोनों रचनाओं का चयन लघुकथा के विधागत अनुशासन, भाषा, शिल्प और प्रस्तुति को ध्यान में रखते हुए किया गया है।

'लघुकथा दुनिया' की ओर से रचनाकारों को भेजी गई जानकारी के अनुसार 'मेरी श्रेष्ठ लघुकथा-2025' का ई-बुक संस्करण प्रकाशित हो चुका है और यह पाठकों एवं रचनाकारों के लिए निःशुल्क उपलब्ध है। संकलन के संपादन के दौरान प्राप्त रचनाओं में आवश्यकतानुसार भाषा, शिल्प और प्रस्तुति संबंधी संपादन किया गया। विधागत अनुशासन में उपयुक्त

न आने वाली कुछ रचनाओं को चयन से बाहर भी किया गया।

डॉ. प्रियंका सौरभ की 'चार बजे की माँ' और डॉ. सत्यवान सौरभ की 'नई परंपरा' का चयन उनकी साहित्यिक सक्रियता और लघुकथा लेखन में निरंतर योगदान का महत्वपूर्ण प्रमाण है। दोनों रचनाकार कविता, दोहा, लघुकथा और सामाजिक सरोकारों से जुड़े लेखन में सक्रिय हैं। संकलन में देश के विभिन्न हिस्सों के साथ विदेशों से जुड़े लघुकथाकारों की रचनाओं को भी शामिल किया गया है।

आयोजकों का मानना है कि यह साझा संकलन पाठकों के साथ-साथ हिंदी लघुकथा के अध्ययन और शोध से जुड़े शोधार्थियों के लिए भी उपयोगी सिद्ध होगा। इस साहित्यिक उपलब्धि पर साहित्य जगत से जुड़े लोगों ने डॉ. प्रियंका सौरभ और डॉ. सत्यवान सौरभ को बधाई एवं शुभकामनाएँ दी हैं। दोनों रचनाकारों ने अपनी लघुकथाओं को संकलन में स्थान देने के लिए 'लघुकथा दुनिया' की टीम और संपादक चंद्रेश कुमार छतलानी के प्रति आभार व्यक्त किया।

डिटॉक्स डाइट का इस्तेमाल हो सकता है जानलेवा

अगर आप स्वस्थ रहने और खूबसूरत दिखने, वजन कम करने और शरीर से टॉक्सिन को बाहर निकालने के लिए डिटॉक्स डाइट का इस्तेमाल करते हैं तो थोड़ा संभल जाएं। विशेषज्ञों के अनुसार डिटॉक्स क्लीनजेंस न केवल बेअसर होती हैं बल्कि खतरनाक भी साबित हो सकती हैं। डिटॉक्सिंग के कई साइड इफेक्ट हैं। डिटॉक्सिंग डाइट और खासकर कोलोनिक्स से डिहाइड्रेशन, यहां तक कि किडनी तक खराब हो सकती है। कई जाने माने डिटॉक्स के तरीकों में कॉफी एनिमा और 3 दिन की एप्पल साइडर वेलेगर डाइट शामिल हैं। डिटॉक्सिफिकेशन के कई तरीके अधिकतर सेलिब्रिटीज फिट रहने के लिए लेमेन डिटॉक्स डाइट लेना पसंद करते हैं। 10 दिन की इस डाइट में खाने की जगह लेमन जूस, वॉटर, सेइन पीपर और मैपे सीरप। इससे शरीर के टॉक्सिन हार निकलते हैं, वजन कम होता है चेहरा और बाल चमकते हैं।

एप्पल साइडर वेनेगर में डिटॉक्स के तरीके में 3 दिन तक केवल खाने से पहले दो चम्मच एप्पल साइडर वेनेगर को पानी में गोलकर पिया जाता है। इससे लोगों को बीक कम लगती हैं और वजन कम होता है। इसके अलावा कच्चा खाने वाली डिटॉक्स डाइट में केले, नट्स, बीज, सूखे मेवे नारियल एवोकेडो ऑलिव ऑयल का

इस्तेमाल किया जाता है।

बड़ी आंत अर्थात कोलोन शरीर का एक महत्वपूर्ण अंग है। बड़ी आंत के अस्तर से निकलने वाला श्लेष्मा मल को आगे जाने के लिए चिकना बनाता है। कोलोन से टॉक्सिक पदार्थ निकालने वाले तरीकों में कॉफी एनिमा शामिल है। इससे किडनी और लीवर के टॉक्सिक बाहर निकलते हैं। लैक्साटिक्स इस तरीके में एक चबाई जा सकने वाली गोली खिलाई जाती है जो मल को पतला करती है और आंतों की गति

को बढ़ाती है।

कब्ज की स्थिति में डॉक्टर्स कोलोनिक्स को लेने की सलाह देते हैं लेकिन अधिकतर लोग कोलोन को क्लींज करने के लिए इन डिटॉक्स तरीकों का इस्तेमाल करने लगे हैं। लैक्साटिक्स दूसरी डिटॉक्स डाइट से ज्यादा खतरनाक है। इसमें आंतों के मूवमेंट्स को बढ़ाया जाता है। इससे डायरिया, चक्कर आना, किडनी का खराब होना और कमजोरी जैसे दुष्परिणाम हो सकते हैं। कॉफी एनिमा की बात करें तो

जिसमें गर्म कॉफी आंत में इंजेक्ट की जाती है इससे आंते खराब हो सकती हैं आंतों में छेद भी हो सकते हैं

अधिकतर डिटॉक्सेज का लंबे समय तक कोई फायदा नहीं होता। उन्होंने बताया कि शरीर का हर हिस्सा खुद अपने आप उसे डिटॉक्स करने की क्षमता रखता है। गेस्ट्रोइंटेस्टाइनल सिस्टम और किडनी लीवर को टॉक्सिन बाहर निकालते हैं। जब लीवर के लिए गेस्ट्रोइंटेस्टाइनल वेस्टेज बाहर निकालता है तो कोलोनिक्स लेना बेकार

है। किडनी भी ब्लड से यूरिन के जरिए टॉक्सिन बाहर निकलती है। अगर किडनी अपना काम नहीं कर रही तो इसके लिए डायलिसिस की जरूरत है न कि एप्पल साइडर वेनेगर की। डॉक्टर लॉरेन का मानना है कि अधिकतर लोग डिटॉक्स कराने के बाद अच्छा महसूस करते हैं क्योंकि उनके शरीर में टॉक्सिन नहीं रहते। इसकी जगह पर लोगों को प्रोसेस्ड फूड जिसमें अधिक मात्रा में सोडियम, फैट और शुगर हो खाने से बचना चाहिए।

संयमित खान पान से ठीक होती है त्वचा की बीमारी

भोजन में मौजूद पौष्टिक तत्व को खून अलग-अलग अंगों तक पहुंचाता है और शरीर के अपशिष्ट पदार्थों को बाहर निकाल कर शरीर की सफाई करता है। साथ ही खून, शरीर के अंगों तक ऑक्सिजन भी पहुंचाता है। गलत और अनहेल्दी आहार खाने से हमारे रक्त में कुछ ऐसे तत्व भी पहुंच जाते हैं, जो शरीर को नुकसान पहुंचाते हैं। इसी को खून खराब होना कहते हैं। खून में गंदगी से फोड़े-फुंसी, पिंपल और स्किन डिजीज हो सकता है। ऐसे में ब्लड में मौजूद विषैले तत्वों को बेहतर जीवनशैली और संयमित खान पान के जरिए शरीर से बाहर निकाल सकते हैं। रोजाना 3 से 4 लीटर पानी पीने से ब्लड में गंदगी की समस्या कभी नहीं होगी।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Khara Sach

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 366

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

14 AUGUST TO 20 AUGUST, 2026

From Books to Reels: Changing Priorities of the Young

Every generation grows up with its own symbols of aspiration. For one generation, a good education, a degree, a stable career and social respect represented success. For another, professional achievement and financial independence became the primary goals. Today, a new generation is growing up in a world where visibility, followers, likes, views and viral content have become powerful measures of popularity.

The journey from books to reels is not merely a technological change. It reflects a deeper transformation in the way young people consume information, define success, spend their time and seek recognition.

Books once demanded patience. Reels demand seconds.

Books encouraged concentration. Reels often reward instant attention.

Books offered depth. Reels often offer speed.

The question is not whether reels are good or bad. The real question is whether the growing dominance of short-form digital content is changing the priorities of young people—and whether education, reading and long-term goals are losing their place in this rapidly changing environment.

From reading to scrolling

For generations, books were among the most important sources of knowledge and imagination. Students read textbooks, newspapers, magazines, novels, biographies and reference books. Reading required time and concentration. A reader had to stay with an idea long enough to understand it.

Today, a young person can move from one piece of content to another with a simple swipe. A few seconds may bring a comedy clip, a dance video, a motivational message, a news item, a product advertisement or an educational explanation.

This convenience has transformed the information environment.

The problem begins when scrolling replaces sustained reading.

A short video may explain a concept quickly, but education is not always about receiving information. It is about developing the ability to question, connect ideas, analyse evidence and think independently. These abilities require patience.

If young minds become accustomed only

to rapidly changing images and short messages, long-form reading may begin to feel difficult or boring. That can have consequences for education, attention and intellectual development.

The attraction of instant recognition

One reason reels are so powerful is that they can provide immediate feedback.

A student who spends months preparing for an examination may receive recognition only after achieving a result. A creator, however, may upload a short video and receive thousands of views within hours.

Likes, comments, shares and followers provide visible signals of attention.

This can create a new definition of success: being seen rather than being accomplished.

There is nothing wrong with wanting appreciation. Young people naturally seek recognition. The concern arises when online popularity becomes more important than developing knowledge, skills and character.

A viral video can disappear from public at-

tention within days. A good education can influence a person's entire life.

Young people need to understand the difference between temporary visibility and lasting achievement.

When popularity becomes a goal

Social media has created opportunities that earlier generations could not have imagined. A talented young person can display music, art, writing, photography, science experiments, entrepreneurship or public speaking to a global audience.

This is an important positive development.

The problem is not creativity. The problem is when creativity becomes controlled entirely by the desire for views.

A young person may begin asking:

"Will this get likes?"

"Will this go viral?"

"What will attract more followers?"

These questions can gradually replace more meaningful ones:

"What can I learn?"

"What can I create?"

"How can I improve?"

"What problem can I solve?"

When external validation becomes the main source of motivation, learning itself can lose its value.

The changing value of a degree

For a long time, a degree was considered one of the strongest indicators of educational achievement and professional preparation. Today, young people are increasingly questioning whether a degree alone guarantees employment or success.

This questioning is not necessarily negative.

The world of work is changing. Employers increasingly value communication, problem-solving, creativity, digital literacy, adaptability and practical skills. A degree without skills may not be sufficient.

However, the answer cannot be to abandon education in favour of online popularity.

From Books to Reels: Changing Priorities of the Young

A degree may not guarantee success, but education develops intellectual foundations that cannot always be acquired through short videos. Higher education can expose students to teachers, peers, laboratories, libraries, research, debate and new ways of thinking. The real challenge is to make education more relevant rather than making young people believe that education is irrelevant.

Reels are not the enemy. It would be unfair to blame reels for every problem faced by young people.

Short-form video can be an effective educational tool. Complex ideas can sometimes be introduced through short explanations. Science, history, mathematics, language learning, career guidance and public awareness can all benefit from well-designed digital content. The problem is not the format itself. The problem is excessive consumption without discrimination. A five-minute educational video and endless hours of random scrolling are not the same thing.

Technology becomes valuable when it remains a tool. It becomes harmful to learning when it begins to control attention. The attention economy Behind every social media platform is an attention economy. Platforms compete for users' time. Content creators compete for views. Advertisers compete for attention. Algorithms continuously recommend material that is likely to keep people watching.

This creates a powerful environment in which attention itself becomes a valuable commodity. Young people therefore need to understand that their attention has value. Every minute spent scrolling is a minute that cannot simultaneously be spent reading, exercising, learning an instrument, talking to family, developing a skill or simply thinking.

The issue is not that every minute must be productive. Rest and entertainment are impor-

tant. The concern is whether young people have control over their attention or whether digital platforms increasingly control it for them.

The decline of deep reading

One of the most worrying consequences of the short-content culture could be the decline of deep reading.

Deep reading requires staying with a text even when it becomes difficult. It requires understanding unfamiliar ideas, following arguments and connecting information across pages.

A reader cannot simply swipe away from every difficult paragraph.

This discipline is valuable far beyond examinations. Scientists, doctors, teachers, engineers, writers, lawyers and administrators all need the ability to understand complex information.

A society that loses the habit of reading may gradually lose some of its capacity for careful thought.

Education must adapt

The answer is not to tell young people to throw away their smartphones.

Education must adapt to the digital age without surrendering its fundamental purpose.

Schools and colleges should teach digital literacy alongside traditional literacy. Students should learn how algorithms influence what they see, how misinformation spreads and how online popularity can distort perceptions of reality.

At the same time, educational institutions should actively promote reading.

Libraries should become attractive learning spaces. Students should be encouraged to read beyond textbooks. Discussions, book clubs, debates, writing activities and research projects can make reading a living experience rather than an academic obligation.

The goal should be to create students who can move comfortably between a short video and a long

book—using each for the purpose for which it is best suited.

Parents have an important role Parents often worry about the amount of time children and teenagers spend on phones. Simply imposing restrictions, however, may not always solve the problem.

Young people need alternatives.

A home where books are visible, conversations are encouraged and hobbies are respected creates a different environment from one where every free moment is spent on screens.

Parents can also model healthy behaviour. If adults constantly scroll on their own phones, it becomes difficult to convince young people that excessive screen use is undesirable.

The objective should not be a complete rejection of technology. It should be the development of balanced habits.

From followers to creators

Young people should not be discouraged from creating digital content. Instead, they should be encouraged to become meaningful creators.

Why not create a reel explaining a scientific idea?

Why not produce a short video about local history?

Why not use social media to promote reading?

Why not showcase an art project, community initiative or environmental campaign?

The same technology that can consume attention can also be used to create knowledge and social value.

The important shift is from passive consumption to purposeful creation.

The danger of comparing lives Social media also creates another challenge: constant comparison. Young people may see carefully edited images of successful careers, luxurious lifestyles, perfect achievements and apparently happy lives. They may begin com-

paring their ordinary daily lives with someone else's carefully selected online moments.

This can create unrealistic expectations about success.

Real life is usually slower than social media. Learning takes time. Careers develop gradually. Failure is normal. Skills require practice. Relationships require patience.

A reel can show the final result in thirty seconds. It cannot show the years of effort behind it.

Young people need to learn to distinguish between a person's online presentation and the complexity of real life.

What should success mean?

Perhaps the most important question is not whether young people are reading fewer books or watching more reels.

The deeper question is: What do we want young people to value? If success means only followers, views and popularity, then education will always appear slow.

If success means knowledge, creativity, character, contribution and the ability to solve problems, then books and education regain their importance.

A society cannot build its future only through viral content. It needs scientists who research, doctors who learn continuously, teachers who think deeply, engineers who solve problems, entrepreneurs who innovate and citizens who understand their responsibilities.

These abilities are rarely developed through instant gratification.

A new balance is possible

The choice does not have to be "books or reels."

Young people can enjoy entertainment and still read deeply. They can use social media and still develop concentration. They can create reels and pursue degrees. They can become digital creators while remaining serious learners.

The objective should be balance.

A useful principle might be:

Use reels for quick inspiration, but books for deep understanding.

Use social media for connection, but education for foundation.

Use technology for creation, not merely consumption.

Seek recognition, but do not depend on it.

And above all, do not allow the number of views on a screen to become the measure of the value of a life.

The future belongs to balanced minds

The digital revolution is not going backward. Reels, short videos and social media will remain part of the lives of future generations.

The challenge is therefore not to return to a world without technology. It is to teach young people how to live intelligently with technology.

A student should be able to watch a thirty-second reel and then spend thirty minutes reading a difficult chapter.

A young creator should be able to enjoy online popularity while understanding that popularity is temporary.

A graduate should recognise that a degree is not the end of learning but the beginning of lifelong learning. The journey from books to reels is inevitable. But the journey should not become a journey from depth to distraction. Young people do not need to choose between the old world of books and the new world of reels. They need the wisdom to use both. Reels can capture attention, but books can shape minds. Views may create popularity, but knowledge creates capability. And ultimately, the future of a generation will not be determined by how many people watched its reels, but by what that generation learned, created, contributed and left behind.

Dr. Vijay Garg

Retired Principal | Educational Columnist | Eminent Mathematician Academic Editor, Online Magazine WnB Street Kour Chand, MHR Malout, Punjab-152107 Mob.: 9465682110

DARK ENERGY AND ITS IMPACT ON HUMAN HEALTH

In the modern materialistic world the phrase dark energy can be understood in two very different ways. In astronomy, dark energy is the mysterious component believed to be responsible for the accelerated expansion of the universe. It is not a form of energy that humans can directly see, touch or consume. Therefore, it is important to note that there is currently no established scientific evidence that dark energy directly causes disease or negatively affects human health.

However, the scientific mystery surrounding dark energy raises fascinating questions about our universe, our environment and our place within it. It also provides an opportunity to understand how scientific discoveries influence human thinking, research and long-term health-related knowledge.

The universe is expanding. Scientists have discovered that this expansion is not simply continuing at a constant rate; on very large cosmic scales, the expansion is accelerating. The unknown phenomenon associated with this acceleration is called dark energy. Dark energy appears to make up a large proportion of the total energy content of the universe. Yet scientists still do not know exactly what it is. It may be related to a property of empty space itself, or it could indicate that our understanding of gravity and the universe needs to be revised. The word dark does not mean evil, dangerous or unhealthy. It simply reflects the fact that its nature remains largely unknown.

At present, there is no credible evidence that dark energy has a direct biological effect on human beings. The human body is affected by many well-established physical and environmental factors—such as radiation, temperature, air pollution, nutrition, infectious agents, chemicals, sleep patterns and psychological stress.

Dark energy operates primarily on enormous astronomical scales. Its effects become important over distances involving galaxies and the large-scale structure of the universe. At the scale of a human body, a classroom, a city or even our solar system, its direct influence is extraordinarily small. Therefore, claims that dark energy causes fatigue, headaches, depression, cancer or other illnesses should not be treated as scientific

facts.

Although dark energy does not appear to directly harm human health, research into the universe has indirect benefits for humanity. Astronomy encourages the development of advanced technologies, instruments, computing systems and mathematical methods. Many technologies originally developed for space and astrophysical research have eventually found applications in medicine and other fields.

Scientific research also teaches an important lesson: we should distinguish between what we know, what we suspect and what we simply imagine. This principle is extremely important in healthcare. For example, when people encounter an unexplained illness or unusual symptom, they may sometimes blame mysterious environmental or cosmic forces. Science requires evidence before accepting such explanations. This protects society from misinformation, unnecessary fear and potentially harmful treatments.

There is another interesting connection between the universe and human well-being—the psychological effect of thinking about our place in the cosmos.

Learning about the enormous size

and age of the universe can create a sense of awe and humility. For some people, astronomy provides perspective on everyday problems. Looking at the universe from a broader viewpoint can remind us that human life is part of something much larger.

At the same time, the enormous scale of the universe may produce anxiety in some individuals. Thoughts about cosmic uncertainty, the future of the universe or humanity's small place within it can sometimes become overwhelming. This is not an effect of dark energy itself, but rather a possible psychological response to thinking about cosmic questions.

Dark energy and scientific responsibility One of the most important lessons from dark-energy research is the value of intellectual honesty. Scientists openly acknowledge that they do not yet know what dark energy actually is. This is a strength of science, not a weakness. In health discussions, the same principle should apply. When evidence is incomplete, we should say “we do not know yet” rather than creating an unsupported explanation.

Today, social media can rapidly spread claims about mysterious energies, cosmic vibrations and

supposed health effects. Some of these claims may sound scientific because they use words such as energy, frequency or quantum. But scientific terminology does not automatically make a claim scientifically valid.

People should therefore ask three basic questions:

What is the evidence?

Has the claim been independently tested?

Do qualified scientists agree with the conclusion?

These questions are particularly important when health is involved. The future of dark-energy research

Scientists continue to study dark energy through observations of distant galaxies, supernovae, cosmic structures and the expansion history of the universe. Future astronomical surveys and increasingly powerful telescopes may help determine whether dark energy behaves like a constant property of space or changes over cosmic time.

These discoveries could transform our understanding of physics and the ultimate future of the universe. However, it would be premature to predict specific consequences for human health.

Science progresses by carefully

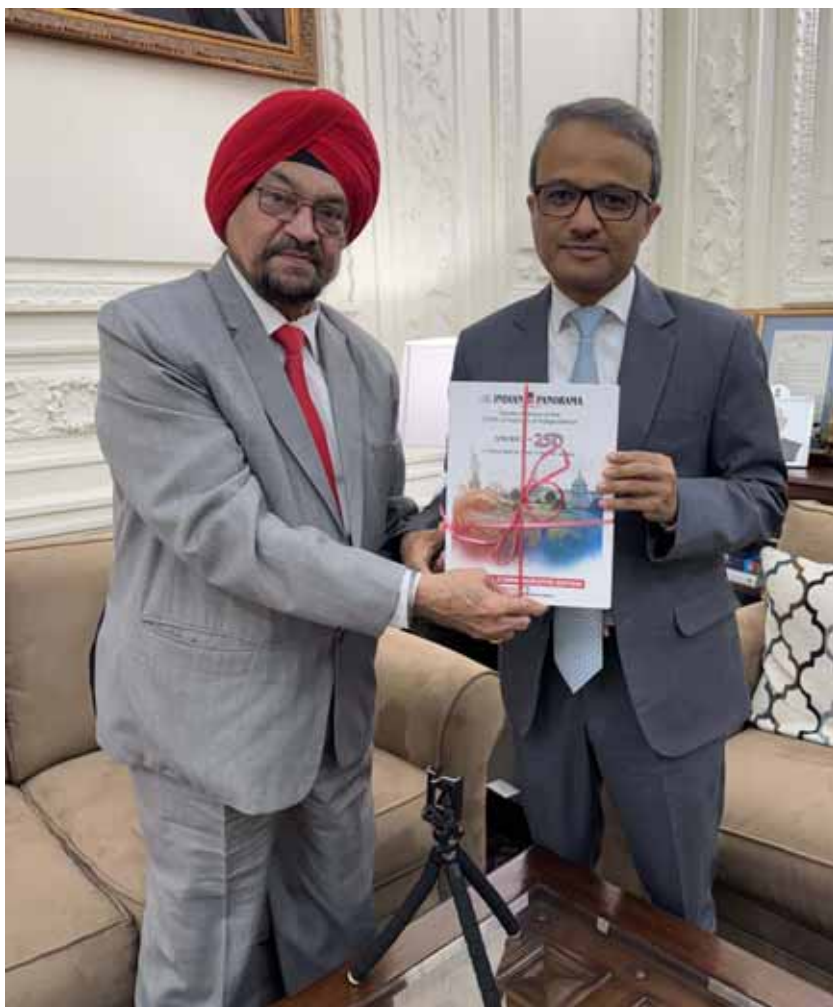
testing hypotheses. As our understanding of the universe improves, we may discover new connections between fundamental physics, biology and medicine. But until such evidence exists, we should avoid making unsupported health claims. Dark energy is one of the greatest mysteries of modern cosmology, but it should not be confused with a mysterious force that directly threatens human health. Current scientific knowledge provides no evidence that dark energy causes human disease or directly affects the functioning of the human body. Its greatest impact on humanity may instead be intellectual. It reminds us that the universe still contains enormous mysteries and that human knowledge is constantly evolving. It encourages curiosity, critical thinking and scientific humility.

Perhaps the most valuable lesson is simple: when something is unknown, we should investigate it—not fear it. In an age of misinformation, this scientific attitude is itself an important contribution to human well-being.

SURINDERPAL SINGH
FACULTY IN SCIENCE DEPARTMENT
SRI AMRITSAR SAHIB
PUNJAB.

The Indian Panorama's "America@ 250" Special Edition launched by GOPIO

270-PAGE EDITION COMMEMORATES 250TH ANNIVERSARY OF AMERICA'S INDEPENDENCE
PROF INDRAJIT SALUJA AND THE INDIAN PANORAMA COMMENDED FOR THE HISTORIC FEAT

New York: Unprecedented. Unparalleled. A landmark in publishing. Worthy of a Guinness Book record. Such are the effusive compliments Prof Indrajit Singh Saluja has been receiving since publishing on July 31 the massive 270-page special edition marking 250 years of America's independence.

Compliments, congratulations and commendations came fast and furious also at the launch of the Indian Panorama's America@250 edition, conceived and edited by Prof Saluja, at a webinar organized by GOPIO (Global Organization of People of Indian Origin) on August 1 and moderated by Emmy-nominated filmmaker Tirlok Malik who started by saying "let us all appreciate what a wonderful job Prof Saluja has done with this publication."

Several community leaders joined Dr Thomas Abraham, GOPIO Chairman, to voice their appreciation for Prof. Saluja's ambitious project. Said Dr

Abraham, "This publication is a timely tribute to the ideals upon which America was founded - freedom, democracy, opportunity, and the enduring belief in 'We, the People'. It also recognizes the remarkable journey of the many communities that have helped build this great nation. The Indian American community is proud to be part of that story. We have made significant contributions to science, technology, medicine, education, business, public service, entrepreneurship, and the arts, enriching both the American economy and society."

Prof Saluja explained that the project was inspired by the concept of "We the people" and aimed to celebrate individuals who built, defended, and will shape America's future. He expressed gratitude to numerous individuals and organizations for their support and encouragement in creating the 270-page publication, which exhaustively chronicles American history from 1776 to 2026, and includes the evolu-

tion of India-US relations and the achievements of Indian Americans. Prof Saluja thanked Harry Singh Bolla, founder of Bolla Oil and Patron of America@250 special, with whom he shares the vision of bringing India and America closer and the need for acquainting the Indian community with American history and ideals on which the country was founded.

Mr Bolla's congratulatory message was read by Dr Abraham at the well-attended webinar: "Prof. Saluja apparently worked assiduously to bring the history of America before America, and of America through the 250 years since July 4, 1776. Prof Saluja is an ardent votary of friendship and cooperation between the US and India, has done well to comment on the ever-growing ties between the two democracies. I understand it is a kind of service which every Indian origin naturalized citizen of America should always give preference to. I am glad that the publication has carried a list of 250

Top Indian Americans in the US, and I am honestly flattered to find myself among them. Prof. Saluja's strenuous intellectual efforts have created a reference book on the history of America for future generations. I am happy as the Patron of the project that he has vindicated my trust in him. --Harry Singh Bolla."

Prof Saluja mentioned that Consul General of India in New York, Binaya Srikanta Pradhan, had encouraged him to pursue the America@250 publication. He presented the first printed volume of the special edition to Amb. Pradhan.

He thanked Dr V.K. Raju, dedicated to eliminating childhood blindness, for writing the Foreword for the special edition.

Several community leaders and top professionals, including Dr. Avinash Gupta, Dr Hari Shukla, George Abraham, Nilima Madan, Ashok Arora, and Gobind Munjal, congratulated Prof Saluja and praised the publication as

a valuable historical record. Those in attendance included Piyush Singh - Consul, Political and Press at the Indian Consulate, GOPIO President Prakash Shah, Mukund Mehta, Judge Neera Bahl, HP Singh, and Kumu Gupta.

Invited speakers included FIA President Sreekanth Akkapalli, Vimal Goyal, Dr Krishna Kumar, Sikh leader Master Mohinder Singh and Parveen Chopra, founder of A Lotus In The Mud. Tirlok Malik in his closing remarks emphasized the importance of community support and collaboration. Chander Malik led the laughter session at the end of the program.

GOPIO, founded in 1989, is a pan-Indian, non-profit organization with more than 100 chapters across 35 countries. The Indian Panorama is a premier publication for the Indian community in America, founded by Prof Saluja. Now in its 20th year, the weekly is published simultaneously in New York and Dallas.

The sweetness of Ghevar is overshadowed by adulteration

Sweets sold on the streets and in the neighbourhoods without production date or quality check are a matter of serious concern.

The arrival of monsoon brings a special charm to North India. During Sawan and Teej, the festive atmosphere is filled with joy and happiness, with lush green fields, swings, mehndi, folk songs, and more. Ghevar holds a special place among the many traditional dishes of this season. In Haryana, Rajasthan, Uttar Pradesh, Delhi, and many other parts of North India, Ghevar is more than just a sweet. It is also associated with family traditions, affection, festivals, and the emotional bond between daughters and their parents' home.

During Teej and other monsoon festivals, Ghevar is commonly given to daughters, relatives, and friends as a symbol of love and good wishes. Known for its unique texture, crunchiness, and sweetness, it's a favorite festival delicacy. Yet, a worrying issue is being overlooked, and it's one that deserves serious public discussion: food adulteration, unsanitary practices, and the sale of sweets without proper information about freshness or shelf life.

With the onset of the festive season, Ghevar is seen not only in traditional sweet shops, but also in makeshift stalls and small shops set up in neighbourhoods and streets. The surging demand presents a lucrative business opportunity for vendors. On the other hand, this also leads some traders to compromise on quality to fulfill orders and increase profits.

One of the biggest concerns is the lack of information regarding the manufacturing date and shelf life of sweets. In many local markets, customers purchase loose ghevar based on the vendor's claim that it is fresh or "made today." However, consumers generally lack independent means to verify these claims. Relevant information helps consumers make informed decisions about packaged sweets. An additional challenge related to freshness and safe storage becomes even more severe in the case of loose sweets.

Proper storage and handling of Ghevar is also essential. Regular Ghevar and those made with cream, khoya, or other perishable ingredients may require different storage conditions. Heat, humidity, dust, and unsanitary conditions can affect food quality. Humidity is high during the monsoon months, making proper handling even more

important. The sweet may look good on the outside, but improper storage can lead to spoilage on the inside. Adulteration is also a serious problem. Sweets are made with artificial colors,

conduct. Food safety cannot be a periodic activity. Continuous inspections, awareness-raising, and effective enforcement must be implemented year-round. If samples do not meet established stan-

its smell, taste, and/or appearance, avoid it. Low prices should never be used as an excuse to avoid purchasing healthy foods. The role of social media has also become crucial in such cases. A photo, video, or allegation of food adulteration can go viral within hours. Social media is certainly a great medium for communicating information and drawing attention to real problems, but an allegation should not be taken at face value. If the person or shop concerned is not supported, it can negatively impact their reputation. If it is not verified, it can completely destroy the reputation of the shop or individual. There must be a distinction between a claim, an investigation, and a proven fact; without this distinction, responsible reporting cannot occur.

It's not appropriate to make Ghevar a symbol of fear due to concerns about adulteration. Rather, our primary goal should be to make this traditional dish more safe and reliable. Sharing food and strengthening relationships are integral to our festivals. This tradition can only be sustained if people have confidence that the food they share with their loved ones is completely safe for them. Therefore, the administration should increase surveillance on sweet shops and temporary food stalls, especially during festivals, and conduct regular inspections throughout the year. Vendors should be made aware of food safety guidelines, and action should be taken if they fail to comply. The law should apply equally to all vendors, regardless of shop size, social status, or the relationships between the owners. Ghevar is a symbol of Sawan, Teej, love for family, and the rich culinary culture of North India. Its sweetness should not be tainted by adulteration, negligence, or lack of transparency. Officials, traders, and consumers are all responsible for this. Ghevar isn't just about its flavor and syrup; it also encompasses the trust with which it's shared. Every ghevar should have a taste of tradition, a sense of security, and a touch of trust.

Therefore, the administration should increase surveillance on sweet shops and temporary food stalls, especially during festivals, and conduct regular inspections throughout the year. Vendors should be made aware of food safety guidelines, and action should be taken if they fail to comply. The law should apply equally to all vendors, regardless of shop size, social status, or the relationships between the owners. Ghevar is a symbol of Sawan, Teej, love for family, and the rich culinary culture of North India. Its sweetness should not be tainted by adulteration, negligence, or lack of transparency. Officials, traders, and consumers are all responsible for this. Ghevar isn't just about its flavor and syrup; it also encompasses the trust with which it's shared. Every ghevar should have a taste of tradition, a sense of security, and a touch of trust.

cooking oil, ghee, khoya, and milk; the quality of all these ingredients directly impacts the safety of sweets. When the ingredients used are not of high quality, consumers may be at risk. It is equally important not to conclude that any sweet sold openly is adulterated without any evidence. Food quality should be assessed based on proper inspection, sampling, and laboratory testing, not on conjecture or rumors. Food safety monitoring shouldn't be limited to well-known sweet shops or large commercial markets. The food supply chain also includes small local shops, makeshift stalls, and local vendors. In fact, these smaller outlets deserve more attention because they may have limited storage and sanitation facilities.

It is essential to increase the number of food samples during the festive season, which food safety authorities frequently

dards, legal action should be taken. Furthermore, inspection procedures must be fair and consistent, and consumers must have complete confidence in the regulations. Sweets sellers also have a significant responsibility. A food seller isn't just selling a product, but something that children, the elderly, and the entire family will eat. Therefore, clean preparation areas, quality ingredients, hygienic handling, proper storage, and providing consumers with accurate product information should be considered essential, not optional.

Consumers also cannot rely solely on authorities. They should learn to be more vigilant when purchasing sweets. When purchasing sweets, they should pay attention to store cleanliness, the appearance and freshness of the sweets, storage conditions, and product information provided at the store. If a sweet has any off-flavors in

its smell, taste, and/or appearance, avoid it. Low prices should never be used as an excuse to avoid purchasing healthy foods. The role of social media has also become crucial in such cases. A photo, video, or allegation of food adulteration can go viral within hours. Social media is certainly a great medium for communicating information and drawing attention to real problems, but an allegation should not be taken at face value. If the person or shop concerned is not supported, it can negatively impact their reputation. If it is not verified, it can completely destroy the reputation of the shop or individual. There must be a distinction between a claim, an investigation, and a proven fact; without this distinction, responsible reporting cannot occur.

It's not appropriate to make Ghevar a symbol of fear due to concerns about adulteration. Rather, our primary goal should be to make this traditional dish more safe and reliable. Sharing food and strengthening relationships are integral to our festivals. This tradition can only be sustained if people have confidence that the food they share with their loved ones is completely safe for them. Therefore, the administration should increase surveillance on sweet shops and temporary food stalls, especially during festivals, and conduct regular inspections throughout the year. Vendors should be made aware of food safety guidelines, and action should be taken if they fail to comply. The law should apply equally to all vendors, regardless of shop size, social status, or the relationships between the owners. Ghevar is a symbol of Sawan, Teej, love for family, and the rich culinary culture of North India. Its sweetness should not be tainted by adulteration, negligence, or lack of transparency. Officials, traders, and consumers are all responsible for this. Ghevar isn't just about its flavor and syrup; it also encompasses the trust with which it's shared. Every ghevar should have a taste of tradition, a sense of security, and a touch of trust.

Therefore, the administration should increase surveillance on sweet shops and temporary food stalls, especially during festivals, and conduct regular inspections throughout the year. Vendors should be made aware of food safety guidelines, and action should be taken if they fail to comply. The law should apply equally to all vendors, regardless of shop size, social status, or the relationships between the owners. Ghevar is a symbol of Sawan, Teej, love for family, and the rich culinary culture of North India. Its sweetness should not be tainted by adulteration, negligence, or lack of transparency. Officials, traders, and consumers are all responsible for this. Ghevar isn't just about its flavor and syrup; it also encompasses the trust with which it's shared. Every ghevar should have a taste of tradition, a sense of security, and a touch of trust.

cooking oil, ghee, khoya, and milk; the quality of all these ingredients directly impacts the safety of sweets. When the ingredients used are not of high quality, consumers may be at risk. It is equally important not to conclude that any sweet sold openly is adulterated without any evidence. Food quality should be assessed based on proper inspection, sampling, and laboratory testing, not on conjecture or rumors. Food safety monitoring shouldn't be limited to well-known sweet shops or large commercial markets. The food supply chain also includes small local shops, makeshift stalls, and local vendors. In fact, these smaller outlets deserve more attention because they may have limited storage and sanitation facilities.

It is essential to increase the number of food samples during the festive season, which food safety authorities frequently

dards, legal action should be taken. Furthermore, inspection procedures must be fair and consistent, and consumers must have complete confidence in the regulations. Sweets sellers also have a significant responsibility. A food seller isn't just selling a product, but something that children, the elderly, and the entire family will eat. Therefore, clean preparation areas, quality ingredients, hygienic handling, proper storage, and providing consumers with accurate product information should be considered essential, not optional.

Consumers also cannot rely solely on authorities. They should learn to be more vigilant when purchasing sweets. When purchasing sweets, they should pay attention to store cleanliness, the appearance and freshness of the sweets, storage conditions, and product information provided at the store. If a sweet has any off-flavors in

its smell, taste, and/or appearance, avoid it. Low prices should never be used as an excuse to avoid purchasing healthy foods. The role of social media has also become crucial in such cases. A photo, video, or allegation of food adulteration can go viral within hours. Social media is certainly a great medium for communicating information and drawing attention to real problems, but an allegation should not be taken at face value. If the person or shop concerned is not supported, it can negatively impact their reputation. If it is not verified, it can completely destroy the reputation of the shop or individual. There must be a distinction between a claim, an investigation, and a proven fact; without this distinction, responsible reporting cannot occur.

It's not appropriate to make Ghevar a symbol of fear due to concerns about adulteration. Rather, our primary goal should be to make this traditional dish more safe and reliable. Sharing food and strengthening relationships are integral to our festivals. This tradition can only be sustained if people have confidence that the food they share with their loved ones is completely safe for them. Therefore, the administration should increase surveillance on sweet shops and temporary food stalls, especially during festivals, and conduct regular inspections throughout the year. Vendors should be made aware of food safety guidelines, and action should be taken if they fail to comply. The law should apply equally to all vendors, regardless of shop size, social status, or the relationships between the owners. Ghevar is a symbol of Sawan, Teej, love for family, and the rich culinary culture of North India. Its sweetness should not be tainted by adulteration, negligence, or lack of transparency. Officials, traders, and consumers are all responsible for this. Ghevar isn't just about its flavor and syrup; it also encompasses the trust with which it's shared. Every ghevar should have a taste of tradition, a sense of security, and a touch of trust.

Therefore, the administration should increase surveillance on sweet shops and temporary food stalls, especially during festivals, and conduct regular inspections throughout the year. Vendors should be made aware of food safety guidelines, and action should be taken if they fail to comply. The law should apply equally to all vendors, regardless of shop size, social status, or the relationships between the owners. Ghevar is a symbol of Sawan, Teej, love for family, and the rich culinary culture of North India. Its sweetness should not be tainted by adulteration, negligence, or lack of transparency. Officials, traders, and consumers are all responsible for this. Ghevar isn't just about its flavor and syrup; it also encompasses the trust with which it's shared. Every ghevar should have a taste of tradition, a sense of security, and a touch of trust.

cooking oil, ghee, khoya, and milk; the quality of all these ingredients directly impacts the safety of sweets. When the ingredients used are not of high quality, consumers may be at risk. It is equally important not to conclude that any sweet sold openly is adulterated without any evidence. Food quality should be assessed based on proper inspection, sampling, and laboratory testing, not on conjecture or rumors. Food safety monitoring shouldn't be limited to well-known sweet shops or large commercial markets. The food supply chain also includes small local shops, makeshift stalls, and local vendors. In fact, these smaller outlets deserve more attention because they may have limited storage and sanitation facilities.

It is essential to increase the number of food samples during the festive season, which food safety authorities frequently

dards, legal action should be taken. Furthermore, inspection procedures must be fair and consistent, and consumers must have complete confidence in the regulations. Sweets sellers also have a significant responsibility. A food seller isn't just selling a product, but something that children, the elderly, and the entire family will eat. Therefore, clean preparation areas, quality ingredients, hygienic handling, proper storage, and providing consumers with accurate product information should be considered essential, not optional.

Consumers also cannot rely solely on authorities. They should learn to be more vigilant when purchasing sweets. When purchasing sweets, they should pay attention to store cleanliness, the appearance and freshness of the sweets, storage conditions, and product information provided at the store. If a sweet has any off-flavors in

(Dr. Satyawan Saurabh, PhD (Political Science), is a poet and social thinker.)

I want everything in the village, but I don't want the village.

"We want everything from the village, but not the village itself." This isn't a simple statement, but rather a fitting depiction of the changing mindset of modern Indian society. We talk about pure village milk, praise desi ghee, are willing to pay more to buy organic grains, consider village fruits and vegetables the foundation of health, and identify village culture, folk songs, folk dances, and traditional life as our identity. But when it comes to living in the village itself, most people want to distance themselves from it. This contradiction is not just a question of lifestyle, but also of our concept of development.

For centuries, India has been called a country of villages. Even today, a large population lives in rural areas. Our economy is founded on agriculture, and agriculture is impossible without villages. Yet, ironically, while village products are respected, villages themselves suffer neglect. We seek to take everything from villages, yet we fall short in providing them with the respect, facilities, and opportunities they deserve.

Today, there's a huge market for "organic" in cities. Village wheat, millet, mustard oil, local pulses, and fresh vegetables sell at high prices. People consider village honey, local jaggery, and coarse grains to be healthy. But the lives of the farmers who produce these products are often filled with struggles. The children of the same farmers whose hard work fills the plates of urban residents are forced to migrate to cities for better education and healthcare.

Rural life's greatest asset has been its social connections. The entire village stood together as one family, through joys and sorrows. Weddings, festivals, harvests, or times of crisis—every occasion symbolized togetherness. Today, in urban life, people seek this same sense of belonging. People living in large apartments don't even know their neighbors. Meanwhile, the village square, the shade of the peepal tree, and group conversations are slowly fading into memory. We praise that intimacy, but do nothing to preserve it.

The search for education and employment has accelerated the migration of youth from villages. This migration is not only economic but also cultural. Educated youth consider settling in cities a success. Returning to villages is seen as a symbol of backwardness. As a result, more elderly people, women, and children remain in villages, while the energy of young people is being expended in cities. If quality education, modern healthcare, industry, and respectable employment were available in villages, a large number of people would choose to remain in their villages.

It's also true that villages face many challenges. Lack of basic amenities like edu-

cation, health, transportation, internet, drinking water, sanitation, and employment is still evident in many areas. Problems like social evils, caste discrimination, and conservatism also persist. It's important to acknowledge these shortcomings, but the solution lies not in fleeing villages, but in improving them. Today, when the entire world is grappling with an environmental crisis, the importance of villages increases even more. Clean air, open fields, trees, water sources, and a life in harmony with nature are the hallmarks of villages. In cities, people seek to experience nature by building artificial parks, whereas in villages, nature is a natural part of life. If we expand cities without preserving villages, future generations will only see natural life in books and pictures. The COVID-19 pandemic also reminded us of the importance of villages. When economic activity in cities ground to a halt, millions of people returned to their villages. Villages provided them with shelter, food, and the opportunity to rebuild their lives. It became clear then that villages are not just geographical entities, but also society's strongest security system in times of crisis. Today, the need is not just to create rural development plans, but to change the mindset of development. The need is not to turn villages into cities, but to integrate them with modern amenities while retaining their unique characteristics. Good roads, quality schools, digital connectivity, modern hospitals, agriculture-based industries, skill development, and local employment—these are the true foundations of rural development. If opportunities exist in villages, migration will naturally decrease.

Hasina's return and India-Bangladesh ties

Beyond the immediate political confrontation, Hasina's return could affect Bangladesh-India ties and cooperation on issues ranging from security and trade to the Rohingya crisis and climate change. The episode could prove a critical test of Bangladesh's political stability and India's delicate balancing act with its eastern neighbour.

Former Prime Minister Sheikh Hasina, currently in exile in New Delhi, announced her intention to return to Dhaka in December 2026, despite facing a death sentence in absentia. This planned return has sparked diplomatic outrage from Prime Minister Tarique Rahman. It has also reignited national political tensions and complicated the bilateral relationship between Bangladesh and India.

Hasina, who has sought political asylum in India since 2025 following the abrupt overthrow of her government, has made a public declaration regarding her intention to return

We must also inculcate respect for villages in our education system. Children must understand that farming is not just a profession, but the foundation of the nation's food security. Farmers are not only food providers but also environmental protectors. Villages are not just places to live, but the very source of our civilization and culture.

The media and entertainment industry also play a significant role in this. Villages are often portrayed as either extremely backward or merely romanticized. The real village is different from both these images. It offers struggles and possibilities; it also offers tradition and the desire for change. Only a balanced portrayal can foster a positive perspective in society.

The government, society, and the private sector must work together to strengthen the rural economy. Villages can become self-reliant by promoting agriculture, animal husbandry, beekeeping, fisheries, cottage industries, rural tourism, and handicrafts. Digital technology and e-commerce can help rural products reach consumers directly. This will increase the income of farmers and rural entrepreneurs and create new employment opportunities in villages.

A village is defined not only by its farms but also by its culture. Respect for elders, collectivism, cooperation, sensitivity to nature, and simplicity—these values ??remain the village's greatest strengths even today. Modernity doesn't mean abandoning these values, but rather advancing them in step with the times. If we lose these values ??in the race for development, even economic prosperity will fail to bring us mental satisfaction.

Society must recognize that cities and villages are not competitors, but complementary. Cities are centers of industry, education, and services, while villages are the foundation of agriculture, culture, and natural resources. Only the balanced development of both can empower a nation. The dream of inclusive development cannot be achieved by developing cities alone and neglecting villages.

Today, it's time to look within and ask ourselves—do we truly love the village, or only its produce and amenities? If we want the village's food, milk, air, culture, folk songs, festivals, and a sense of belonging, then we need the village too. The mindset of considering the village merely a source of resources must change. Only if the villages survive will our culture, our agriculture, and our identity survive. Real development will come when young people aren't forced to leave their villages, but instead find opportunities to live in them with dignity. When a farmer's son feels proud to farm, when a village girl has access to quality education and healthcare in her own area, and when modern technology and traditional knowledge coexist in the village square, then India will truly be self-reliant and prosperous. Let's not just love the things of the village, but love the village itself. Because if the village survives, the fields will survive, if the fields survive, food will survive, if food survives, life will survive, and if life survives, our civilization will also be safe. The truth is—we need not just everything in the village, but the village itself.

(Dr. Priyanka Saurabh, PhD (Political Science), is a poet and social thinker.)

to Bangladesh by the end of this year. This announcement comes even though she has been sentenced to death by an International Crimes Tribunal due to her alleged involvement in serious human rights violations during her time in office. In her statement, she expressed determination, saying, "I may be jailed, but I will return to Bangladesh by December." Her return is expected to stir significant political tension and public interest as she prepares to face the consequences of her legal battles in her home country.

"I'm not worried about my own future. I'm worried about the future of Bangladesh. My return isn't about power. It's about putting Bangladesh back on the right track." "People of Bangladesh have suffered a lot, and that's why I decided to return," she said.

She may face challenges such as climate change and security threats. Her ability to manage regional stability will influence regional peace and security.

In 2025, Sheikh Hasina, the long-serving

Prime Minister of Bangladesh, sought asylum in India due to political turmoil and accusations of authoritarian governance in Bangladesh. Indian news analysis

As news of Sheikh Hasina's proposed return to Bangladesh emerges, understanding its regional and national implications is crucial for grasping the future of South Asian politics.

The potential impacts of her return on Bangladesh and South Asian relations are vital for regional stability and India's strategic interests.

Sheikh Hasina has been a key figure in Bangladeshi politics, leading the Awami League party, which her father founded. Her time in office has been characterised by significant economic growth. Ousted former Prime Minister Sheikh Hasina announced from exile in New Delhi that she plans to return to Dhaka in December 2026, despite facing a death sentence in absentia.

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖਰਾ ਸੱਚ

**On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM**

**Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180**

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

14 AUGUST TO 20 AUGUST, 2026

FREE
ADMISSION
We welcome
All

IDP USA

INDIA DAY PARADE
LONG ISLAND • NEW YORK

FREE CHILDREN'S
CARNIVAL GAMES

IDP CHIARMAN DR. BOBBY KUMAR KALOTEE

SUNDAY AUGUST 23rd, 2026

15th INDIA DAY PARADE

12.00 PM From Patel Brothers towards
Destination 80 E Barclays Street in Hicksville NY 11801

Kashishh Rajput
Bollywood Celebrity

Chief Guest
Harry Singh Bolla

Patron
Naveen Shah

Grand Marshal
Shahi Malik

Grand Marshal CG NY
Sh. Binaya Pradhan

Khuda Baksh

Garry Sandhu
Punjabi Singer

GUESTS OF HONOR

DOSHI
SMILES
FOUNDERS
DRS. LEENA
& NITIN DOSHI

PB DR DATTA NORI

DR. RAVI BHOOPLAPUR

DR DIPAK NANDI

PRABHA GOLIA

DR. TARUN WASIL

DR KRISHNA JHAVERI

NILIMA MADAN

MADHU PAREEK

GITA PATEL

PAWAR BROTHERS

BINA SABAPATHY

SACHIN SHARMA

GAURAV ARORA

SANDEEP KAUR

TANVI GROVER

KUNWAR CHOPRA

DEVANSH SEHGAL

SARTAJ SINGH

ANKIT GERA

DR GOVIND OZA

PREET RSL

JASPREET SINGH

SUNDAY AUGUST 23rd, 2026

LIVE SINGING AND DANCE STAGE PERFORMANCES

DEEPAK BANSAL
IDP President
516-304-8808

VIMAL GOYAL
IDP President
516-978-7125

Live Marching Bands, Garba, Dhol, Bhangra and Much More.

RAFFLE TICKETS AND EXCITING PRIZES
AIRLINE TICKETS - IPADS - TV - MUCH MORE

ENJOY VARIETY FOOD VENDORS
& KID RIDES

MEDIA PARTNERS

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਬੇਕਾਬੂ ਵਰਤੋਂ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ, ਨੀਂਦ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਸਾਵਧਾਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਗੋਡੀਆ - ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਹੁਣ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਫੇਸਬੁੱਕ, ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ, ਵਟਸਐਪ, ਯੂਟਿਊਬ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਡਿਜੀਟਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਮਨਰੰਜਨ, ਕਾਰੋਬਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸਾਡੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ: ਕੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਬੇਕਾਬੂ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਮੁੱਦਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ? ਜਿਵੇਂ ਸਿਗਰਟ, ਬੀਡੀਆ, ਤੰਬਾਕੂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਕਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਨਿੱਜੀ ਵਿਕਲਪ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੁਣ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ, ਯੂਰਪ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਧਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਪਸੰਦ-ਤੋਂ-ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹੀ-ਤੱਕ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਕਿਸ਼ਨ ਸਨਮੁਖਦਾਸ ਭਵਾਨੀ, ਗੋਡੀਆ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਗਰਟਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਕੀ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ, ਫੇਸਬੁੱਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਰਫ਼ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਪੋਸਟ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਤੰਬਾਕੂ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ, ਉਮਰ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜਾ, ਉਮਰ ਤਸਦੀਕ ਅਤੇ ਬਾਲ-ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਡਿਵਾਈਸ ਸੈਟਿੰਗਾਂ। ਤੀਜਾ, ਰਾਤ ? ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੁਸ਼ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ। ਚੌਥਾ, ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਆਡਿਟ। ਪੰਜਵਾਂ, ਸੀਐਸਏਐਮ, ਡੀਪਫੇਕਸ, ਅਤੇ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅਤਿ-ਤੇਜ਼ ਖੋਜ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣਾ। ਛੇਵਾਂ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜੋਖਮ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਐਲਗੋਰਿਦਮਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਗਰਾਨੀ। ਅਤੇ ਸੱਤਵਾਂ, ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਖਰਚ-ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ। ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ: 1942 ਮਿਲੀਅਨ (ਲਗਭਗ 90 ਬਿਲੀਅਨ) ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਵਾਲ। ਇਸ ਬਹਿਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ 6 ਅਗਸਤ, 2026 ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜ ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਜਿਊਰੀ ਨੇ ਮੈਟਾ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪਾਇਆ। ਕੇਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ, ਜੱਜ ਬਾਇਨ ਬਿਡਸਾਈਡ ਨੇ ਮੈਟਾ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਨੂੰ ਵਾਧੂ \$567 ਮਿਲੀਅਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਪੜਾਵਾਂ ਤੋਂ ਕੁੱਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇਣਦਾਰੀ \$942 ਮਿਲੀਅਨ ਤੱਕ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੂਜੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ, ਲਗਭਗ \$420 ਮਿਲੀਅਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਫੰਡ ਜਾਗਰੂਕਤਾ, ਰੋਕਥਾਮ, ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 24 ਮਾਰਚ, 2026 ਨੂੰ, ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੀ ਇੱਕ ਜਿਊਰੀ ਨੇ ਮੈਟਾ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ \$375 ਮਿਲੀਅਨ ਦਾ ਸਿਵਲ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਕਨੀਕੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਰਾਜ ਲਈ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਿੱਤ ਕਿਹਾ ਸੀ।

ਦੋਸਤੋ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਸਿਰਫ਼ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪ੍ਰਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪਹੁੰਚ ਹੈ। ਜੱਜ ਨੇ ਮੈਟਾ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜੋਖਮਾਂ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਅਪਣਾਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਲਈ ਸੂਚਨਾਵਾਂ, ਉਮਰ ਤਸਦੀਕ, ਸਕ੍ਰੀਨ-ਟਾਈਮ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਵਰਗੇ

ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਐਪ ਵਜੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸਦੇ ਪੂਰੇ ਵਪਾਰਕ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਜੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਸਿਗਰੇਟ ਜਿੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਅਜੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਤੁਲਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ: ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਨੁਮਾਨਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਨਿਰਮਾਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਵਰਤਣਾ ਖਪਤਕਾਰ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਪਸੰਦ ਸੀ? ਦੋਸਤੋ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ 5 ਅਗਸਤ, 2026 ਦੇ ਭਾਰਤ ਸਬੰਧ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ: ਸਮੱਗਰੀ, ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਮੋਟਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ, ਫਿਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੋਟਾ ਵਿਰੁੱਧ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਦਬਾਅ ਵਧਿਆ ਹੈ। 5 ਅਗਸਤ, 2026 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੋਟਾ ਵਿਚਕਾਰ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਚਰਚਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਮੱਗਰੀ, ਡੀਪਫੇਕ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਫੇਸਬੁੱਕ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ। ਉਪਲਬਧ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮੋਟਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾਵਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਐਲਗੋਰਿਦਮਿਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਮਾਰਕ ਜ਼ੁਕਰਬਰਗ ਦੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਰਸਮੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਅਤੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਸੀਐਸਏਐਮ, ਡੀਪਫੇਕ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਗਲਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਮੋਟਾ ਦੇ ਪਛਤਾਵੇ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਉਪਲਬਧ ਜਨਤਕ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜ਼ੁਕਰਬਰਗ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਮੂਲ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਵੱਡੇ ਡਿਜੀਟਲ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਅਰਬਾਂ ਲੋਕ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮੱਗਰੀ, ਡੀਪ ਫੇਕ, ਸਾਈਬਰ ਫੱਕੇਸ਼ਾਹੀ, ਖਤਰਨਾਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ, ਸਵੈ-ਨੁਕਸਾਨ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ, ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭੜਕਾਊ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਐਲਗੋਰਿਦਮਿਕ ਜਵਾਬਦੇਹੀ, ਤੇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ, ਉਮਰ ਤਸਦੀਕ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਰਗੇ ਉਪਾਅ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੋਸਤੋ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ 12 ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਵੱਡੇ ਮੋਰਚੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ: ਕੀ ਪੂਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮਾਡਲ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ? ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੋਈ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਮੋਟਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਆਪਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਬਾਅ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਲੇਖ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, 12 ਅਗਸਤ, 2026 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਾਸ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਕਥਿਤ ਆਦੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਲੀਲਾਂ 18 ਅਗਸਤ, 2026 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਅਸਲ ਮਹੱਤਤਾ ਸੰਭਾਵੀ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੋਸਤੋ, ਸਵਾਲ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ, ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੇ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ 'ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਘੰਟੇ ਬਿਤਾਏ? ਪਰ ਇਹ ਵੀ, ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ? ਅਨੰਤ ਸਕ੍ਰੋਲਿੰਗ, ਆਟੋਪਲੇ, ਨਿਰੰਤਰ ਸੂਚਨਾਵਾਂ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ, ਅਤੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ-ਅਧਾਰਤ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਇਸ ਬਹਿਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹਨ। ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 10 ਜੁਲਾਈ, 2026 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ, ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਫੇਸਬੁੱਕ 'ਤੇ ਮੋਟਾ ਦੇ ਆਦੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ

ਸੰਭਾਵੀ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਮੰਨਿਆ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅਨੰਤ ਸਕ੍ਰੋਲਿੰਗ, ਆਟੋਪਲੇ, ਪੁਸ਼ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਦੋਸਤੋ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲ ਰਹੀ ਹੈ: ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਤੋਂ ਯੂਕੇ ਤੱਕ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਸੀਮਾਵਾਂ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਨਿਯਮ ਹੁਣ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਨੇ 16 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤ ਮਾਡਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਲੇਟਫਾਰਮ 16 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਲਈ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਲਾਕ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ 49.5 ਮਿਲੀਅਨ ਏਯੂਡੀ ਤੱਕ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਬੱਚਿਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੂਕੇ ਨੇ ਜੂਨ 2026 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 16 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਬਸੰਤ 2027 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਜੋਖਮ ਭਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਈਵਸਟ ਰੀਮਿੰਗ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਜਨਬੀਆਂ। ਇੱਥੋਂ, ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਨੀਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਉੱਭਰਦਾ ਹੈ - ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਫੋਨ ਘੱਟ ਵਰਤਣ-ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕ੍ਰੀਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੇ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੋਸਤੋ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਲਈ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ: ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਜੋੜਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਮਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਹਿਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਮਨਰੰਜਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਕਾਰੋਬਾਰ, ਖ਼ਬਰਾਂ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੱਕ ਫੈਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਵਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਭਾਰਤ ਲਈ ਇੱਕ ਵਧੇਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪਹੁੰਚ ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹੀ-ਹੋਵੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਨਿੱਜੀ ਡੇਟਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਫਰੇਮਵਰਕ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਡੇਟਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਨਿਯਮ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਉਮਰ ਭਰੋਸਾ, ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਗੋਪਨੀਯਤਾ-ਬਾਈ-ਡਿਵਾਈਸ, ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਖੋਜ, ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ? ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬੰਦਰਗਾਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ

ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬੰਦਰਗਾਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਯੂਐਸ ਕੋਪਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਔਨਲਾਈਨ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਇਸਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਲੜ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ-ਵਜੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਅਣਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਡੀਐਸਏ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ-ਜੋਖਮ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਵਹਾਰਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਅਤੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਜੋਖਮਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਮੋਟਾ ਜਾਂਚ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਖੁਦ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪਾਵਾਂਗੇ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਪਰ ਡਿਜੀਟਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਸਿਗਰਟ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਵਾਂਗ ਮੰਨਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਤੰਬਾਕੂ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਿਧਾਂਤ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਉੱਥੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿੱਥੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਦੋਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਉਪਭੋਗਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਵੀਡੀਓ ਕਿਉਂ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਉਂ ਕਾਲ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਨੰਤ ਸਕ੍ਰੋਲਿੰਗ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰੁਕਣ ਦਿੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਡਿਜੀਟਲ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰਾਂ, ਤਕਨੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬਹਿਸ 'ਕੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?' ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਗੋਂ, 'ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੌਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?' ਜੇਕਰ ਸਿਗਰਟ ਦੇ ਪੈਕੇਟਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਸਿਹਤ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਡਿਜੀਟਲ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਅਣਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

- ਮਾਹਿਰ ਕਾਲਮਨਵੀਸ, ਸਾਹਿਤਕਾਰ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲੇਖਕ, ਚਿੰਤਕ, ਕਵੀ, ਸੰਗੀਤ ਮੀਡੀਆ, ਸੀਏ(ਈਟੀਸੀ) ਐਡਵੋਕੇਟ ਕਿਸ਼ਨ ਸੰਮੁਖਦਾਸ ਭਵਾਨੀ, ਗੋਡੀਆ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 9226229318

ਅਸਲੀ ਸੇਵਾਦਾਰ (ਕਹਾਣੀ)

ਦੀਸ਼ਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਰੀਬ ਜਿਹਾ ਮੁੰਡਾ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਹੁਲੀਆ ਦੇਖ ਕੇ ਹਰ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਗਤਾ ਸਮਝ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਮਸਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਕੁ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਉਸ ਦੇ ਮੈਲੇ ਪਾਣੇ ਹੋਏ ਕੱਪੜੇ ਪਾਏ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਇੱਕ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਸਲਵਾੜ ਦੀ ਛੱਤ ਵਾਲੀ ਕੱਚੀ ਕੋਠੜੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਮਾਂ ਟੀ ਬੀ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ? ਬਿਮਾਰ, ਮਰਨ ਕਿਨਾਰੇ ਪਈ ਸੀ ਸ਼ਾਰਾ ਦਿਨ ਕੋਠੜੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਵਾਣ ਵਾਲੀ ਮੰਜੀ ਤੇ ਮੈਲਾ ਗਦੈਲਾ ਵਿਛਾ ਕੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਪਈ ਰਹਿੰਦੀ। ਦੀਸ਼ਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇੱਕ ਡੱਬਾ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜ ਕੇ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਾਮ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਆਪ ਦੇ ਟਾਈਮ ਲੰਗਰ ਛਕ ਕੇ ਮਾਂ ਲਈ ਪੁਰਾਣੀ ਜਿਹੀ ਡੱਬੀ ਵਿੱਚ ਪਵਾ ਲਿਆਉਂਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਮਨ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੋ ਸਾਲ ਇਸੇ ਰੂਟੀਨ ਨਾਲ ਨਿਕਲ ਗਏ ਸਨ। ਦੀਸ਼ੇ ਦਾ ਸ਼ਾਰਾ ਦਿਨ ਦਾ ਕੰਮ ਬਸ ਦੋ ਟਾਈਮ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਲੰਗਰ ਛਕ ਕੇ ਮਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ, ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਣਾ, ਕਦੇ ਓਹਦਾ ਮੰਜਾ ਬਾਹਰ ਡੇਕ ਥੱਲੇ ਡਾਹ ਦੇਣਾ,

ਕਦੇ ਘੜੀਸ ਕੇ ਅੰਦਰ ਕਰ ਦੇਣਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਸ਼ੇ ਦੀ ਮਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਦੀਸ਼ਾ ਵੀ ਸਕੂਲ ਸੱਤਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤਾਂ ਮਾਂ ਨੂੰ ਟੀ ਬੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤੇ ਡਰਦੇ ਦੀਸ਼ੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਲਵੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਣ ਦਿੰਦਾ। ਦੀਸ਼ੇ ਦਾ ਪਿੰਡ ਨਸ਼ੇੜੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਛੋਟੀ ਉਮਰੇ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਮੁੰਡੀਹਰ ਦੁਆਰਾ ਟੀ ਬੀ ਦੇ ਡਰੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਨਾ ਲਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਫਾਇਦਾ ਤਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵਾਂਗ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਆਦਤ ਨਹੀਂ ਪਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਰਾਤ ਮਾਂ ਬਾਹਲ ਨੀ ਐਂਬੀ ਹੋ ਗਈ ਸ਼ਾਰੀ ਰਾਤ ਤੜਫਦੀ ਰਹੀ, ਦੀਸ਼ਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨੂੰ ਦੇਵੇ ਕਦੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਘੁੱਟਦਾ। ਤੜਕਸਾਰ ਮਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ

ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਮੁੜ ਕਦੇ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਨਾ ਕੀਤਾ, ਆਖਰ ਉੱਥੇ ਹੋ ਗੀ ਕੀ ਸੀ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਲੰਗਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ

ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ...
9988901324

ਆਇਆ ਤੇ ਆਖਿਆ, ÷ਓਏ ਦੀਸ਼ਿਆ! ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਚੱਲੋਂਗਾ। ਐਥੇ ਕਿਹੜਾ ਤੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਭਾਈ ਜੀ ਬਣ ਜਾਣਾ? ÷ ਜੀ ਕੀ ਕਰਨਾ ਮੈਂ ਓਥੇ? ÷ ਦੀਸ਼ੇ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ। ÷ਓਹੀ ਮਾੜੇ ਮੋਟੇ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ, ਕਿਤੇ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਘਰ ਸੰਭਾਲ ਲੈਂਦਾ ਮਗਰੋਂ ÷ ਦੀਸ਼ੇ ਨੇ ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਉਹ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਕਤ ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਚਾਰ ਵਰ੍ਹੇ ਲੰਘ ਗਏ। ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅੰਲਾਦ ਤੇ ਦੀਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਾ ਰੱਖਿਆ। ਹੁਣ ਦੀਸ਼ਾ ਜਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਹਣਾ ਖਾਣਾ, ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਪਹਿਨਣਾ, ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਨੱਠ ਨੱਠ ਕੇ

ਆਪ ਮੂਹਰੇ ਹੋ ਕੇ ਕਰਨੇ, ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਾਂ ਦੀਸ਼ੇ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਕੋਈ ਫ਼ਾਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕਮਰਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਵਿਆਹੇ ਗਏ। ਖ਼ੁਫ਼ਾ ਵਹੁਟੀ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਕੁੜੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਸ਼ ਸੀ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਗੋਝਾ ਮਾਰਦੀ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਘਰ ਦੀ ਕੁੜੀ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੀਸ਼ੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਾਹ ਵਾਹ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਲਾਵਾਰਸ ਬੱਚੇ ਦੀ

ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਲੰਘੇ ਜਾਂਦੇ ਨੂੰ ਬੋਹੜ ਹੇਠ ਬੈਠੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੇ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਾਕ ਮਾਰ ਕੇ ਕੋਲ ? ਬਿਠਾ ਲਿਆ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਿਆਣੇ ਬਾਬੇ ਨੇ ਥਾਪੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ,÷ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੋ ਬੱਲਿਆ! ਆਹ ਜੇਹੜਾ ਤੂੰ ਇੱਕ ਰੁਲ ?ਦੇ ਫਿਰਦੇ ਜਵਾਕ ਦਾ ਘਰ ਵਸਾਤਾ.....ਬਈ ਏਹਦੇ ਨਾਲ ਦੀ ਗਿਸ਼ਨੀ ਕੋਈ.....ਪੁੱਤ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਤਾਂ ਹਰ ਕੋਈ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ.....ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਕੁਛ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਸੇ ਦਾ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਆਉਣਾ ਸਫਲ ਹੈ.....ਹਾਕਮ ਸਿਓਂ, ਤੂੰ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦਾ ਅਸਲੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੈਂ।

ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਮਾਧ ਪੰਚਪੁਲਾ, ਡਲਹੌਜੀ

ਪਠਾਨਕੋਟ, ਪੰਜਾਬ, ਤੋਂ ਡਲਹੌਜੀ ਲਗਭਗ 90 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਡਲਹੌਜੀ ਜਿੱਥੇ ਮੌਸਮਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਤਾਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਮਾਧ ਪੰਚਪੁਲੇ (ਡਲਹੌਜੀ) ਦੇ ਚੌਂਕ ਵਿਚ ਸ਼ੋਭਨੀਏ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਾਨ ਉਪਰ ਲੋਕ ਜੋੜੇ (ਜੁੱਤੀਆਂ) ਉਤਾਰ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦੇ ਹਨ। ਪਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਵਧ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰਖਦਾ ਹੈ ਇਹ ਮਹਾਨ ਸਥਾਨ।

ਪੰਚਪੁਲਾ ਨਾਂਅ ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਿਆ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪੰਜ ਪੁਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸੀ ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਮਾਧ ਡਲਹੌਜੀ ਵਿਖੇ ਯਾਤਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਸਮਾਧ ਉਪਰ ਵੱਡੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਇਕ ਟਿਊਬ (ਲਾਈਫ) ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਗਦੀ ਹੇ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਲਫਜ਼ ਏ (1) ਵਾਂਗ ਜਗਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂਅ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਂਦੀ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰੋਂ ਜਗਦੀ ਹੋਈ ਵੇਖ ਕੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਜਗਿਆਸਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ? ਲੋਕ ਇਸ ਭੇਦ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਉਥੋਂ ਤਕ ਜ਼ਰੂਰ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਡਲਹੌਜੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਇਹ ਜਗਾ ਹੁ

ਡਲਹੌਜੀ ਦੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਮੰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਨਾਂਅ ਬਦਲ ਕੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਜੋ ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜੀ ਤਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਰਹੇ।

ਪੰਚਪੁਲੇ ਵਿਖੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਮਾਧ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਹੈ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਉਥੇ ਹਰੇ ਭਰੇ ਪਹਾੜ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਡੂੰਘੀ ਖੱਡ, ਅੱਤ ਦੀ ਗਰਮੀ ਵਿਚ ਵੀ ਇਥੇ ਮੌਸਮ ਠੰਡਾ ਤੇ ਸੁਹਾਵਣਾ ਲੁਭਾਵਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਡਲਹੌਜੀ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਪੰਚਪੁਲਾ ਦਾ ਚੌਂਕ, ਇਥੋਂ ਹਿਮਾਚਲ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦਾ ਕਫਟੀਰੀਆ ਵੀ ਹੈ। ਬਨੀਖੇਤ ਅਤੇ ਡਲਹੌਜੀ ਇਲਾਕੇ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਇਥੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਮਾਧ ਸੰਗਮਰ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਾਨ ਕਿਸੇ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ (ਲਗਭਗ 1915) ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਬਿਗਲ ਵਜਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਸਮ ਖਾਧੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਜਾਂ ਮੁਰਦਾ ਫੜਨ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਈਆ ਦਾ ਬੀਨਾਮ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਭੇਸ ਬਦਲਣ ਵਿਚ ਬੜੇ ਮਾਹਿਰ ਸਨ ਅਤੇ ਤੀਖਣ ਖੂਧੀ ਦੇ

ਮਾਲਿਕ ਸਨ੍ਹ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨਿਡਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸਨ੍ਹ ਉਹ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦਾ ਭੇਸ ਬਣਾ ਕੇ ਕਈ ਚਿਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਕਰਨਲ ਨੂੰ ਉਰਦੂ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਏਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸੂਫ਼ੀ ਅੰਬਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਨਾਲ੍ਹ, ਸੂਫ਼ੀ ਜੀ ਦਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਕਾਫ਼ੀ ਗੂੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ, ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ, ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਈ-ਕਈ ਰਾਤਾਂ ਸੌਂਦੇ ਹੀ ਨਾ, ਸਕੀਮਾਂ, ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ, ਇਕ ਦਿਨ ਦੋਵੇਂ ਰੂਹ-ਪੋਸ਼ (ਭੂਮੀਗਤ) ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਚਲੇ ਗਏ। ਈਰਾਨ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਇਕ ਸਰਾਅ ਵਿਚ ਠਹਿਰ ਗਏ ਜਿੱਥੇ ਕਪੜੇ ਦੇ ਵਪਾਰੀ ਵੀ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਸਨ੍ਹ, ਇਕ ਦਿਨ ਰੌਲਾ ਪੈ ਗਿਆ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਰਾਅ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਇਥੇ

ਠਹਿਰਨ ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸੂਫੀ ਜੀ ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁਝ ਘਬਰਾਏ ਪਰ ਹੌਸਲਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਇਸ ਸਰਾਅ ਵਿਚ ਇਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪਠਾਣ ਵੀ ਠਹਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਜੀ ਇਥੇ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਠਾਣ ਨੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ, ਪਠਾਣ ਮਰ ਜਾਏਗਾ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲਗਣ ਦੇਵੇਗਾ, ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਮੈਂ ਹਰ ਹਾਲ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ ਪਠਾਣ ਨੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਜੀ ਨੂੰ ਕਪੜਿਆਂ ਵਾਲੇ ਟਰੰਕ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸਰਾਅ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਨਾ ਲੱਭਾ, ਆਖ਼ਰ ਕਾਫ਼ੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਵਾਪਸ ਚਲੀ ਗਈ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਫੇਰ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ, ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਠਾਣ ਨੇ ਜਨਾਨਾ ਕਪੜੇ (ਬੁਰਕਾ) ਪੁਆ ਕੇ ਜਨਾਨਾ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਜਨਾਨਾ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਘੱਟ ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਜੇ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤੇ ਬੁਰਕਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਵੇਖਦੇ, ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਆਹਮਣਾ-ਸਾਹਮਣਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੁਕ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਸੂਫੀ ਜੀ ਦਾ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਹ ਪੈਰੂ ਨਾਲ ਪਿਸਤੌਲ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ ਸੂਫੀ ਜੀ ਨੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਦੌੜ ਜਾ, ਤੇਰੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜੇ ਬੜੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਏ ਪਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾ ਮੰਨੇ ਆਖ਼ਰ ਸੂਫੀ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੇਖ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਹਾਂ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰਾ ਕਹਿਣਾ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਥੋਂ ਛੁਪਕ-ਛੁਪਾਂਦੇ ਚਲੇ ਗਏ, ਸੂਫੀ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜ਼ੀਲ ਚਲ ਗਏ,

ਸੂਫੀ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦਿਨ
ਸੂਫੀ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਨ ਸੂਫੀ ਜੀ

ਨਗਾਤੇ, ਤਿਆਰ ਹੋਏ ਅਤੇ ਗੀਤਾ ਪੜ੍ਹਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਆਈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਫ਼ਾਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਸੂਫੀ ਜੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਾਜੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਦੁਨੀਆਂ ਸੀ। ਈਰਾਨ ਵਿਚ ਅਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਬਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਕਬਰ ਉਪਰ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ 'ਆਕਾ ਮਾਲਿਕ'। ਇਸ ਕਬਰ ਉਪਰ ਹਰ ਸਾਲ ਮੇਲਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਵਿਚ ਇਥੇ ਅੰਰਤਾਂ ਦੀਵੇ ਜਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਮੰਨਤਾ ਮੰਨਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਗੁਲਾਮੀ ਵੀ ਵਜੇ ਹੋਵੇ ਕਰਕੇ ਆਪਣਿਆਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। 1942 ਵਿਚ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਰਮਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 1946 ਦੇ ਆਖੀਰੀਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪੰਡਿਤ

ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਜੀ ਨੇ ਵਾਪਿਸ ਬੁਲਾ ਲਿਆ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ 77 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ, ਉਹ ਹੱਡੀਆਂ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ 1947 ਵਿਚ ਉਹ ਇਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਉਸੇ ਹੀ ਕੋਠੀ ਵਿਚ ਰਹੇ ਜਿਥੇ 40 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਰਹੇ ਸੀ। ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਭਗਤ ਸ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਚਾਚਾ ਜੀ ਸਨ। 14 ਅਗਸਤ 1947 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਡਲਹੋਜੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਏ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੱਸ ਕੇ ਕਿਹਾ 'ਮੇਰੇ ਭਰਾਓ, ਅਸਾਂ ਕਦੀ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ, ਇਹ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਨਹੀਂ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ (ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ) ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਰਾਤੀਂ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਵਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਪੰਜ ਵਜੇ ਉਹ ਉਠੇ, ਜੰਗਲ ਪਾਣੀ ਗਏ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਆਣ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਆਖਿਆ, ਰਾਮ ਕੌਰੇ, ਆ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬੈਠ ਜਾ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕਰਨੀਆਂ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਠਣ 'ਤੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਿਹਾ, ਮੈਨੂੰ ਥੋੜਾ ਦੁਖ ਵੀ ਏ ਕਿ ਮੈਂ ਇਕ ਕੌਮ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ, ਵਿਚਾਰੀ ਰਾਮ ਕੌਰ ਸਿੱਧੀ ਸਾਦੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ, ਮੇਰਾ ਖ਼ਿਆਲ ਏ ਤੁਹਾਡੀ ਤਬੀਅਤ ਸੁਧਰ ਜਾਏ, ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਹੱਸ ਪਏ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲਗੇ, ਭੋਲੀਏ ਇਹ ਵੇਲਾ ਤੈਨੂੰ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ, ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲੈ, ਪਰ ਉਹ ਨਾ ਸਮਝ ਸਕੀ, ਦੁੱਧ ਲੈਣ ਚਲੀ ਗਈ, ਪੰਜਾਂ ਸੱਤਾਂ ਮਿੰਟਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੁੱਧ ਲੈ ਕੇ ਪਰਤੀ ਤਾਂ ਸਰਦਾਰ ਜੀ (ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸਰਦਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ) ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਪੰਚਪੁਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਧ ਉਪਰ ਲੋਕੀਂ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਦੀ ਸਮਾਧ ਉਪਰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਚੜਾਉਣ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਓ

ਟੀ ਟੀ ਫਿਲਮ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਬ੍ਰੈਡ ਐਂਡ ਬੱਟਰ ਦੀ ਸ਼ੁਟਿੰਗ ਕੰਪਲੀਟ :-

ਲੇਖਕ ਬਲਜੀਤ ਬਾਵਾਂ

ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਛਾਪ ਛੱਡੋਗੀ ਬ੍ਰੈਡ ਐਂਡ ਬੱਟਰ
ਪੰਜਾਬੀ ਫੀਚਰ ਫਿਲਮ:- ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਵਮ ਸਰਮਾਂ

ਪਾਲੀਵੁੱਡ ਫਿਲਮ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਛਾਪ ਛੱਡਣ ਜਾ ਰਹੀ ਫੀਚਰ ਫਿਲਮ ਬ੍ਰੈਡ ਐਂਡ ਬੱਟਰ ਟੀ ਟੀ ਫਿਲਮ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਬ੍ਰੈਡ ਐਂਡ ਬੱਟਰ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਕੰਪਲੀਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਬਹੁਤ ਜਲਦ ਸਿਨੇਮਾਘਰਾਂ ਦਾ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਪੀ ਐਸ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਐਨ ਕੇ ਸਿੱਧੂ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਪੀ ਐਸ ਸਿੱਧੂ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬ੍ਰੈਡ ਐਂਡ ਬੱਟਰ ਮੂਵੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਕੰਪਲੀਟ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਬ੍ਰੈਡ ਐਂਡ ਬੱਟਰ ਫਿਲਮ ਬਹੁਤ ਜਲਦ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਰੁ ਬਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਅਦਾਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੰਝੇ ਅਦਾਕਾਰ ਅਰਪਣ ਸਿੰਘ, ਗੀਆਂ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਵਿਸ਼ਣੂ ਖੇਤੀਆਂ, ਤਰਸੇਮ ਪੌਲ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਗਿੱਲ, ਗੁਰਮੀਤ ਦਮਨ, ਸੁਖਦੇਵ ਬਰਨਾਲਾ, ਕੁਲਦੀਪ ਨਿਆਮੀ, ਬਲਜੀਤ ਬਾਵਾ, ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਰੋਸੀ, ਗੁਰਨੂਰ ਸਰਮਾ, ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਮੁਕੇਰੀਆ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਸਤਾਫਾਬਾਦ, ਜਤਿੰਦਰ ਟੀਨਕਾ, ਮੰਜੂ ਮਾਹਲ, ਪਾਲੀ, ਬਾਲਰਨ, ਕਮਲ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਮਲੂਕਾ, ਬਲਜੀਤ ਮਹਟਨ, ਸਰਬਜੀਤ ਸੱਬੀ, ਸੋਣੀ ਅਰੋੜਾ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ, ਪੰਮੀ ਚੌਹਾਨ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸਕ੍ਰੀਨ ਪਲੇਅ ਤੇ ਡਾਈਲੋਗ ਜਸ ਬਰਾੜ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਬਾਵਾ, ਕੈਮਰਮੈਨ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋਡੈਕਸ਼ਨ ਹੈਡ ਲਵ ਅਰੋੜਾ, ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਮੰਨੇ ਪ੍ਰਮੰਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼ਿਵਮ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਡਾਇਰੈਕਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਿਲਮ ਦੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼ਿਖਾ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਨੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਡਾਈਲੋਗ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ÷ ਦੇਸੀ ਬੰਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰੋਟੀ-ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਲਜੀਤ ਬਾਵਾ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤ ਹੈ। ਲਾਈਨ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਗੁਰਮੀਤ ਦਮਨ, ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਫਿਲਮ ਦੇ ਲਾਈਨ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਗੁਰਮੀਤ ਦਮਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਬਠਿੰਡਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮੋਹਾਲੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੂਬਸੂਰਤ ਲੋਕੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਫੀਚਰ ਫ਼ਿਲਮ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਬਣੇਗੀ, ਇਹ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਖੂਬ ਮਨਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਤੇ ਛੱਡੇਗੀ। ਆਮੀਨ

ਸਿਵਨਾਥ ਦਰਦੀ ਫਰੀਦਕੋਟ

ਫਿਲਮ ਜਰਨਲਿਸਟ

ਸੰਪਰਕ:- 9855155392

ਮੁਫ਼ਤ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜਾਲ ਕਰਜ਼ੇ ਹੇਠ ਦੱਬਿਆ ਪੰਜਾਬ

ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅੰਨਦਾਤਾ, ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਅੱਜ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਗੰਭੀਰ ਆਰਥਿਕ ਚੋਰਾਹੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸੁਨਹਿਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚ ਧਸਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਮੁਫ਼ਤ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਲੁਭਾਵਨੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੋਟਾਂ ਬਟੋਰਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਵੱਡਾ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੁਫ਼ਤ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। 1990 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਮੁਫ਼ਤ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਕਮਰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ, ਹਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਮੁਫ਼ਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਨਵੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਕਰਜ਼ਾ ਵਧ ਕੇ ਲਗਭਗ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵਿਆਜ ਭਰਨ ਲਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕਰਜ਼ੇ ਲੈਣੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਘਟਣ ਕਰਕੇ ਪੱਛਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਖ਼ਰਚ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਸੜਕਾਂ, ਸੀਵਰੇਜ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ, ਨਹਿਰੀ ਸਿੰਚਾਈ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ, ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ, ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ,

ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਸਲ ਫ਼ਰਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਵਧੀਆ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਪੱਕਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਕੇ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪੱਕੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਵੀ ਪਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੈਸਾ ਮੁਫ਼ਤ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ 'ਤੇ ਰੋੜ੍ਹਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖੇਤੀ-ਉਦਯੋਗ, ਆਈ.ਟੀ. ਹੱਥ, ਨਵੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਐੱਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਖ਼ਰਚਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲੇ, ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ ਹੋਵੇ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਧੇ ਅਤੇ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਕਰਜ਼ਾ ਵੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕਣਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਾਜਬ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪੱਕੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ; ਪਰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮੁਫ਼ਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੰਡ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਅਸਲ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਾ ਪੁੱਛ ਸਕਣ।

ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹਰ “ਮੁਫ਼ਤ” ਸਹੂਲਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਫ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਦਾ ਖ਼ਰਚਾ ਆਖ਼ 'ਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਰੋਤ ਘੱਟ ਹੋਣ ਜਾਂ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖ਼ਰਚੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਫ਼ਰਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਘਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਟੈਕਸਾਂ, ਪੈਟਰੋਲ-ਡੀਜ਼ਲ 'ਤੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਕਰਾਂ, ਰਜਿਸਟਰੀ ਫੀਸਾਂ, ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਰੋਡ ਟੈਕਸ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਹੱਥ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ

ਗਈ ਮੁਫ਼ਤ ਸੁਵਿਧਾ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੁੱਗਣੀ ਜਾਂ ਤਿੱਗਣੀ ਵਸੂਲ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮੁਫ਼ਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ ਲੋਕ-ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜਨਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਲੋੜ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਵੰਡ ਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਫ਼ਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਅਮੀਰ-ਗਰੀਬ ਸਭ ਨੂੰ ਐਨ੍ਹੇਵਾਹ ਵੰਡਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹ ਮਦਦ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ

ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਅਤਿ-ਲੋੜਵੰਦ, ਗਰੀਬ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਦਿਵਿਆਂਗ ਵਰਗਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਲੋਕ-ਭਲਾਈ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਮਦਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਖ਼ 'ਰ ਹੋਰ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ

ਨੂੰ ਕੰਗਾਲ ਹੁੰਦਾ ਦੇਖਦੇ ਰਹਾਂਗੇ? ਚੋਣਾਂ ਤਾਂ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਆਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ, ਫਿਰ ਉਹੀ ਮੁਫ਼ਤ ਦੀਆਂ ਖ਼ੇਰਾਤਾਂ ਦੇ ਲਾਲਚ, ਉਹੀ ਝੂਠੇ ਲਾਹੇ ਤੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਹੋਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਚੜ੍ਹੇਗਾ, ਹਾਲਾਤ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਮਾੜੇ ਹੋਣਗੇ, ਤੇ ਆਖ਼ 'ਰਕਾਰ ਫਿਰ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਭਾਰੀ ਪੰਡ ਸਾਡੇ ਹੀ ਸਿਰ 'ਤੇ ਟੁੱਟੇਗੀ। ਆਖ਼ 'ਰ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਇਹ ਖੇਡ ਚੱਲਦੀ ਰਹੇਗੀ? ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ‘ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ’ ਦੀ ਇੱਕੋ ਸੋਚ ਹੇਠ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਦੀ, ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ ਲਈ ਲੜਨ ਦੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਦਲਦਲ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਆਪਣਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਲਾਲਚ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਕੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਫ਼ਤਝੋਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ‘ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ’ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸੱਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰਨਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਗੁਆਚੀ ਹੋਈ ਸ਼ਾਨ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਹੋ ਸਕੇ।

ਕੁਲਬੀਰ ਸ਼ਰਮਾ

ਮੋਬਾਈਲ: 84272-12104

ਨਾਭੇ ਦੀ ਸਰਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਣ :-ਤਰਸੇਮ ਸਿੱਧੂ

ਨਾਭੇ ਦੀ ਸਰਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਕਲਾ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਕ, ਵਿਦਵਾਨ, ਸਾਹਿਤਕਾਰ, ਸ਼ਾਇਰ, ਕਲਾਕਾਰ ਤੇ ਕ੍ਰਮੇਟਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪੁਰਾਤਨ ਕਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਕਲਾ ਦੇ ਉਪਾਸ਼ਕ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਬਾਬਾ ਬਹਾਦਰ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਦੇ ਰਚੇਤਾ ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਜੀ ਨੇ ਰਿਆਸਤ ਨਾਭਾ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮੇਟ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਿੱਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ, ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਆਪਣਾ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੇ ਰਹਿਬਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਰਸੇਮ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਇੱਕ ਹੈ। ਤਰਸੇਮ ਸਿੱਧੂ ਨਾਭੇ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਗਰੀ ਪਿੰਡ ਥੂਹੀ ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਹੈ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੱਗੀ ਲਗਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧੂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੂਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਰਸੇਮ ਸਿੱਧੂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧਾ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਦੀਵਾ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਰਸੇਮ ਸਿੱਧੂ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਉਹ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਲਾਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਗਾਣਿਆਂ ਤੇ ਸੋਲੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦਾ ਰੰਗ ਭਰਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਸੁਪਰਹਿੱਟ ਗੀਤ ਹੀ ਉਸਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹਨ:- ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਤਲੇ, ਤਵੀਤੀ ਅਤੇ ਗੂੜ੍ਹ ਦੀ ਚਾਹ ਆਦਿ ਅਸਲੀਲਤਾ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਜੋਕੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਿੱਧੂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਕੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਧੂ ਗਾਇਕੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਲਫਾ ਪੰਜਾਬੀ ਚੈਨਲ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਸੀਰੀਅਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਤੌਰ ਨਾਇਕ ਵਜੋਂ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾਣੇ ਅਨਾਰ ਦੇ ਤੇ ਧੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਰੇ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੁੱਖ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦੀ ਮਧੁਰ ਪੌਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤੇ ਤੇ ਫਲਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਸ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘੋਲਦਾ ਰਹੇ।

ਸਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਚੌਧਰੀ ਮਾਜਰਾ(ਨਾਭਾ)

99886-27880

ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਦੇਵਤਾ (ਹਰ ਗੋਬਿੰਦ ਖੁਰਾਣਾ)

9 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਹਰ ਗੋਬਿੰਦ ਖੁਰਾਣਾ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਹੈ। ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੁਰਾਣਾ ਨੂੰ “ਜੈਨੇਟਿਕ ਕੋਡ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜ ਲਈ” ਰਾਬਰਟ ਡਬਲਯੂ. ਹੋਲੀ ਅਤੇ ਮਾਰਸਲ ਡਬਲਯੂ. ਨਿਰੇਨਬਰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਫਿਜ਼ੀਓਲੋਜੀ ਜਾਂ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿੱਚ 1968 ਦਾ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਨੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਨਿਊਕਲੀਕ ਐਸਿਡ ਵਿੱਚ ਨਿਊਕਲੀਓਟਾਈਡਸ, ਜੋ ਸੈੱਲ ਦੇ ਜੈਨੇਟਿਕ ਕੋਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸੈੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦੇ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਕਾਰਨਾਮਾ ਜਿਸ ਨੇ ਖੋਰਾਣਾ ਨੂੰ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਖੋਰਾਣਾ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੈਨੇਟਿਕ ਕੋਡ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਕਾਰੀ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ 1950 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੈਨੇਟਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਡੀਐਨਏ ਤੋਂ ਆਰਐਨਏ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡੀਐਨਏ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਨਿਊਕਲੀਓਟਾਈਡਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਕ੍ਰਮ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਮੀਨੋ ਐਸਿਡ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਜੈਨੇਟਿਕ ਕੋਡ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਾਰਸਲ ਨਿਰੇਨਬਰਗ ਨੇ ਬੁਝਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਟੁਕੜੇ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਦਾ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਖੋਰਾਣਾ ਨੇ ਐਨਜ਼ਾਈਮਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਰਐਨਏ ਚੇਨਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਨਜ਼ਾਈਮਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਦੀ ਬੁਝਾਰਤ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰੋਟੀਨਾਂ ਦੇ ਅਮੀਨੋ ਐਸਿਡ ਕ੍ਰਮ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਖੋਰਾਣਾ, 1960 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਰੇਨਬਰਗ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਿਊਕਲੀਓਟਾਈਡਾਂ ਨੂੰ ਡੀਐਨਏ ਅਣੂ ਦੇ ਸਪਿਰਲ “ਸਟੇਅਰਕਸ” ‘ਤੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬ੍ਰਿਟੈਨਿਕਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸੈੱਲ ਦੀ ਰਸਾਇਣਕ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਮੀਨੋ ਐਸਿਡ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਿਊਕਲੀਓਟਾਈਡਸ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸੁਮੇਲ ਨੂੰ ਡੀਐਨਏ ਦੇ ਇੱਕ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਊਕਲੀਓਟਾਈਡਸ ਦੇ 64 ਸੰਭਾਵਿਤ ਸੰਜੋਗ ਹਨ ਜੋ ਅਮੀਨੋ ਐਸਿਡ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਬਲਾਕਾਂ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਖੋਰਾਣਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਊਕਲੀਓਟਾਈਡਾਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਲੜੀਵਾਰ ਸੰਜੋਗ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖਾਸ ਅਮੀਨੋ ਐਸਿਡ ਸਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਦੇ ਵੇਰਵੇ। ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਫਲਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਖੋਰਾਣਾ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ

ਕਿ ਨਿਊਕਲੀਓਟਾਈਡ ਕੋਡ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿੰਨ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਕੋਡੋਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੁਝ ਕੋਡੋਨ ਸੈੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਖੋਰਾਣਾ ਦਾ ਵਿਦਿਅਕ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੋਜ ਕਾਰਜ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਹੁਣ ਪੂਰਬੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਖੋਰਾਣਾ ਇੱਕ ਧੀ ਅਤੇ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਸੀ। ਖੋਰਾਣਾ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਭਾਵੇਂ ਗਰੀਬ ਸੀ, ਪਰ ਲਗਭਗ 100 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਲਾ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਪਰਿਵਾਰ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁਲਤਾਨ, ਹੁਣ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡੀਏਵੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਰਤਨ ਲਾਲ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ, ਖੋਰਾਣਾ ਨੇ ਇੱਕ ਸਟੀਕ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਮਾਹਰ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ, ਐਮਐਸਸੀ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। 1945 ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਫੈਲੋਸ਼ਿਪ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੇ ਖੋਰਾਣਾ ਲਈ ਇੰਗਲੈਂਡ ਜਾਣਾ ਸੰਭਵ ਬਣਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਪੀਐਚ.ਡੀ. ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ। ਲਿਵਰਪੁਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ। ਉਥੇ, ਰੋਜਰ ਜੇ ਐਸ ਬੀਅਰ ਉਸਦਾ ਸੁਪਰਵਾਈਜਰ ਸੀ। 1948 ਤੋਂ 1949 ਤੱਕ, ਖੋਰਾਣਾ ਨੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਲਾਦਮੀਰ ਪੀਲੋਗ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਗਿਓਰ ਵਿੱਚ ਈਡਜੇਨੇਸਿਸ ਟੈਕਨੀਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੋਸਟ-ਡਾਕਟੋਰਲ ਸਾਲ ਬਿਤਾਇਆ। ਖੋਰਾਣਾ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ, ਕੰਮ ਅਤੇ ਯਤਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪੀਲੋਗ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਢਾਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1949 ਦੇ ਪਤਝੜ ਵਿੱਚ, ਖੋਰਾਣਾ ਨੇ ਭਾਰਤ

ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਇਆ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਡਾਕਟਰ ਜੀ ਡਬਲਯੂ ਕੋਨਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਲੈਗਜੈਂਡਰ ਟੋਡ, ਜੋ ਹੁਣ ਲਾਰਡ ਟੋਡ ਹਨ, ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। 1950 ਤੋਂ 1952 ਤੱਕ, ਖੋਰਾਣਾ ਕੈਮਬ੍ਰਿਜ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਅਤੇ ਨਿਊਕਲੀਕ ਐਸਿਡ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹ ਫੜ ਗਈ। ਸਰ ਅਲੈਗਜੈਂਡਰ ਟੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਖੋਰਾਣਾ ਨੇ 1951 ਵਿੱਚ ਕੈਮਬ੍ਰਿਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਫੈਲੋਸ਼ਿਪ ਦੌਰਾਨ ਨਿਊਕਲੀਕ ਐਸਿਡਾਂ 'ਤੇ ਖੋਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਖੋਰਾਣਾ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਗੋਰਡਨ ਐਮ ਸਰਮ ਤੋਂ 1952 ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੈਨਕੂਵਰ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਅਗਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਇੱਕ ਸਮੂਹ, ਜਿਸਦਾ ਖੋਰਾਣਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਨੇ ਡਾ. ਸੂਮ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਅਤੇ ਹੱਲਾਸੇਰੀ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਜੈਕ ਕੈਪਬੈਲ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮਦਦ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਲਾਹ ਨਾਲ, ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਫਾਸਫੇਟ ਐਸਟਰ ਅਤੇ ਨਿਊਕਲੀਕ ਐਸਿਡ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਹੁਣ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮਾਈਕ੍ਰੋਬਾਇਓਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਖੋਰਾਣਾ 1960 ਵਿੱਚ ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਐਨਜ਼ਾਈਮ ਰਿਸਰਚ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਗਏ ਖੋਰਾਣਾ ਨੇ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਸਵਿਸ ਫੈਡਰਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ, 1952 ਤੋਂ 1959 ਤੱਕ, ਅਤੇ ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ 1960 ਤੋਂ 1970 ਤੱਕ ਫੈਲੋਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਸ਼ਿਪ ਕੀਤੀ ਸੀ। 1970 ਵਿੱਚ, ਖੋਰਾਣਾ ਨੇ ਜੈਨੇਟਿਕਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਖੋਜ ਟੀਮ ਇੱਕ ਖਮੀਰ ਜੀਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਨਕਲੀ ਕਾਪੀ ਦਾ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਏ। ਬਾਅਦ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਗੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਣ ਦੇ ਸੈੱਲ ਸੰਕੇਤ ਮਾਰਗਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਅਣੂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਡੋਪਸਿਨ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਕੀਤਾ, ਇੱਕ ਰੋਸਨੀ-ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਜੋ ਕਿ ਗੀਟੀਨਾ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰੋਡੋਪਸਿਨ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜੋ ਰੈਟੀਨਾਈਟਿਸ ਪਿਗਮੈਂਟੋਸਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਤ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇਪਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ 1970 ਦੇ ਪਤਝੜ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2007 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੱਕ, ਮੈਸੇਚਿਉਸੇਟਸ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੂੰ 1968 ਵਿੱਚ ਅਲਬਰਟ ਲਾਸਕਰ ਬੇਸਿਕ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਸਰਚ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ 1987 ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੈਡਲ ਆਫ ਸਾਇੰਸ ਨਾਲ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵਿਜੈ ਗਰਗ

ਰਿਟਾਇਰਡ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਲੋਟ

ਬੱਚਿਓ! ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਸਿੱਖਦੇ - ਕਰਦੇ ਰਹੋ....

ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ! ਅਸੀਂ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਭ ਦੇ ਕੋਲ ਹਰ ਰੋਜ਼ 24 ਘੰਟੇ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਵਲ 6 - 7 ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ 6 - 7 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਲਗਭਗ 18 ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ 18 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 6 - 7 ਘੰਟੇ ਨੀਂਦ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 2 ਘੰਟੇ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ ਕੰਮਾਂ ਜਿਵੇਂ: ਖਾਣਾ ਖਾਣਾ, ਨਹਾਉਣਾ, ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਆਦਿ ਲਈ ਕੱਢ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡੇ ਸਭ ਦੇ ਕੋਲ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਲਗਭਗ 8 ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਓ! ਇਹ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ 8 ਘੰਟਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੋਚਣ - ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 8 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅੱਧਾ ਸਮਾਂ ਭਾਵ ਕਿ ਕੇਵਲ 3 ਤੋਂ ਕੇਵਲ 4 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਕਰਨ, ਨਵਾਂ ਸਿੱਖਣ, ਨਵਾਂ ਲਿਖਣ, ਨਵਾਂ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਕਿਸੇ ਕਲਾ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਨ, ਪੇਂਟਿੰਗ ਕਰਨ, ਕਵਿਤਾ - ਕਹਾਣੀ

ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰੇਗਾ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ, ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਬਦਲਾਓ ਵੀ ਲਿਆ ਦੇਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਫਲ,

ਉੱਤਮ, ਸੁਖਾਲਾ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਲਾਹ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ / ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਆਦਿ 'ਤੇ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ; ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਇੱਕ ਆਭਾਸੀ ਦੁਨੀਆ ਹੈ। ਬੱਚਿਓ! ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ - ਪਿਤਾ, ਦਾਦਾ - ਦਾਦੀ, ਨਾਨਾ - ਨਾਨੀ, ਵੱਡੇ ਭੈਣ - ਭਰਾਵਾਂ ਆਦਿ ਕੋਲ ਬੈਠ - ਉੱਠ

ਕੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਝਾਏ ਗਏ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਮੌੜ 'ਤੇ ਚੰਗੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆ, ਪ੍ਰੇਰਕ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ, ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਭਰਪੂਰ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਗਿਆਨ ਤੇ ਰੌਚਕਤਾ ਭਰਪੂਰ ਸਫ਼ਰਨਾਮਿਆਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਸਾਰੂ ਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਭਰਪੂਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਖ਼ਰੀਦਣ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਕੇ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਸਕੀਏ। ਬੱਚਿਓ! ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਇੱਕ - ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਪਲ ਦੀ ਸਾਰਥਕ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਅੱਜ ਹੀ ਕਰ ਲਵੋ, ਫਿਰ ਦੇਖਣਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਤੋਹਫ਼ੇ ਅਤੇ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੁਹਾਡੇ ਕਦਮਾਂ ਅੱਗੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਬਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਦੂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ

ਹੋਵੇਗਾ; ਕਿਉਂਕਿ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਦੇ ਵੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ'। ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ! ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਇਸ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ, ਪਰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਬਦਲਾਓ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਰ ਕਰੋਗੇ ਤੇ ਅਪਣਾਓਗੇ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਹੈ, “ਸਮਾਂ - ਸਮਾਂ ਸਮਰੱਥ, ਉਹੀ ਬਾਣ ਤੇ ਉਹੀ ਅਰਜ਼ਤ ਦੇ ਹੱਥ।”

ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ 9478561356

ਮਨੁੱਖ ਕਿਉਂ ਆਪਣਾ ਪੱਤਣ ਆਪ ਕਰ ਰਿਹਾ?

ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਸੈਤਾਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਉਪਦਰ, ਬੁਖਲਾਹਟ, ਅਸਾਂਤੀ, ਏਨੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਅੱਜ ਸਤੁੰਸਟ ਨਹੀਂ, ਕੀ ਕਾਰਣ, ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਪੈਦਲ ਚੱਲ ਕੇ ਸਹਿਰ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਜਾਇਆਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸੱਤਾਂ, ਅੱਠਾ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਤੁਰ ਕੇ ਜਾਣਾ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਣਾ, ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਛਾਂ ਮਾਣਨੀ, ਟੋਭਿਆਂ ਖਾਲਾ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਓਕ ਨਾਲ ਪੀ ਲੈਣਾ, ਫੇਰ ਸਹਿਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਧੰਦੇ ਕਰਕੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਆਉਣਾ, ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਆਉਣ ਜਾਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸਾਧਨ ਪੈਦਾ ਕਰ ਲਏ, ਉਹ ਆਦਮੀ ਪੈਦਲ ਜਾਣਾ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਧਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲੱਗਾ, ਉਹ ਜੋ ਕੰਮ ਸੱਤਾਂ ਅੱਠਾ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਨੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਸਹਿਰ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਫੇਰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ੀ ਵਾਲੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਂ ਸੀਮਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਭਾਵ ਬੇੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਉਸਦਾ ਵਪਾਰ ਤੇ ਆਮਦਨ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਵੱਧ ਗਈ, ਪਰ ਉਪਰਾਮਤਾ, ਬੇਚੇਨੀ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਗਈ, ਲਾਲਚ ਵੱਧ ਗਿਆ। ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਸਾਂਤੀ ਅਰਾਮ ਤੇ ਸਹਿਜਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਲਾਲਚ ਦੀ ਧੂੜ ਵਿੱਚ ਸਭ ਗਵਾਚ ਗਿਆ, ਕੁਦਰਤ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ੀਆਂ ਨਿਆਮਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਗਿਆ, ਤੇ ਚੰਦ ਛਿੱਲੜਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ। ਜਿੰਨਾਂ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਸਮਝ ਰਿਹਾ। ਉਨਾਂ ਹੀ ਅੱਜ ਦੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ, ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਦੁਸਮਣ ਬਣ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਹੈ, ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਪ ਮੂਹਰੇ ਲੰਘਣ ਲਈ ਹਰ ਢੰਗ ਵਸੀਲੇ ਤਾਂ ਵਰਤਣੇ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਕੁਦਰਤ ਤੇ ਵੀ ਅੱਗੇ ਲੰਘਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਲੰਘ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਦਰਤ ਅਨੰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਾ ਵਾਰ ਨਹੀਂ। ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹੋਂਦ ਕਿੰਨੀ ਕ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਛੇੜ-ਛਾੜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਸਿੱਟੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਸੁਨਾਮੀ ਲਹਿਰਾਂ, ਤੂਫਾਨ, ਭੂਚਾਲ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਆਦਿ, ਅੱਜ ਮਨੁੱਖ ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਨੂੰ ਦੂਸਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਬੇ ਵਜਾ ਕਟਾਈ, ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਣਾ ਇਹ ਸਭ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਛੇੜ - ਛਾੜ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਪੱਤਣ ਆਪ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਟੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪੈਣ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ, ਪੈਸੇ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਦੌੜ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਭ ਵੇਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਭੇਣ ਭਰਾ ਆਦਿ ਰਿਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਆਣਿਆਂ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ, ਜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁਸਮਣ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੋ ਸਾਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਵੱਲੋਂ ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰ ਸਕੀਏ। ਜੇ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਾਥੋਂ ਗੁਆਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ। ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ ਪਿੰਡ ਪੱਤੋ ਗੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 94658-21417

ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਲੋਕ ਗੀਤ: ਇੱਕ ਪਛਾਣ

ਲੋਕ ਗੀਤ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੱਛਣ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਕਾਈ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਵ ਦਾਇਰਾਗਤ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਗੀਤ ਦੇ ਇਲਾਕਾਈ ਹੋਣ ਦੀ ਪਛਾਣ ਉਸ ਦੀ ਬੋਲੀ (ਉਪ ਭਾਸ਼ਾ) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੇ ਬਾਕੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਗੀਤ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਦੀ ਇਲਾਕਾਈ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਤੇ ਸਮੂਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਲੋਪ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਮਝ ਲਵੋ ਲੋਕ ਗੀਤ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਲੋਕ ਗੀਤ ਦਾ ਹੀ ਸਾਹਿਤੀਕਰਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋਕ ਗੀਤ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਾਹਿਤੀਕਰਨ ਕਰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਲੋਕ ਗੀਤ ਦੀ ਰੂਹ ਗਵਾਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨੂੰ ਸੰਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਵਿਗਿਆਨਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਗ੍ਰਹਿਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ 'ਸੰਪਾਦਨ' ਦੇ ਨਾਲ 'ਸੋਧ' ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ 'ਸੋਧ' ਤੇ 'ਸੰਪਾਦਨ' ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਲੋਕ ਗੀਤ ਨੂੰ ਬੇਜਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੀ ਦੂਜਾ ਨਾਂ ਹੈ। ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸੋਧਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚਲੀ ਕਾਂਟ-ਛਾਂਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਸਾਹਿਤਕ' ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਹਾ ਕਿ 'ਮੋਲੀ ਤੇ ਮਹਿੰਗੀ' ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ। ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਦੇ ਦੋ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਗੀਤ' ਤੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤ' ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਗ੍ਰਹਿਤ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਣਜਾਣ ਸੰਗ੍ਰਹਿਕਾਰਾਂ ਨੇ ਮੌਖਿਕ ਲੋਕ ਗੀਤ ਨੂੰ ਲਿਪੀਬੱਧ ਕਰਦਿਆਂ ਅਚੇਤ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚਲਾ ਸਥਾਨਕ ਲਹਿਜਾ, ਦੁਹਰਾਉ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਗੀਤ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸੁਰ-ਪਰੰਪਰਾ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ:

(ੳ) ਗੱਡੀ ਆ ਗਈ ਸੰਦੂਕ ਖਾਲੀ,
ਬਹੁਤਿਆਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਲੀਏ।
ਜਿਹੜੇ ਮਿੱਠੀਆਂ ਜੁਬਾਨਾਂ ਵਾਲੇ
ਮਤਲਬ ਕੱਢ ਲੈਂਦੇ।
ਕੁੱਲੀ ਯਾਰ ਦੀ ਸੁਰਗ ਦਾ ਝੂਟਾ,
ਅੱਗ ਲਾਵਾਂ ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ।
(ਅ) ਗੱਡੀ ਆ ਗਈ ਸੰਦੂਕ ਖਾਲੀ
ਬਾਹਲਿਆਂ ਭਰਾਮਾਂ ਆਲੀਏ।
ਜੇੜੇ ਮਿੱਠੀਆਂ ਜੁਬਾਨਾਂ ਵਾਲੇ
ਮਤਲਬ ਕੱਢ ਲੈਂਦੇ।
ਕੁੱਲੀ ਯਾਰ ਦੀ ਸੁਰਗ ਦਾ ਝੂਟਾ,
ਅੱਗ ਲਾਮਾਂ ਮੰਦਰਾਂ ਨੂੰ।

ਉੱਪਰ (ੳ) ਤੇ (ਅ) ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਟੱਪੇ ਇੱਕੋ ਖਿੱਤੇ ਮਾਲਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਭਾਗ (ਅ) ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੱਪਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਰੂਪ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਗ (ੳ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਿਪੀਬੱਧ ਰੂਪ। ਮੌਖਿਕ ਤੋਂ ਲਿਖਤ ਤਕ ਏਨਾ ਪਾੜਾ, ਲਿਪੀਕਾਰ ਦੇ ਅਣਜਾਣ ਹੋਣ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਗੀਤ ਦਾ ਸਥਾਨਕ ਲਹਿਜਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵੰਤ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤ' ਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਲੋਕ ਗੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਧਰਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਲੋਕ ਗੀਤ ਮਾਝੀ, ਦੁਆਬੀ, ਮਲਵਈ ਜਾਂ ਪੁਆਧੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਲੋਕ ਗੀਤ ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾਈ ਉਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧੀਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਤੇਰੀ, ਮਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਲੋਕ ਗੀਤ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗਾਇਆ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਲੋਕ ਗੀਤ ਆਪਣੇ ਮੌਖਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਸਮੇਤ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਚਾਰ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਖੜਿਆ ਲੋਕ ਗੀਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਗੀਤ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭੂਗੋਲਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਾਇਕ ਰਾਹੀਂ ਪਹਿਲੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਬਹੁਤ ਭਿੰਨਤਾ ਨਾਲ ਉਸੇ ਤਰਜ਼ ਜਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਭਿੰਨ ਤਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਚਾਰੇ ਗਏ ਦੋਵੇਂ ਗੀਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੰਨੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇੱਕੋ ਲੋਕ ਗੀਤ ਦਾ ਹਰ ਰੂਪਾਂਤਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਇਕਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ। ਲੋਕ ਗੀਤ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਉਸ ਦੀ ਖੇਤਰੀ ਸਥਾਨਕਤਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋਕ ਗੀਤ ਦੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਇਲਾਕਾਈ ਤੇ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾਈ ਲਹਿਜੇ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣ ਦੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਲਿਪੀਬੱਧ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਖਿਕ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸਮਝਣ ਦੀ। ਇਸ ਲੜੀ ਅਧੀਨ ਮੈਂ ਮਲਵਈ ਤੇ ਪੁਆਧੀ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਬੋਲੀਆਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਲੀ ਸਥਾਨਕਤਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਸਤੂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਮਾਲਵੇ ਤੇ ਪੁਆਧੀ (ਢਾਹੇ) ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਂਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ: ਤਾਵੇ-ਤਾਵੇ-ਤਾਵੇ/ ਤਿੰਨ ਪਿੰਡ ਕੰਜਰਾਂ ਦੇ ਛੋਟੀ ਬਗਲੀ, ਭੋਰਲੇ, ਚਾਵੇ। ਰੂਪ ਨੇ ਰਾਹ ਰੋਕ ਲਿਆ/ ਬਾਬਾ ਪੂਰਬਾ ਪੂਰੀਆਂ ਪਾਵੇ। ਚੱਕ ਦੀ ਬਣਾਮਾ ਚੱਕਲੀ ਸੈਲ ਢੋਲ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੈੜ ਬਣਾਵੇ। ਮਾਣਕੀ ਦੀ ਮਾਲੂ ਬਣੀ ਬਘੌਰ ਨੂੰ ਬੋਡੀ ਲਾਵੇ। ਗਗੜੇ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਤੋੜਤਾ ਸੇਹ ਦੇ ਸਾਨੂੰ ਰੱਖਣ ਸਰਕਾਰੀ। ਗੋਹ ਦੇ ਵਛੇਰੀ ਪਾਲਦੇ ਮਾਨੂੰਪਰ ਵਿੱਚ ਮੜਕਾਂਦਾਰੀ। ਕੋਟਲੇ 'ਚੋਂ ਕਟਕ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ

ਕਹਿੰਦੇ ਭੜੀ ਦੀ ਭੜਾਕਣ ਨਾਰੀ।
ਚੜ੍ਹੀ ਦੇ ਲੜਾਕੂ ਵੱਜਦੇ
ਫੇਰ ਆਈ ਗੋਸਲਾਂ ਦੀ ਬਾਰੀ।
ਦੋ ਪਿੰਡ ਸੋਖੇਆਂ ਦੇ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲ ਚਾਰੇ ਪਾਲੀ।
ਪਿੱਤਰ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਾ ਪਿੰਡ ਵਜਦਾ ਬਰਬਾਲੀ...

ਪਿੰਡ ਢੁੱਡੀਕੇ ਖਾਸ ਵੀਰਨੋ ਮੋਗਾ ਤਸੀਲ ਲਖਾਉਂਦੇ।
ਪਰੋਜਪੁਰੇ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ
ਜਿੱਥੇ ਬੋਲੀ ਭੁਗਤ ਕੇ ਆਉਂਦੇ।
ਮਟਵਾਣੀ ਪਿੰਡ ਸੀ ਮਟੀਆਂ
ਢੁੱਡੀਕੇ ਨੂੰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਉਂਦੇ।
ਵੱਡੀ ਕੋਕਰੀ ਛੋਟੀ ਕੋਕਰੀ ਸਾਧਾਂ ਆਲੇ ਕਹਾਉਂਦੇ।
ਝੰਡਿਆਣੀ ਦੀ ਪੰਚੈਤ ਸੁਣੀਂਦੀ ਮਾੜੇ ਨੂੰ ਡੰਨ ਲਾਉਂਦੇ।
ਤਖਾਣਵੱਧ ਦੇ ਬੋਲੀ ਸੁਣੀਂਦੇ ਨਾਜਰ, ਜਾਗਰ ਕਹਾਉਂਦੇ।
ਬੁੱਟਰ ਭਰਾਵੇ ਲੱਗੇ ਬਸਾਖੀ ਗਾਣੇ ਸੋਹਣੇ ਗਾਉਂਦੇ।
ਮੱਦਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਡਤ ਬਾਹਲੇ
ਘੱਨੀ ਕਣਕ ਬਿਜਾਉਂਦੇ।
ਦਾਉਧਰ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਚੱਕਣ ਬੋਰੀਆਂ
ਬੰਤਾ, ਸੰਤਾ ਕਹਾਉਂਦੇ।
ਦੱਲਾਂ ਮੱਲਾ ਕੁੱਸਾ ਮੀਨੀਆ
ਚਲ ਜਗਰਾਮੀ ਆਉਂਦੇ।
ਚੁਹੜ ਚੱਕ ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਬਾਵਾ
ਲੋਕੀ ਭੱਜ-ਭੱਜ ਆਣ ਛੜਾਉਂਦੇ।
ਅੱਥੇ ਲੱਗੇ ਕਿਲੀ ਦਾ ਮੇਲਾ
ਲੋਕੀ ਮਿੱਟੀ ਕੱਢ-ਕੱਢ ਆਉਂਦੇ
ਉਦੋਂ ਨੜੇ ਅਜਿਤਵਾਲ ਸੁਣੀਂਦਾ
ਜਿੱਥੇ ਠੋਕੇ ਲਲਾਮ ਕਰਾਉਂਦੇ।
ਕੂੜਾ ਮੁੰਡਾ ਢੁੱਡੀਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬੋਲੀ ਜੋੜ ਸੁਣਾਵੇ।
ਮੇਲਣ ਸੱਪ ਅਰਗੀ ਛੜਾ ਘੜੀਸੀ ਜਾਵੇ...
ਪਿੰਡ ਢੁੱਡੀਕੇ ਖਾਸ ਵੀਰਨੋ ਦੁਨੀਆਂ ਜਾਣਦੀ ਸਾਰੀ।
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰੋਜਪੁਰ ਮੇਰਾ ਸੁਣੀਂਦਾ
ਜਿੱਥੇ ਲਗਦੀ ਕਚਇਰੀ ਭਾਰੀ।
ਮੋਗਾ ਤਸੀਲ ਕਹਿੰਦੇ ਨਗਰ ਹਮਾਰਾ
ਜਿੱਥੇ ਸੋਦਾ ਕਰਨ ਵਪਾਰੀ।
ਮਹਿਣਾ ਠਾਣਾ ਲੱਗਦਾ
ਦੋਸਤੋ ਪੁਲਸ ਬੜੀ ਸੀ ਮਾੜੀ।
ਅਜਿਤਵਾਲ ਟੇਸ਼ਟ ਲੱਗਦਾ
ਵੀਰਨੋ ਗੱਡੀ ਚਲਦੀ ਆਣ ਸਵਾਰੀ।
ਦਾਉਧਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੋੜ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ
ਲੱਗੀ ਪੰਜ ਵਜੇ ਦੀ ਲਾਰੀ।
ਸੌ ਜਾ ਦਿਲ ਧਰ ਕੇ ਵਿਛਿਆ ਪਲੰਘ ਨਮਾਰੀ...

ਫੁਲੀ ਫੁਲੀ ਕੋਲ ਸੁਣੀਂਦੇ ਮੁਕਸਰ ਕੋਲ ਰੁਪਾਣਾ,
ਚੰਦ ਭਾਨ ਦੇ ਭੌਂਕਣ ਕੁੱਤੇ ਲੁੱਟਿਆ ਦਬੜੀਖਾਣਾ।
ਆਕਲੀਏ ਦੇ ਮੰਜੇ ਸਦਾ ਲੇ ਵਿੱਚੇ ਰੰਗੀਲੀ ਠਾਣਾ,
ਏਸ ਪਟੋਲੇ ਨੂੰ ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ ਜਾਣਾ...

ਖੁਰਦ ਮਾਣਕੀ ਕੋਲੇ ਕੋਲੀ ਪੰਜ ਗਰਾਈਏ ਠਾਣਾ,
ਰਾਏਕੋਟ ਬਸੀਆਂ ਕੋਲੇ ਕੋਲੀ ਪੂਲੂ ਕੋਲ ਨਬਾਣਾ।
ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਡਾਕ ਗੱਡੀ ਭਮਕੇ ਖਰੀਦਣ ਡਾਣਾ,
ਤੀਮੀ ਸੱਪ ਬਰਗੀ ਆਪ ਕੰਜਰ ਦਾ ਕਾਣਾ...
ਬੋਹਾ ਬੁਲਾਵਾ, ਕੋਲੇ ਕੋਲੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਗਲਾਂ ਦਾ ਠਾਣਾ,
ਮੁਗਲੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਅੱਖੀਆਂ ਮੈਂ ਨਿਆਣੀ ਕੀ ਜਾਣਾਂ।
ਜਾਂਦੇ ਨੌਕਰ ਦਾ ਕੁੜਤਾ ਕਾਲਜੇ ਲਾਮਾ...
ਪੱਤੇ ਕੋਲੇ ਖਾਈ ਸੁਣੀਂਦੀ ਖਾਈ ਕੋਲ੍ਹੇ ਦੀਨਾ,
ਰਾਹ ਤੇ ਘਰ ਮੇਰਾ ਮਿਲ ਕੇ ਜਾਈਂ ਸ਼ੁਕੀਨਾ...
ਚੌਂਦੇ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਬੜੇ ਸ਼ੁਕੀਨੀ ਮੰਨਵੀ ਦੇ ਮਸਤਾਨੇ,
ਹੱਥੀਂ ਬੋਤਲਾਂ ਕੱਢੀਂ ਬੋਤਲਾਂ ਮੋਢੇ ਲਟਕਣ ਟੋਰੇ।
ਰੂਪ ਗਮਾ ਲਿਆ ਨੀ ਹੁਣ ਕੀ ਜਾਣਾ ਸੋਹਰੇ...
ਰਤੀਆ ਰੇਤਗੜ੍ਹ ਕੋਲੇ ਕੋਲੀ ਵਿੱਚ ਰਤੀਏ ਦੇ ਠਾਣਾ,
ਕੱਟਮੀ ਸੁੱਥਣ ਦਾ ਛੱਡ ਦੇ ਪੈਨੂਣਾ
ਬੇਅਕਲਾਂ ਦਾ ਬਾਣਾ।
ਅਗਲੀ ਝਿੜਕ ਦੁਹਿ ਨਾ ਜਾਈਂ ਅਣਜਾਣਾ...
ਉਠਾਂ ਆਲਿਉ ਵੇ ਉਠ ਲੱਦੇ ਨੇ ਚੜ੍ਹਕ ਨੂੰ,
ਸੋਨਾ ਵੇ ਲਿਆਇਉ ਮੇਰੇ ਸੋਹਣੇ 'ਜੇ ਕਲਿਪ ਨੂੰ...
ਆਰੀ-ਆਰੀ-ਆਰੀ
ਵਿੱਚ ਜਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਲੱਗਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਭਾਰੀ
ਗਿਜੇ ਹੋਏ ਦਾਰੂ ਦੇ ਜਾ ਵੜਦੇ ਵਿੱਚ ਬਜਾਰੀ
ਲੱਭਾਓ ਦੇ ਬਾਲ ਚੱਕ ਲੈ ਭਾਨ ਚੱਕ ਲੀ ਹੱਟੀ ਦੀ ਸਾਰੀ
ਭਾਈ ਬਖਤੋਰਾ ਰੋਹਣੋਂ ਦਾ
ਜ਼ੀਨੇ ਡਾਕੇ ਆਲੇ ਘੋਰਲੇ ਚਾਲੀ
ਪੂਰਨ ਬਸਰੇ ਦਾ ਜ਼ੀਨੇ ਅਲਕ ਬਛੇਰੀ ਪਾਲੀ
ਬਚਨਾ ਬਿਲਗੇ ਦਾ
ਗੱਲ ਕਰ ਗਿਆ ਜਗਤ 'ਤੇ ਨਿਆਰੀ
ਮੰਗੂ ਖੇੜੀ ਦਾ ਜ਼ੋੜਾ ਰੱਖਦਾ ਗੰਡਾਸੀ ਚਾੜ੍ਹੀ
ਈਸੂ ਘੜ੍ਹੇ ਦਾ ਜ਼ੀਨੇ ਚੱਲਗੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਭਾਰੀ
ਮਿਲਖੀ ਨਿਉਆਂ ਦਾ ਪੈਰ ਜੋੜ ਕੇ ਗੰਡਾਸੀ ਮਾਰੀ
ਠਾਣੇਦਾਰ ਇਉਂ ਡਿੱਗਿਆ
ਜਿਉਂ ਹਲ ਤੋਂ ਡਿੱਗੀ ਪੰਜਾਲੀ
ਭੱਜ ਲਉ ਵੇ ਲੋਕੋ ਹੋ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਭਾਰੀ
ਕਾਹਨੂੰ ਛੋੜੀ 'ਤੇ ਨਾਗਾਂ ਦੀ ਪਟਿਆਰੀ...
♦ ਡਾ. ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ
ਸੰਪਰਕ: 98880-06118

ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਰੰਗ

ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਖੇਤਰ ਅਤਿ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਗਹਿਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਰ ਪੱਖ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਪੱਖ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਇਸਤੋਂ ਅਛੂਤਾ ਹੋਵੇ। ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਆਉਣਾ ਵੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਇਹ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸਾ ਇੱਕ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਬੋਲਾਂ ਸੰਕੇਤਾਂ, ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗਹਿਣ ਕਰਕੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਚੱਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਜੋ ਕਈ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਸੀ, ਉਹ ਅੱਜ ਬਿਲਕੁਲ ਬਦਲ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਪੁਰਾਣਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਕਿਧਰੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਰਸਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਵਟਾ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਲੋਪ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਜਨਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੌਤ ਤਕ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗਰਭ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮਹੀਨੇ ਅੱਧ ਸਲਾਈ, ਗਰਭਪਤੀ ਔਰਤ ਦਾ ਗੁਹਿਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਨਿੱਕਲਣਾ ਅਤੇ ਗੁੜਤੀ ਦੇਣ ਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਿਵਾਜ ਹੁਣ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਵਿਆਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੱਛਮੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਸੱਤ ਸੁਹਾਗਣਾਂ ਦੀ ਰੀਤ, ਛੋਟੀਆਂ ਖੇਡਣਾ ਅਤੇ ਸਾਹਾ ਚਿੱਠੀ ਭੇਜਣਾ ਅਹਿਮ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਅੱਜ ਇਹ ਰਸਮਾਂ ਲੋਡੀਜ਼ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਲੋਕ ਘਰਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੁਣ ਪੈਲੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਟੱਪੇ, ਸਿੱਠਣੀਆਂ, ਘੋੜੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰਕੈਸਟਰਾਂ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੇ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੰਗਣਾ ਖੇਡਣ ਦੀ ਰਸਮ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਂ, ਜਾਗੋ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਰਸਮ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋਕ ਖੇਡਾਂ ਜਿਵੇਂ ਗੁੱਲੀ ਡੰਡਾ, ਬਾਂਦਰ ਕਿੱਲਾ ਆਦਿ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਗੇਮਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਬਚਪਨ ਗੁਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਰੀਰਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਦਾਦੇ-ਦਾਦੀ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਨ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪੱਛਮੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੇ ਨਿਗਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਕੋਈ ਔਰਤ ਪਰਾਂਦੀ ਪਾਈ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸੱਗੀ ਫੁੱਲ ਵੀ ਗੁਆਚ ਗਏ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਣਾ-ਪੀਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੰਡੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਹੁਣ ਪੀਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਦੁੱਧ ਵੇਚਣ ਨੂੰ ਪੁੱਤ ਵੇਚਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਅੱਜ ਆਰਥਿਕ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਦੁੱਧ ਵੇਚਣਾ ਵੀ ਮਜਬੂਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਭਾਅ ਪੱਖੋਂ ਮਿਲਣਸਾਰ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣਨ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਆਪਸੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝਤਣ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਟੁੱਟਣ ਦੀ ਦਰ ਵਧ ਗਈ ਹੈ।

ਅਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਖਾਤਮਾ, ਅੱਜ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼

ਪਿਆਰੇ ਦੋਸਤੋ, ਸਾਥੀਓ, ਲੇਖਕੋ ਅਤੇ ਫਨਕਾਰੋ!

ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿਥੇ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਜੁੜੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਾਸਲੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਥੇ ਚਾਰ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਹਜ਼ੂਮ ਨੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਦੀ ਅੱਗ ਭੜਕ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਹਮਾਇਤ ਤੇ ਮਦਦ ਹਾਸਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਬੜੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਹਾਸਲ ਸੀ, ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਅੜਿੱਕਾ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਉਸ ਹਜ਼ੂਮ ਨੇ ਉਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਕਿਰਤੀ ਬਸਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਉਪਰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ, ਵਹਿਸ਼ੀਆਨਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਦਾ ਆਭਾਸ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਜ਼ਾ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਵੈਰੱਖਿਆ ਦੇ ਤੌਰ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਜ਼ਾਰ, ਦੁਕਾਨਾਂ, ਘਰ, ਸਕੂਲ, ਮਸਜਿਦਾਂ, ਵਾਹਨ ਵਗੇਰਾ ਸਾੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਗਲੀਆਂ ਪੱਥਰਾਂ ਅਤੇ ਮਲਬੇ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਹਸਪਤਾਲ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਅਤੇ ਮਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੁਰਦਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲਾਸ਼ਾਂ ਹੀ ਲਾਸ਼ਾਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਪੁਲਸੀਆ ਅਤੇ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਅਫਸਰ ਸਮੇਤ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਦੋਨੋਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਜੀ ਹਾਂ, ਦੋਨਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਭਿਆਨਕ ਕਰੂਰਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਦਲੇਰੀ, ਸੰਜੀਦਗੀ ਅਤੇ ਦਇਆ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ। ਲੇਕਿਨ, ਇਥੇ ਦੋਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਬੇਮਾਇਨੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਇਹ ਹਮਲਾ ਜੋ ਸ਼ੀਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਜ਼ੂਮ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਐਸੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ-ਤੰਤਰ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਹਾਸਲ ਸੀ ਜੋ ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਬੇਹੁਸ਼ੀਆਈ ਨਾਲ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨੇੜੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਐਸੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਿਮ ਦੋਹਾਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁਣਗੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਅਤੇ ਗੈਰਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦਰਮਿਆਨ ਚੱਲ ਰਹੀ ਟੱਕਰ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਇਹਨਾਂ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਨੰਬਰ ਇਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਜਾਂ ਫਸਾਦ ਕਹਿਣਾ,

ਜਾਂ ਇਸ ਉਪਰ ਸੱਜਾ-ਪੱਖ ਬਨਾਮ ਖੱਬਾ-ਪੱਖ ਜਾਂ ਸਹੀ ਬਨਾਮ ਗਲਤ ਦਾ ਲੇਬਲ ਲਗਾਉਣਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਐਸੇ ਵੀਡੀਓ ਦੇਖੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਜਗ੍ਹਾ ਅੱਗਜ਼ਨੀ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਵਿਚ ਭਾਗ ਵੀ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ ਤੋਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਐਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 15 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਜਾਮੀਆ ਮਿਲੀਆ ਇਸਲਾਮੀਆ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਭੰਨਤੋੜ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਸੜਕ ਦੇ ਕੰਢੇ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਉਪਰ ਡਿੱਗੇ ਪਏ ਜ਼ਖਮੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦਮ ਤੜਕ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਮ੍ਰਿਤਕ, ਸਾਰੇ ਜ਼ਖਮੀ ਅਤੇ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ, ਇਸੇ ਸ਼ਾਸਨਤੰਤਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਖੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ। ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਐਸੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਵੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਅੱਜ ਤੋਂ 18 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕਈ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਹੁਣ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਬੜੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਕਾਂਡ ਦੀ ਸੋਚਣਾ ਦੀ ਚੀਰਫਾੜ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਕਾਂਡ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਲੇਕਿਨ ਫਿਲਹਾਲ ਇਸ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨਫਰਤ ਅਤੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉਪਰ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਤੂਫਾਨ ਬਣਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੋ ਤੁਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਪੌਣਾਂ ਵਿਚ ਲਹੂ ਦੀ ਗੰਧ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਤਰੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਵੱਡ-ਟੁੱਕ ਤੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ ਕੱਲ੍ਹ ਫਿਰ (29 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ) ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹਜ਼ੂਮ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਜੋ ਇਹ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਕੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਕਸਾ ਰਿਹਾ ਸੀ: ਦੇਸ਼ ਕੇ ਗੱਦਾਰੋਂ ਕੋ, ਗੋਲੀ ਮਾਰੋ ਸਾਲੋਂ ਕੋ। ਸਿਰਫ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਜਸਟਿਸ ਮੁਰਲੀਧਰਨ ਇਸ ਗੱਲ ਉਪਰ ਸਖਤ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਸਨ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਕਪਿਲ ਮਿਸ਼ਰਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਇਹੀ ਨਾਅਰਾ

ਲਗਾ ਕੇ ਹਜ਼ੂਮ ਨੂੰ ਉਕਸਾਇਆ ਸੀ। 26 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਜਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਲ ਲਏ। ਕਪਿਲ ਮਿਸ਼ਰਾ ਇਹੀ ਨਾਅਰਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਹੁਣ ਦੁਬਾਰਾ ਸੜਕਾਂ ਉਪਰ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਅਗਲਾ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਣ ਤੱਕ ਨਾਅਰੇ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਚੁੱਗੇ-ਬਿੱਲੀ ਦਾ ਖੇਲ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਲੋਇਆ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬੂ ਬਜਰੰਗੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਸੀਂ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋਈਏ, ਜੋ 2002 ਦੀ ਗੁਜਰਾਤ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਰੋਦਾ-ਪਾਟਿਆ ਦੇ 96 ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਯੂ-ਟਿਊਬ ਉਪਰ ਜ਼ਰਾ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਸੁਣੋ: ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਰਿੰਦਰ ਭਾਈ ਨੇ ਜੱਜ ਬਦਲੇ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੈਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਰਨੀ ਸਿੱਖ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਤਾਂ ਹੋ ਹੀ ਸਕਦੇ ਹਨ ਇਹ ਵੇਟਾਂ ਦੀ ਪਾਲਾਬੰਦੀ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਹਿਸ਼ੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਰੂਪ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਲੇਕਿਨ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਚੋਣ ਅਮਲ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ-ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਦੀ ਕਰਾਰੀ ਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਇਸ ਹਾਰ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਗਾਮੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਲਈ ਚਿਤਾਵਨੀ ਵੀ ਹੈ। ਹਰ ਗੱਲ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ। ਹਰ ਚੀਜ਼ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਹਾਸਲ ਹੈ, ਹਰ ਬੰਦਾ ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖ-ਸੁਣ ਲਵੇ ਕਪਿਲ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਪਰਵੇਸ਼ ਵਰਮਾ, ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਅਨੁਰਾਗ ਠਾਕੁਰ, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਯੋਗੀ ਅਦਿਤਿਆਨਾਥ, ਗੁਰਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਖੁਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਭੜਕਾਊ ਭਾਸ਼ਣ; ਇਸ ਸਭ ਕਾਸੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਐਸਾ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਰਾ ਭਾਰਤ ਉਹਨਾਂ ਔਰਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਤਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਜੋ ਸਿਰਫ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜੋ ਦਹਿ-ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ 'ਚ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੀ.ਏ.ਏ.) ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਂਤਮਈ

ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 75 ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸੀ.ਏ.ਏ. ਗੈਰਮੁਸਲਿਮ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕ ਫਾਸਟ-ਟਰੈਕ ਰੂਟ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਘੋਰ ਮੁਸਲਿਮ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਪੂਲੇਸ਼ਨ ਰਜਿਸਟਰ (ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ.), ਨੈਸ਼ਨਲ ਰਜਿਸਟਰ ਆਫ ਸਿਟੀਜ਼ਨਜ਼ (ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ.) ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਲਕਿ ਐਸੇ ਕਰੋੜਾਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼, ਉਜੜ ਕੇ ਆਏ ਅਤੇ ਮੁਜਰਿਮ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦੋਵੇਰੀ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਐਸੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਅੱਜ ਗੋਲੀ ਮਾਰੇ ਸਾਲੋਂ ਕੋ! ਦਾ ਜਾਪ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਉਪਰ ਹੀ ਸਵਾਲੀਆ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ, ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਗੇਰਾ। ਜਿਵੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਹੱਨਾ ਆਰੈਂਦਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ: ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜ਼ਰਾ ਅਸਾਮ ਵਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰ ਲਵੇ ਅਤੇ ਦੇਖੇ ਕਿ ਉਥੇ ਵੀਹ ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਮਾਨ, ਦਲਿਤ, ਆਦਿਵਾਸੀ, ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਮੇਘਾਲਿਆ ਤੋਂ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਕਸ਼ੀਦਗੀ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵੀ ਆ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਵਿਚ ਕਰਫਿਊ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਗੈਰ-ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਐਨ.ਪੀ.ਆਰ.-ਐਨ.ਆਰ.ਸੀ.-ਸੀ.ਏ.ਏ. ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਮਨੋਰਥ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਉਪਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿਚ ਉਜਾੜਨਾ, ਮੁਸੀਬਤ ਵਿਚ ਪਾਉਣਾ ਅਤੇ ਵੰਡਣਾ ਹੈ। ਜੇ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਐਸੇ ਲੱਖਾਂ ਪ੍ਰੇਤ ਨੁਮਾ ਮਨੁੱਖ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਗੁਰਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਸਿਉਂਕੇ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਨਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਡੀਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਸੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਰਤ ਕੇ ਅਤੇ ਵਾਹਿਯਾਤ ਅਤੇ ਸ਼ੈਤਾਨੀ ਵਾਲੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਲੱਖਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾ

ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਫਿਕਰਮੰਦੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਫੁੱਟਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਵਾਬੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਰਾ ਸੋਚੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਥੇ ਆ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ। 1947 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਜੰਗ ਨਾਲ ਨਿਜਾਤ ਪਾਈ। ਇਹ ਜੰਗ ਲਗਭਗ ਹਰ ਇਕ ਨੇ ਲੜੀ ਸੀ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਉਸ ਜੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜੀ ਅੰਦੋਲਨਾਂ, ਜਾਤਪਾਤ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ, ਪੁੰਜੀਵਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਦੋਲਨਾਂ, ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਲੰਮਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। 1960ਵਿਆਂ ਵਿਚ ਇਨਕਲਾਬ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦਰਅਸਲ ਨਿਆਂ, ਸਰਮਾਏ ਦੀ ਮੁੜ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਜਮਾਤ ਦਾ ਤਖਤਾ ਉਲਟਾਉਣ ਦਾ ਹੋਕਾ ਸੀ। 1990 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਲੜਾਈ ਸਿਮਟ ਕੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਉਜਾੜਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ, ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਜੋ ਐਸੇ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਅਮਲ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੁਲਕ ਦੇ ਸਿਰਫ 63 ਧਨਾਵਾਂ ਦੇ ਲੋਕ 120 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਲਾਨਾ ਬਜਟ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਧਨ-ਦੌਲਤ ਹੈ। ਤੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਿਮਟ ਕੇ ਸਿਰਫ ਬਤੌਰ ਨਾਗਰਿਕ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਰਿਆਦਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁਲਕ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਾਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਫਿਰਕੂਕਰਨ ਹੁੰਦਾ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਜੇ-ਸਹਿਜੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਬੇਮੁਖ ਹੁੰਦੇ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਮੀਡੀਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੰਮ ਸੁੱਖ ਭੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਕਸ਼ਟ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਕਸ਼ਟ ਭੋਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਤੁਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਠੀਕ 210 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਹੁਣ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਨ। ਸੱਤਰ ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ

ਨੂੰ ਅਸਲੋਂ ਹੀ ਬਾਕੀ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲੋਂ ਕੱਟ ਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਘਾਣ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਵਾਇਦ ਹੈ। 26 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਸ਼ੀਨਗਰ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੁੰਨਸਾਨ ਸਨ। ਇਹ ਉਹੀ ਦਿਨ ਸੀ, ਜਦ ਕਸ਼ਮੀਰ ਬੱਚੇ ਸੱਤ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਕੂਲ ਗਏ, ਲੇਕਿਨ ਐਸੇ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤੁਹਾਡੇ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਅਤੇ ਸਹਿਜੇ-ਸਹਿਜੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ? ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਤ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਤਮਾਮ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੋਖਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਸਿਰਫ ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜ ਹੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੱਕ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਜਾਂ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਕਰਨ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਕੋਰਨਾ ਵਾਇਰਸ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਿਮਾਰ ਹਾਂ। ਦੁਮੇਲ ਉਪਰ ਮਦਦ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾਮ-ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਕੋਈ ਐਸਾ ਮੁਲਕ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵਕਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿਤਣ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਵੀ ਐਸੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਨੈਤਿਕ ਪੁੰਜੀਸ਼ਨ ਲੈ ਸਕੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਗ ਪਾਈਆਂ ਵਿਚ ਵੜ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਵਿਵਸਥਾ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਐਸੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਰਮਨਪਿਆਰਤਾ ਖੁੱਸਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਖੁੱਸ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਖਤਰਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ। ਜੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸੱਚ ਕਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ। ਇਹ ਕੰਮ ਦਲੇਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਲੇਰ ਵਕੀਲ ਐਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ; ਤੇ ਕਲਾਕਾਰ ਖੂਬਸੂਰਤ, ਸ਼ਾਨਦਾਰ, ਦਲੇਰ ਲੇਖਕ, ਸ਼ਾਇਰ, ਗੀਤਕਾਰ, ਚਿਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ ਐਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਸਾਡੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ। ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਪਈ ਹੈ।

ਅਨੁਵਾਦ: ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ
ਅੰਬੁਧਤੀ ਰਾਏ

ਪ੍ਰੀਤ ਫਲਵਾੜੀ

ਬੋਲੀਆਂ

ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਕਲੇਸ਼ ਦਾ ਭੂਤ ਸਦਾ ਦੂਰ ਭੱਜਦਾ। ਉਹ ਜੀਵਨ @ਚ ਤਰੱਕੀ ਖੂਬ ਕਰਦੇ ਜੋ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਲੈਣ ਸਹੀ ਫੈਸਲੇ। ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ, ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਜੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਡੂੰਘਾ ਸੋਚਦੇ। ਕੱਲਾ, ਕੱਲਾ ਪੁੱਤ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਜਾ ਕੇ ਕਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬਹਿ ਗਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚੂ? ਜਿਸ ਘਰ @ਚ ਪਿਉ ਨਸ਼ੇ ਕਰਦਾ। ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਜੋ ਪਿਉ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਅੱਖ ਰੱਖੇ ਉਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕੋਈ ਨਾ ਜੋ ਸਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖੇ ਬੁਰਾ ਦਿਲ ਦਾ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਫੋਨ 9915803554

ਓਹ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਓਹ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨਾ ਮਿਲੀਆਂ ਮੁੱਲ ਕੀਤਾ ਜੋ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਾ ਨਾ ਮੰਨੀਆਂ ਤੇ ਨਾ ਰੁੱਸੀਆਂ ਹਾੜਾ ਕੱਢ ਤਾ ਤਕਦੀਰਾਂ ਦਾ

ਹਰ ਬੋਲ ਤੇਰਾ ਯਾਦ ਰਿਹਾ ਮਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਬਾਦ ਰਿਹਾ ਬੋਲ ਰੋਮ ਰੋਮ ਨੂੰ ਵੱਢਦੇ ਨੇ ਫੱਟ ਹੌਲੀ ਹੈ ਸ਼ਮਸ਼ੀਰਾਂ ਦਾ

ਇੰਝ ਹੁੰਦਾ ਫਿਰ ਉਝ ਹੁੰਦਾ ਉਝ ਹੁੰਦਾ ਫਿਰ ਇੰਝ ਹੁੰਦਾ ਬੇਗੈਰਤ ਜੁਗਤ ਜਹੀਨੀ ਏ ਨਾ ਹਸਰ ਹੈ ਤਕਦੀਰਾਂ ਦਾ

ਮੇਰਾ ਨਾ ਹੈ ਬੇਗਾਨਾ ਛੱਲਾ ਵਜ਼ਮ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਓਹ ਝੱਲਾ ਕਿੰਝ ਸਾਂਭੁਗਾ ਕੱਲਾ ਚੰਦਨ ਇਹ ਹੁੰਝ ਵੈਣ ਲਕੀਰਾਂ ਦਾ ਚੰਦਨ ਹਾਜ਼ੀਪੁਰੀਆ

ਚਿੱਟਾ ਕੁੜਤਾ

ਰੁੱਤ ਆਈ ਚਿੱਟੇ ਕੁੜਤੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ, ਇਸਦਾ ਪਰਦਾ ਬੜਾ ਕੁਝ ਕੱਜਦਾ ਏ। ਮਾਰੀਆਂ ਠੱਗੀਆਂ ਹੋਰਾ ਫੇਰੀਆਂ ਨੂੰ, ਇਹ ਬੜਾ ਸਾਂਭ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਏ।

ਉਝ ਤਾਂ ਪਾਉਂਦੇ ਲੋਕ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ, ਸਾਧਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਜੀ? ਆਦੇ ਵੱਢਦਾ ਏ। ਖਾ ਖਾ ਕੇ ਪੂਰਿਆ ਇਹਨਾਂ ਢਿੱਡ ਹੁੰਦਾ, ਦਾਅ ਵੇਖਦੇ ਫੇਰ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗਦਾ ਏ।

ਚਿੱਟਾ ਬਗਲਾ ਵੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦਾ, ਵਿੱਚ ਛੱਪੜ ਦੇ ਡੱਡਾ ਪਿਆ ਲੱਭਦਾ ਏ। ਵਿਹਲੜ ਦੇਵੇ ਨਾ ਜੁੱਤੀ ਤੇ ਪੈਣ ਮਿੱਟੀ,

ਨਾਲ ਕੱਪੜੇ ਬੜਾ ਈ ਝੰਬਦਾ ਏ। ਮਿਹਨਤਕਸ ਦੇ ਗੱਲੋਂ ਨਾ ਮੈਲ ਜਾਵੇ, ਘਰੇ ਸੰਖ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਵੱਜਦਾ ਏ। ਹੱਥ ਜੋੜ ਮਿਨਤ ਨਾ ਸੁਣੇ ਕੋਈ, ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਏ। ਇਹ ਚਿੱਟੇ ਪਾ ਘੁੰਮਦੇ ਵਿੱਚ ਗੱਡੀਆਂ, ਬੇਰਜਗਾਰ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਜੱਬਦਾ ਏ। ਚਿੱਟੇ ਕੁੜਤੇ ਨੇ ਦੇਸ ਸਾਡਾ ਨੰਗ ਕੀਤਾ,

ਕਈ ਘਰਾਂ ਦਾ ਦਿਵਾਲਾ ਵੀ ਕੱਢਦਾ ਏ। ਪਰ, ਪੱਤੋਂ, ਸਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ, ਡਰ ਚੋਰਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਨੂੰ ਵੱਢਦਾ ਏ।
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋਂ ਪਿੰਡ ਪੱਤੋਂ ਗੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਰਾ
ਫੋਨ ਨੰਬਰ
94658-21417

ਬੋਲੀਆਂ

ਰੱਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦਾ, ਖੋਰੇ ਲੋਕੀਂ ਮੰਦਰਾਂ ਚੋਂ ਕੀ ਭਾਲਦੇ? ਆਪ ਮਾਇਆ ਬਿਨਾਂ ਪੈਰ ਨਾ ਪੁੱਟਦੇ, ਸਾਨੂੰ ਬਾਬੇ ਕਹਿੰਦੇ ਮਾਇਆ ਨਾਗਣੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਾ ਕੇ, ਆਪ ਨੇਤਾ ਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਮਜ਼ੇ ਲੁੱਟਦੇ। ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨੂੰ ਵੀ ਲੱਭਣਾ ਨਹੀਂ, ਜੇ ਨਾ ਬੰਦੇ ਨੇ ਅਕਲ ਵਰਤੀ। ਹੁਣ ਬੰਦਾ ਠੰਢੀ ਛਾਂ ਭਾਲਦਾ ਫਿਰੇ, ਚਾਰੇ, ਪਾਸੇ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੁੱਟ ਕੇ। ਲੋਕੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਡਰਦੇ, ਘਰੇਲੂ ਗੈਸ ਸਲੰਡਰ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸੁਣ ਕੇ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ 'ਚ ਪਿਆਰ ਨਾ ਰਿਹਾ, ਹੁਣ ਨਾਂ ਦੇ ਰਹਿ ਗਏ ਰਿਸ਼ਤੇ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਫੋਨ 9915803554

ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜਾ...

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਆ ਗਿਆ ਬਦਲ ਕੇ ਹੋਰ ਇਕ ਸਾਲ ਕੀ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਬਸ ਇਕ ਭਰਮ ਜਾਲ। ਇਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਭਾਰੀ ਜੋ ਚੁਕਾਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਕਈ ਫਾਂਸੀਆਂ ਉੱਤੇ ਝੂਲ ਗਏ ਕਈਆਂ ਜੇਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਕੀਮਤੀ ਸਾਲ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਊਧਮ ਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਰਾਭਾ ਬਾਲ ਪਾਲ ਦੇ ਲਾਲ ਸੁਪਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧੂਰੇ ਅੱਜ ਵੀ ਜੋ ਸੀ ਵੇਖੇ ਚਾਵਾਂ ਨਾਲ।

ਵੰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਹੋਇਆ ਖੂਨ ਖ਼ਰਾਬਾ ਚੱਲੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਡੂੰਘੀ ਚਾਲ ਆਮ ਬੰਦੇ ਨੇ ਚੁਕਾਈ ਕੀਮਤ ਲੁਟਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜਾਨ ਤੇ ਮਾਲ। ਸੱਤਾ ਬਦਲੀ ਪਰ ਸੋਚ ਨਾ ਬਦਲੀ ਗੋਰੇ ਗਏ ਕਾਲੇ ਆਏ ਲਾਲ ਆਮ ਲੋਕ ਨੇ ਰੁਲਦੇ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਕਰਨ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਦੀ ਭਾਲ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹਾਲ ਬੇਹਾਲ 79 ਸਾਲ ਤਾਂ ਗੁਜ਼ਰ ਗਏ ਹੋਰ ਗੁਜ਼ਰਨੇ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲ। ਧਰਮਾ ਜਾਤਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਧਰਮਿੰਦਰਾ ਜੋ ਸੋਚ ਬਣਾਈਏ ਵਿਸ਼ਾਲ ਫੇਰ ਹੀ ਮਿਲਣੀ ਅਸਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹਰ ਬਾਸ਼ਿਦਾ ਹੋਣਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ।
ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਮੰਨਵੀ, ਮਲੋਰਕੋਟਲਾ

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ

ਅੱਜ ਵੀ ਬਾਪੂ ਰੋਂਦਾ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਉਹਨੂੰ ਚੇਤਾ ਆਉਂਦਾ ਪਿਛਲੇ ਘਰ ਦਾ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਸਭ ਕੁੱਝ ਛੱਡਣਾ ਪੈ ਗਿਆ ਜਿਹੜਾ ਧੋਲੀ ਡਿੱਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਰਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਖਿੱਚ ਲਕੀਰਾਂ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਰਤਾ ਲੀਰੇ ਲੀਰਾਂ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਤੁਰ ਪਏ ਛੱਡ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਸਣ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਵਹੀਰਾਂ ਹੀ ਵਹੀਰਾਂ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਲੁੱਟਣ ਲੱਗ ਪਏ ਲੁਟੇਰੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਬੇਰੇ ਕਈ ਵੱਢ ਟੁੱਕ ਵਿੱਚ ਗਏ ਮਾਰੇ ਕਈਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਰਹਿ ਗਏ ਵਿੱਚੇ ਸਿਹਰੇ ਕੋਈ ਅੱਗੇ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਟਿਕਾਣਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਜਾਣਾ ਭੁੱਖੇ ਰੋਂਦੇ ਸੀ ਬੀਬੀਆਂ ਕੋਲ ਨਿਆਂਣੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖਾ ਸੀ ਚੁੱਪ ਕਰਾਨਾ ਇਹ ਕਿਹਨਾਂ ਲਈ ਸੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੀ ਕਰ ਗਈ ਬਰਬਾਦੀ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਵੇਲਿਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਇਹ ਗੱਲ ਦਸਦੀ ਹੈ ਰੋ ਕੇ ਦਾਦੀ ਹਰ ਸਾਲ ਜਖਮਾਂ ਤੇ ਲੂਣ ਲਾਉਂਦੇ ਦਸੇ ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਕਾਹਦੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਲੋਕ ਜਸਵਿੰਦਰ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਹੱਥ ਤਿਰੰਗੇ ਫਿਰਦੇ ਅੱਜ ਵੀ ਨਫਰਤ ਫਲਾਉਂਦੇ ਲੋਕ ਜਸਵਿੰਦਰ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਹੱਥ ਤਿਰੰਗੇ ਫਿਰਦੇ ਅੱਜ ਵੀ ਨਫਰਤ ਫਲਾਉਂਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁਲੇਰੀਆ
7589155501

ਹਲਾਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ

ਨੇਤਾ ਰੋਂਦੇ ਕੁਰਸੀ ਨੂੰ ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਲਾ ਲਏ ਨੇ ਪਾਕੇ ਸਕੇ ਭਰਾਵਾਂ ਇੱਕ ਰੰਗਲੀ ਕੋਠੀ ਨੇਤਾ ਰੋਂਦੇ ਕੁਰਸੀ ਨੂੰ ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਨੇਤਾ ਬੈਠ ਕੇ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਕਰਦੇ ਨਿੱਤ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥ ਲਈ ਲੁੱਟਦੇ ਫਿਰ ਇਹ ਚੰਗਾ ਚੋਖਾ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਪਾ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਲਾਉਂਦੇ ਕਿਸਾਨ ਸੜਕਾਂ ਉਤੇ ਧਰਨੇ ਸਾਬ ਫਿਰ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਕੋਸਣ ਬਈ ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਖਰੀ ਪਰ ਨਿਕਲੀ ਏ ਖੋਟੀ ਨੇਤਾ ਰੋਂਦੇ ਕੁਰਸੀ ਨੂੰ ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਕੁੱਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਬਾ ਮੱਰੜੀ ਕਲਾਂ
99142 26365

ਗਜ਼ਲ

ਦਿਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਥਾਂ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਨਈਂ ਹਾਂ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਬਾਪੂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਜੰਨਤ, ਬੋਹੜ ਦੀ ਠੰਡੀ ਛਾਂ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਲੋਅ ਹੀ ਲੋਅ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸੂਰਜ ਵਰਗੀ ਮਾਂ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਜੋ ਕਰਦੀ ਚਿੰਗਾਰੀ ਕਰਦੀ, ਕੱਖਾਂ ਵਿਚ ਚੁਪ ਚਾਂ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਘਰ ਨੂੰ ਰੀਝਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ, ਕੋਠੇ 'ਤੇ ਕਾਂ-ਕਾਂ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਇੱਕ ਤਿਉੜੀ ਖੰਜਰ ਵਰਗੀ, ਉਸ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਨ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਸੂਰਜ ਨਈਂ ਡੁਬਦਾ, ਜ਼ਿੰਦ ਸਜਣਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਬਾਲਮ ਉਹ ਸੁਖ ਹੀ ਸੁਖ ਦੇਵੇ, ਦਾਦੀ ਵਰਗੀ ਗਾਂ ਹੁੰਦੀ ਏ।
ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
ਓਕਾਰ ਨਗਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਪੰਜਾਬ
ਮੋ. 98156-25409

ਮੁਨਿਆਦੀ ਵਾਲਾ ਭਾਈ

ਸੁਣੋਂ ਬਈ ਸੁਣੋਂ ਹੋਕਾ ਢੋਲ ਵਾਲਾ ਲਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਤਾਈਂ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਜਦ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਘੋਲ ਜਾਂ ਬਾਜ਼ੀ ਵਾਲੇ ਆਉਂਦੇ ਸੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਨਿਆਦੀ ਢੋਲ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਸੀ। ਬਹੁਤੇ ਵਾਰੀ ਸਮਾਂ ਦਿੰਦੇ ਸਮੀਂ ਚਾਰ ਵਜੇ ਦਾ, ਆਜੇ ਵੇਖੋ ਨਜ਼ਾਰਾ ਭਾਈ ਇੱਕਠ ਉੱਥੇ ਸਜੇ ਦਾ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਜਾਣਾਂ ਕੰਮ ਧੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਕੇ, ਬੁੜੀਆਂ ਨੇ ਵੇਖਣਾ ਕੋਠਿਆਂ ਤੇ ਖੜਕੇ। ਸਿੱਧੇ ਸਾਧੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਉਦੋਂ ਖੁਲ੍ਹੇ ਸੁਭਾਅ ਸੀ, ਇਹੋ ਜੇਹੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਵੇਖਣ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਬੜਾ ਚਾਅ ਸੀ। ਅੱਜ ਉਹ ਦਿਨ ਕਿੱਥੇ ਮਾਰ ਗਏ ਉੱਡਾਰੀਆਂ, ਨਾ ਰਹੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਹੁਣ, ਪੱਤੋਂ, ਉਹ ਪਿਆਰੀਆਂ।
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋਂ ਪਿੰਡ ਪੱਤੋਂ ਗੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਰਾ ਫੋਨ
ਨੰਬਰ 94658-21417

ਕੋਈ ਕੋਈ

ਮਿੱਧੇ ਮੰਜ਼ਿਲ ਖਾਤਰ ਖ਼ਾਹ ਕੋਈ ਕੋਈ, ਚੁੰਮੇ ਲੋਕਾਂ ਖਾਤਰ ਦਾਰ ਕੋਈ ਕੋਈ। ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਸਾਰ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਨੇ, ਪਰ ਗ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਸਾਰ ਕੋਈ ਕੋਈ। ਹਰ ਕੋਈ ਫੁੱਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੰਡੇ ਕਰੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੋਈ ਕੋਈ। ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਰੋਟੀ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ, ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਕਰਦਾ ਏ ਵਪਾਰ ਕੋਈ ਕੋਈ। ਸਭ ਨਜ਼ਮ ਸੁਣ ਕੇ ਗਏ ਨੇ ਭਾਵੇਂ, ਪਰ ਕਰੇਗਾ ਇਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੋਈ ਕੋਈ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਚੈਨਲਾਂ ਵਾਲੀ ਕੋਠੀ
ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ-9915803554

ਕਵਿਤਾ

ਆਖਰੀ ਮੌਕਾ ਮੁੜ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ, ਪੰਜ ਸਾਲ ਫਿਰ ਪਉ ਪਛਤਾਉਣਾ। ਗਲੀ ਗਲੀ ਜੋ ਫਿਰਦੇ ਨੇ ਹੁਣ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਾਡੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣਾ। ਸਾਡੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਉੱਪਰ ਤਸੱਦਦ ਢਾਹੁਣਗੇ ਜਦ ਮੰਗਣੇ ਹੱਕ ਤੁਸੀਂ ਧਰਨਾ ਲਾਉਣਾ। ਜਿੱਤ ਦਾ ਬਟਨ ਸਾਹਮਣੇ ਪਿਆ ਹੋਊ, ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਹਾਰ ਚੁਣ ਲਈ। ਵੋਟਾਂ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਵੀ ਫੁੱਟ ਫੁੱਟ ਰੋਵੇਗੀ 'ਜੇ ਐਤਕੀ' ਵੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਗਲਤ ਸਰਕਾਰ ਚੁਣ ਲਈ॥
ਲੇਖਕ -ਮਨਦੀਪ ਖਾਨਪੁਰੀ
ਖਾਨਪੁਰ ਸਹੋਤਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ
9779179060

ਬੋਲੀਆਂ

ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਕਲੇਸ਼ ਦਾ ਭੂਤ ਸਦਾ ਦੂਰ ਭੱਜਦਾ। ਉਹ ਜੀਵਨ @ਚ ਤਰੱਕੀ ਖੂਬ ਕਰਦੇ ਜੋ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਲੈਣ ਸਹੀ ਫੈਸਲੇ। ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ, ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਜੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਡੂੰਘਾ ਸੋਚਦੇ। ਕੱਲਾ, ਕੱਲਾ ਪੁੱਤ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਜਾ ਕੇ ਕਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬਹਿ ਗਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚੂ? ਜਿਸ ਘਰ @ਚ ਪਿਉ ਨਸ਼ੇ ਕਰਦਾ। ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। ਜੋ ਪਿਉ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੇ ਅੱਖ ਰੱਖੇ ਉਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕੋਈ ਨਾ ਜੋ ਸਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖੇ ਬੁਰਾ ਦਿਲ ਦਾ।
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਫੋਨ 9915803554

ਹਲਾਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ

ਨੇਤਾ ਰੋਂਦੇ ਕੁਰਸੀ ਨੂੰ ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਲਾ ਲਏ ਨੇ ਪਾਕੇ ਸਕੇ ਭਰਾਵਾਂ ਇੱਕ ਰੰਗਲੀ ਕੋਠੀ ਨੇਤਾ ਰੋਂਦੇ ਕੁਰਸੀ ਨੂੰ ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਨੇਤਾ ਬੈਠ ਕੇ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਕਰਦੇ ਨਿੱਤ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਇਹ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥ ਲਈ

ਲੁੱਟਦੇ ਫਿਰ ਇਹ ਚੰਗਾ ਚੋਖਾ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਪਾ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਲਾਉਂਦੇ ਕਿਸਾਨ ਸੜਕਾਂ ਉਤੇ ਧਰਨੇ ਸਾਬ ਫਿਰ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਕੋਸਣ ਬਈ ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਖਰੀ ਪਰ ਨਿਕਲੀ ਏ ਖੋਟੀ ਨੇਤਾ ਰੋਂਦੇ ਕੁਰਸੀ ਨੂੰ ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਕੁੱਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਬਾ ਮੱਰੜੀ ਕਲਾਂ
99142 26365

15 ਅਗਸਤ 1947: ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕਿਆ ਉਜਾੜੇ ਦਾ ਹਨੇਰਾ

ਹਰ ਸਾਲ 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਤਿਰੰਗਾ ਲਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸੀਮ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਹਿੰਦੇ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕਈ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵੀ ਤਾਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਕੋਈ ਬਜ਼ੁਰਗ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੇ ਉਸ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਉਸ ਪਾਰ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਖੁੰਦਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹ ਘਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਪਿਆਰੇ ਦੀਆਂ ਅਸਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨੱਪਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਵਿਹੜਾ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦਾ ਬਚਪਨ ਬੀਤਿਆ, ਉਹ ਖੂਹ ਜਿਸ ਦਾ ਠੰਢਾ ਪਾਣੀ ਉਹ ਪੀਂਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸੀ। 15 ਅਗਸਤ 1947 ਭਾਰਤ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਨਿਹਰੀ ਦਿਨ ਸੀ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਲਈ ਇਹ ਵੰਡ, ਵਿਛੋੜੇ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਉਜਾੜੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕਾਲਾ ਦਿਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਜ਼ਖਮ ਅੱਜ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਭਰੇ।

15 ਅਗਸਤ 1947 ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਇਹ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਦਿਨ ਵੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਕਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖਿੱਚੀ ਇੱਕ ਲਕੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਉੱਤੇ ਲੱਗਿਆ ਇੱਕ ਡੂੰਘਾ ਜ਼ਖਮ ਸੀ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਸਰ ਸੀਰਿਲ ਰੈਡਕਲਿਫ ਵੱਲੋਂ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਉਸ ਇੱਕ ਲਕੀਰ ਨੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਲਈ ਬੇਗਾਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇੱਕੋ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਇੱਕੋ ਖੂਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਂਦੇ ਸਨ, ਇੱਕੋ ਦੂਜੇ ਦੇ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਅਚਾਨਕ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਦੋ ਪਾਸਿਆਂ ਵੰਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੰਡੇ ਗਏ ਇਸ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਤਾਰ-ਤਾਰ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਉਜਾੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਤੋਂ ਡੇਢ ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ-ਬਾਰ, ਧਨ-ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਜਨਮ-ਭੂਮੀ ਛੱਡ ਕੇ ਅਣਜਾਣ ਥਾਵਾਂ ਵੱਲ ਰਵਾਨਗੀ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਦਾਜ਼ਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 5 ਲੱਖ ਤੋਂ 10 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਫਿਰਕੂ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਅਸਹਿਣ ਪੀੜ ਝੱਲੀ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜੇ

ਜਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਰਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਇੱਕ ਮਾਂ, ਇੱਕ ਧੀ, ਇੱਕ ਭਰਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਹੰਡਾਇਆ। ਅੰਕੜੇ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਗਿਣਤੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਹੰਝੂ, ਚੀਖਾਂ ਅਤੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਦਰਦ ਕਿਸੇ ਪੈਮਾਨੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਾਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸੋਚੋ, ਉਹ ਪਲ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਚੌਖਟ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਛੂਹਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਘਰ ਜਿੱਥੇ ਬਚਪਨ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਚਾਅ ਪੂਰੇ ਹੋਏ, ਜਿੱਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਲਕਾਰੀਆਂ ਗੂੰਜੀਆਂ। ਉਹ ਖੇਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਵਾਂਗ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਮੁੜ੍ਹਕੇ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਅੱਬ, ਟਾਹਲੀਆਂ ਅਤੇ ਬੋਹੜ ਦੇ ਦਰੱਖਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛਾਂ ਹੇਠ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਪਲੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਗਾਂਵਾਂ, ਮੱਝਾਂ ਅਤੇ ਬਲਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਮਝ ਕੇ ਪਾਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇੱਕੋ ਝਟਕੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਕੇ ਅਣਜਾਣ ਥਾਂ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪੈਣਾ ਸਿਰਫ ਘਰ ਛੱਡਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਰੂਹ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਆਉਣਾ ਸੀ।

ਵੰਡ ਦੇ ਉਹ ਕਾਫ਼ਲੇ ਸਿਰਫ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਹ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਸਨ। ਮੀਲਾਂ ਲੰਬੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁੱਖੇ-ਭਾਣੇ ਬੱਚੇ ਸਨ, ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਸਮਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਮੁੱਠੀ ਕੱਪੜੇ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸੀ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਰੋਲਾ-ਰੱਪਾ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਠੀਕ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਆ ਜਾਣਗੇ, ਪਰ ਇਤਿਹਾਸ ਨੇ ਉਹ ਮੌਕਾ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਚਾਬੀਆਂ ਜੋ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਜੰਦਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ, ਉਹ ਵਰ੍ਹੇ ਆਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਅਤੇ ਸੰਦੂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ-ਪਈਆਂ ਜੰਗਾਲ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਮੁੜ ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲੇ।

ਇਸ ਵੰਡ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਡੂੰਘੀ ਅਤੇ ਅਸਹਿ ਪੀੜ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਝੱਲੀ। ਕਈ ਧੀਆਂ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਗਈਆਂ, ਕਈ ਭੈਣਾਂ ਆਪਣੇ ਵੀਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਕਈ ਪਰਿਵਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤ੍ਰਾਸਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਵੀ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਇੱਜ਼ਤ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਧੀਆਂ-ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਖੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਧੀਆਂ ਜੋ ਸਰਹੱਦ ਦੇ

ਉਸ ਪਾਰ ਰਹਿ ਗਈਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਹਿ ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ ਸਰੀਰਿਕ ਪੀੜਾਂ ਨੂੰ ਝੱਲਿਆ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਉਥੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਜਦ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੀੜਾ ਦਾ ਕੋਈ ਪੈਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਖੜਕੀਆਂ ਆਪਣੇ ਵੀਰਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ? ਕਿੰਨੇ ਸਾਉਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੇਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਹੋਣਗੇ? ਕਿੰਨੀਆਂ ਦੀਵਾਲੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਥਰੂ ਭਰ ਕੇ ਮਨਾਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ? ਕਿੰਨੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਿਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਦੀਵੇ ਜਗਾਏ ਹੋਣਗੇ? ਵੰਡ ਦਾ ਇਹ ਦਰਦ ਸਿਰਫ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਦਰਜ ਹੈ। ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵਿਤਾ “ਅੱਜ ਆਖਾਂ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ” ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੰਡੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦਰਦ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਣੀ।

ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਚੀਖ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ, ਧੀਆਂ, ਪ੍ਰੇਮ-ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਤਬਾਹ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੰਡ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਮਨੁੱਖੀ ਪੀੜ, ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਤੋੜ-ਫੋੜ ਦਾ ਦਰਦ ਸਾਫ਼ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦੁਖਾਂਤ ਨੂੰ ਉੱਘੜਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਾਵਲ TTrain to PakistanU1947 ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਿਆਸੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਂਤ ਪਿੰਡ ਮਨੋਮਾਜਰਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਪਲਕ ਝਪਕਦਿਆਂ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਨੇਮਾ ਅਤੇ ਫ਼ੀਲਮਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਮਾਨਵੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। “ਪਿੰਜਰ” ਅਤੇ “ਖਾਮੋਸ਼ ਪਾਣੀ” ਵਰਗੀਆਂ ਫ਼ੀਲਮਾਂ ਨੇ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਜ਼ੁਲਮ, ਵਿਛੋੜੇ ਅਤੇ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਰੂਹ ਤੱਕ ਝੰਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫ਼ੀਲਮ “ਗਰਮ ਹਵਾ” ਨੇ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੇਗਾਨੇ ਹੋ ਗਏ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਦੁਵਿਧਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ 1947 ਸਿਰਫ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਸੀ,

ਸਗੋਂ ਲੱਖਾਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਅਤੇ ਦਰਦ ਦੀ ਅਮਰ ਕਹਾਣੀ ਸੀ। ਉਜਾੜੇ ਦੇ ਇਸ ਵੱਡੇ ਦੁਖਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਰੀ। ਆਪਣੇ ਘਰ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਗੁਆ ਕੇ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਆਏ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਜ਼ੀਰੋ ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ; ਬੰਜਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪਜਾਊ ਬਣਾ ਕੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ। ਪਰ ਆਰਥਿਕ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਨਮ-ਭੂਮੀ ਦਾ ਮੋਹ ਅਤੇ ਬਚਪਨ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਦੇ ਭੁੱਲੇ ਨਹੀਂ। ਦਹਾਕੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਵੀ, ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਬੈਠੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪਿੰਡਾਂ, ਖੂਹਾਂ, ਖੇਤਾਂ ਦੀ ਮਹਿਕ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰਹੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਵੀ ਨਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਵੰਡ ਸਿਰਫ ਧਰਤੀ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਰੂਹਾਂ ਅਤੇ ਅਨਮੋਲ ਯਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਸੀ। 15 ਅਗਸਤ ਸਾਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਮਾਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਅੱਗੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰੀਆਂ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਦਾਚਾਰਕ ਸਬਕ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਅੱਗ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਖਿੱਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸੱਚਾ ਸਤਿਕਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ, ਪਿਆਰ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਹਰ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀਏ।

ਜਦੋਂ ਇਸ 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਤਿਰੰਗਾ ਲਹਿਰਾਏ, ਤਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰੀਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਘਰ, ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ, ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਗੁਆ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਈ। ਕਿਉਂਕਿ ਨਕਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਖਿੱਚੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਵੰਡ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੰਡ ਸਕਦੀਆਂ; ਦੇਸ਼ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੇ ਇਨਸਾਨੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। 1947 ਦੀ ਇਸ ਵੱਡੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਿੱਖ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਰ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਰਮ ਜਾਂ ਕੌਮ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ—ਉੱਥੇ ਹਾਰ ਸਿਰਫ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋ. ਜਗਰੂਪ ਕੌਰ

7009529882

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 366

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

14 AUGUST TO 20 AUGUST, 2026

LIVE COVERAGE BY **jus PUNJABI HD**

SIKH FORUM INC. PRESENT

SUNDAY AUGUST 30 2026

TIME: 11AM - 6PM

20TH GRAND GLEN COVE MELA 2026

Gurdwara Mata Sahib Kaur, 100 Lattingtown Rd, Glen Cove, NY 11542

MEGA RAFFLE

**4 CASH AWARDS:
\$500 EACH**

- * Gatka by New York Gatka Association
- * Arts & Crafts by Jagmeet Bedi
- * Free Vegetarian Food from Local Restaurants
- * Free Health Screening.
- * Bingo by Tina Hora

KHALSA CARNIVAL BY :
SWEETY BAWA, DALJIT NARANG & SWEETY GAMBHIR

Trip to India or \$1000 | 60" LED TV | Jewellery | iPhone | iPad | Samsung Phones and much more.

All Raffle Prizes subject to IRS regulations with holding. Winner must be legal of USA to be Eligible.

**Free Shuttle with Ample Parking at
The Mansion at Glen Cove : 200 Dosoris Lane Glen Cove, NY 11542
(No Parking Available at Gurdwara Sahib)**

OUR SPONSORS

OUR MEDIA PARTNERS

MELA COMMITTEE

Pinky Singh | Billu Narula | Basant Chawla | Harvinder Bhatia
Gurpal Gadh | Dolly Sahni | Daljit Sahani | Daboo Gambhir | Kirpa Kaur

For Sponsorships, Booth Bookings and Performances Call

(516) 760 - 0584

Email: glencovemela@gmail.com

Gurdwara Senior Executives are Exempted From Raffles Prizes

Chairman: Maninder S. Sethi

General Secretary: Harcharan S. Sachdev

Ph: 516-609-3333

President: Dr.O.P. Chawla

Vice President: Gurcharan S. Bhasin

Treasure: Pritam Arora

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 366

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

14 AUGUST TO 20 AUGUST, 2026

SB CREATIONS

SB CREATIONS
Presents

TARANJIT VIRK

4th MADAK PUNJABANA DI

ਭੈਣਾਂ ਦਾ

MELA

TIME
12:00 PM
TO
5:00 PM

SUNDAY
16TH AUGUST
2026

VENUE
ROYAL INDIA PALACE
118-06 ATLANTIC AVE
QUEENS NY 11419

SPONSOR

PRITI

MEMBERS

BUNTY KAUR

MEMBERS

BALJINDER KAUR

KIDS UNDER 10 YEARS
TICKET FREE

OVER 70 YEARS
TICKET \$15

TICKET PRICE
\$ 25

FOOD / COLD-DRINKS / TEA FREE

FOR TICKETS & ENQUIRIES CONTACT
347-707-2069 , 347-685-2110

SPONSOR

DR. MANINDERJEET KAUR

Queens
NUTRITION CLUB

VK-SARPANCH
Wholesale & Retail
Blankets - Bed Sheet - Folding Bed
Luggage - Shoes - T-Shirts

(Grand sponsor)